הזמן הירוק
קו למושב
רשת
הרפת והחלב
עיתון לענף הבקר והחלב ▫ דצמבר 2013

מכון חדש של SCR בבית אלפא

■ 22

ראיון עם אביתר דותן ■ 24

מדור לענף הצאן ■ 32

דלקות עטין: את מי זה צריך לעניין ולמה? ■ 56

מסגריית עזאם 2005 בע"מ

ייצור והתקנת ציוד לענף הרפת, גידול בקר, לדיר ולצאן

- מכלאות בקר
- מקרב מזון
- גדר חוליות ניידת
- מערכות עולים בגדלים שונים
- כלובי יונקים
- מלונה לעגלות
- שקתות מפלב"ם ופח מגולוון
- מגרד זבל אחורי
- ציוד נלווה לטרקטור
- תכנון וביצוע עבודות במפעל
- ומתן שירותי תחזוקה / הרכבה בשטח
- שיפוץ וטיפול לגורפי זבל
- חירוץ בטון

יצור והתקנת מסועים בכל הגדלים

יצור והתקנת שערים מרחפים

תכנון וביצוע עבודות במפעל ומתן שירות תחזוקה והרכבה בשטח.

לפרטים נוספים: מסגריית עזאם אזור תעשייה בית זרזיר
ת.ד 8568 מיקוד 23810 טלפקס: 046514561 נייד: 0523221215

COMASCO LTD

קומַסקו בע"מ

CONSTRUCTION MACHINERY & SYSTEMS ציוד מכני ושיטות בניה

המעמיס החדש לרפת

JCB 413K (מחליף את ה-412K)

ספר ההזמנות לשנת 2014 נפתח

32 שנה בחירת הרפתנים

חדש

JCB 413K

- יותר חזק: 145 כ"ס
- יותר מרווח: תא מפעיל הגדול מסוגו
- יותר מהיר: 40 קמ"ש
- יותר שדה ראייה: תא מפעיל פנורמי

חגיגת חמישים לקומסקו

50

Comasco's 50 year jubilee

לתיאום פגישה: •צפון- אלון 052-8212784, חיים 052-2750775 •מרכז ודרום- משה 052-8586378

אזור התעשייה מצפה ספיר, רח' צור 1, ת.ד. 13195, צור יגאל 44862

www.comasco.co.il פקס:09-7499311 טל: 09-7499300 info@comasco.co.il

קורא יקר,

סוף השבוע הסוער שארע ב-13-15.12 הורגש היטב גם בענף הרפת. הסופה ומה שבעקבותיה חייבו התמודדות בשטח, כשהאתגר העיקרי הוא שמירה על שיגרת התנהלות בכל רפת ורפת. במספר רב של רפתות התב־צעה החליבה בסיוע גנראטורים וכמו כן חלו שיבושים באיסופי החלב, אולם בסך הכול ככל הידוע הענף עבר את האירוע ללא נזקים חמורים, ועל כך יש לברך. ראו על כך ידיעה מרפת הצפון באורטל.

במהלך חג החנוכה נפטר דר' מאורי רוזן ז"ל - דמות מוכרת בענף הבקר בארץ ובפרט בין הרפתנים ואנשי המקצוע והמחקר. רוזן היה מן המומחים הבולטים בישראל בעולם למחשוב העדר ולגידול בקר לבשר. בשנים האח־רונות תרם מנסיונו ומן היידע הרב שלו לענף הרפת בסין, ועל כך יכולנו לקרוא במאמרו שפורסם בגיליון הקודם של הרפת והחלב. דברים לזכרו כתב דר' עזרא שושני - יהי זכרו ברוך.

אביתר דותן, מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר, עונה לשאלות "הרפת והח־לב" במלאת ארבעה חודשים לכהונתו - עם שורה של יוזמות ושינויים, שיש בהם עניין לכל מי שקשור לענף הרפת בישראל.

נושא רווחת בעלי החיים אינו יורד מסדר היום. שוחחנו עם דר' דגנית בן דוב, הממונה על הנושא בשרותים הווטרינריים של משרד החקלאות. לדבריה, בעוד שהתקשורת רודפת אחרי המקרים החריגים שמעוררים את תשומת הלב, יש הרבה מה לעשות דווקא בטיפול והחזקה השגרתיים של הפרות.

עוד תוכלו לקרוא בגיליון זה: על "דלקות עטין - את מי זה צריך לעניין ולמה" מאת דר' גבי לייטנר ודר' עדין שווימר, ומאמרים מקצועיים נוספים. על אתר "מי ומו" במשק קרמר ביבנאל שהפכה חליבה ברובוט למרכז מבקרים. על הסכמה של רפתני הקיבוצים "להלוות" 7 מיליון ליטר חלב לתוספת מכסה לרפתות המושביות - וכרגיל - שפע של ידיעות, חדשות ומידע על כל מה שקורה בענף.

אנו מאחלים לכל הרפתנים ופעילי ענף הרפת והחלב שנת 2014 מוצ־לחת, עם תוצאות כלכליות טובות, ומבקשים את קוראינו כרגיל לשלוח לנו - מאמרים, הגיגים, ידיעות, ותמונות. ניתן לפנות אלי ל0523-224333, או במייל: elik.maagan@gmail.com

בברכה, עלי קדם, עורך "הרפת והחלב

תמונת השער: חנוכת מכון חליבה של SCR בבית אלפא,
צילום: דוד (דדה) עינב

כיתבו אלינו!

אל ציבור הרפתנים מגדלי הבקר, אנשי משק החלב וקוראי "הרפת והחלב",

אם יש לכם:

- ✓ סיפור מעניין על הרפת שלכם
- ✓ ידיעה חדשותית
- ✓ מאמר מקצועי
- ✓ תגובות, מחשבות והגיגים בענייני משק החלב
- ✓ תמונה מרתקת

אנחנו הכתובת נשמח לפרסם

אנא שלחו ל:
Elik.maagan@gmail.com

בברכה,
מערכת מגזין "הרפת והחלב"

HAREFET VEHACHALAV
Magazine for The beef and dairy industry of Israel
December 2013
Publisher: Tchelet Tikshoret
Editor: **Eli kedem**
E-mail: elik.maagan@gmail.com
Adress: 2 Carlebach St.,
P.O. Box 20010
Tel Aviv 61200
Israel

כל הרשימות והמאמרים המתפרסמים ב"הרפת והחלב" הם באחריות הכותבים. המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

עורך עלי קדם
מנהלת מחלקת "הירוקים"
עדנה זיו 052-6052070
מנהל עיתון "הרפת והחלב"
מקבוצת "הירוקים"
יורם טביבי 052-2773132
עריכה לשונית והגהה עלי קדם
עיצוב ועריכה גרפית שרה ראובן
גרפיקה מודעות ניקולאי קולניק
יועצי פרסום יעקב קניאל, גילה סבן
מפיקה מזי עזרא
מזכירת מערכת והפקה
אסתי כלפון
טל' 03-7648558
e-mail: kav_daf@maariv.co.il

הרפת והחלב

עיתון לענף הבקר והחלב, דצמבר 2013

RMH
LACHISH INDUSTRIES LTD.

תעשיות לכיש

הבית של הרפתנים

סדרת הפרמיום 2014

ברכות ללקוחות תעשיות לכיש שרכשו לאחרונה כלים:

מרכזי מזון אמבר- דבירה | אגודת יציב - באר טוביה | מילובר - תל יוסף | רפת צפון הגולן
רפת נטופה - בית רימון | רפת שדמה - דורות | צור חקלאות - באר טוביה | רפת חותם - תימורים
חקלאי אייל השרון - קיבוץ אייל | רפת פודור - ניר ישראל | ח.ג.י חברה ליצור ושווק - גבעת יואב
כהן יעקב ובניו - פטיש | מרמ"ז פרי ישי - גילת | משק ב.חן - שרונה
בקר וכבשים דבאח - דיר אל אסד | מרמ"ז חגי - כפר יהושוע
משק דרוויש - גבעתי | פלק ניר - מרחביה | משק גבעולי - כפר יהושוע | שי חקלאות - כפר קיש
אגודת יעל - אביגדור | רפת באר מילכה | חוות הטלאים - בית שערים | רפת מנור - אילון
רפת כפר מנחם | מרכז מזון בית יצחק | בקר בית ניר | מרכזי מזון אמבר - צפון
ומאות לקוחות בעולם

בשבילי
רק ישראלי

טל: פיני - 054-4689111, **פקס:** 08-6898361
דוא"ל: pini@lachish.com **אתר:** www.rmhmixer.com

סטודיו דאם עיצוב

הצלת החקלאות **הישראלית**

מכתבו של מזכיר תנועת המושבים, מאיר צור, נובמבר 2013

לחקלאים שלום,
הנדון: הצלת החקלאות הישראלית!

לאחר שנתיים של מו"מ מול משרדי הממשלה הרלוונטיים בענייני העובדים הזרים בחקלאות, שבמהלכן היה נדמה כאילו אנו מגיעים לסיכום בעניין כמות העובדים, עובדים עונתיים, הורדות בגין מגורים, נוהל הבאת העובדים ומס המעסיקים, הגענו למסקנה שהמדינה פועלת שלא בתום לב. המו"מ אינו מו־ביל לפתרון הבעיות, ויתרה מזה, המדי־נה דרך משרד הכלכלה אף "הגדילה לעשות" כשהפנתה את רוב המשאבים בעניין אכיפת חוקי העבודה אל מול החקלאים, וזאת עוד לפני שהסוגיות שבמחלוקת הגיעו לפתרון.

לצערי הרב ובהסתמך על המצב שנוצר אל מול המדינה, לא נותרה לנו ברירה אלא לצאת למאבק ציבורי ומש־פטי. נוצר פער גדול בין הסיסמאות והמחמאות שאנו מקבלים מהמדינה, לעומת היחס, ההתייחסות והעזרה לצרכים שלנו, החקלאים. הכשל של המדינה מול החקלאים הוא בכל שר־שרת ההתנהלות, וזאת למרות הרצון והרוח הטובה מצד השר ומנכ"ל משרד החקלאות.

אנו נפעל בשתי דרכים, מאבק ציבורי ומאבק משפטי.

בחלק המשפטי - הגשת עתירה לבג"צ בשתי סוגיות: מס המעסיקים בגובה 8 %. משכר העובד הזר, לאפ־שר לחקלאי לקזז לעובד בגין מגורים חשמל, מים, ארנונה וכו', את העלות האמיתית. כמו כן, אנו פועלים לשינוי ההסכם הקיבוצי המאפשר את הפ־עלת צו ההרחבה. מהלך זה אינו חלק מהבג"צ, וייעשה בתאום עם התאחדות האיכרים. בנוסף, אנחנו מאמינים כי יש לפתוח **במאבק ציבורי גדול:** חשוב לצ־יין שמאבק זה יכלול בתוכו את כל ענפי החקלאות ויעסוק בשלושה נושאים עיקריים המשלימים את התמונה שאנו נאלצים להתמודדות יום יומית:

ערך החקלאות בארץ ישראל: יש להעלות למודעות ולהזכיר לציבור את התועלת הטמונה בחקלאות הישרא־לית אשר מייצרת ביטחון במזון, שמי־רת הקרקע, שמירה על גבולות הארץ, איכות סביבה, תרומה לכלכלה ולחברה הישראלית ועוד.

פערי התיווך: החקלאות הישראלית מייצרת ומוכרת פירות וירקות באיכות הטובה ביותר במחיר הנמוך ביותר בעולם המערבי. לצערנו, הצרכן הישי־ראלי לא נהנה מכך בגלל פערי התי־ווך, אשר אינם סבירים ומגיעים למאות אחוזים. אי לכך, אנחנו חייבים להסביר לאזרחי המדינה איפה הכסף, ומה ניתן לעשות על

על מנת שהחקלאים יתפרנסו בכ־בוד, מצד אחד, והצרכן ייהנה ממחירים סבירים של תוצרת איכותית ובריאה.

ידיים עובדות בחקלאות: בכל העולם החקלאות מעסיקה עובדים זרים. הגיע הזמן שמדינת ישראל תפסיק להעניש אותנו, החקלאים. על מנת לייצר חק־לאות, לספק תוצרת לאזרחי המדינה ולעולם - חייבים ידיים עובדות. לעבוד ולייצר זאת לא בושה, נהפוך הוא, זאת זכות, גאווה וגבורה. ליהודים מאמינים זאת מצווה גדולה לעבד את אדמת הארץ.

חברים יקרים, המאבק משותף לכולנו. לכל תנועות ההתיישבות, לכל הארגונים החקלאיים, לכל האזורים והחקלאים בארץ. זהו מאבק לזכות שלנו להמשיך לעבד את הקרקע. זהו מאבק להמשיך ולייצר תוצרת חקלאית. מחזירים לחקלאים את חדוות היצירה!

הינכם מוזמנים ליצור עימי קשר:

טל' : 03-6086300
נייד: 052-3666066
אימייל:
meir@tmoshavim.org.il

בברכה,
מאיר צור
מזכ"ל תנועת המושבים
ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל

צילום: עלי קדם

ש.א.
קשת פרוייקטים בע"מ
פתרונות חדשניים לחקלאות

מושב אביגדור • טל. 08-8501255 • פקס. 050-8975576
שלומי ברנס: 054-7799945 • אריה חכם: 054-4425900
info@sakp.co.il • www.sakp.co.il

חבלים לגורף זבל

סגירה ממונעת של תאי מרכז מזון
מניעת כניסת גשם/רוח/צפורים

רשת צל ממונעת
מופעלת לפי שעון גשם או רוח. מניעת כניסת גשם לחצרות רביצה

כיסויים למלונות יונקים
במידות שונות

סככת צינון
הפתרון המושלם לצינון ביניים או כמחסנית לחצר המתנה

כיסוי רב שימושי
המגן על ערימות החציר והקש מפני רטיבות

יריעות פלריג
לכל מטרה לפי מידה

סכין, חלקי חילוף אחרים ואביזרים לגורפי זבל

דברים לזכרו של
מאורי רוזן ז"ל

| מאת: דר' עזרא שושני |

בימי חנוכה אמור להאיר האור- מר־כיב עיקרי בשמו של מאורי. דווקא בחג זה כבה נרו/אורו של מאורי והוא בן 67 שנים. תם כוס ייסוריו לאחר שנה בה נשא את מחלתו.

נפשו וגורלו של מאורי נקשרו לתחום הבקר כבר בגיל 14, עת החל ללמוד בביה"ס החקלאי נחלת יהודה. לאחר שירות צבאי פנה ללמוד בפקולטה לחקלאות בה סיים תואר ראשון ב-1971 ולאחריו תואר שני שאותו סיים בשנת 1974. עם השנים החליט להמ־שיך ללימודי דוקטורט בקנדה בתחום שהיה בחיתוליו באותה עת והוא - ניהול עדר ממוחשב. בשנות לימודיו בקנדה הוא רכש ידיעות רחבות ומעמיקות בתחום המחשוב אותן העמיד ברבות הימים לטובת פיתוח תוכנות לניהול עדר בארץ. עם חזרתו לארץ בשנת 1982 החל לעבוד במשרד החקל־אות בעפולה וגם תקע יתד בנווה יער בתחום של בקר לבשר. תקצר היריעה לאזכור כל רשימת הנושאים שבהם עסק ואשר מצאו להם פרסום. אז־כיר רק מספר עבודות מאפיינות: (א) פיטום עגלים במפטמות- השפעת מזונות שונים על קצב ההתפתחות, שילוב פסולות ייצור במנות בקר לבשר (כדוגמת זבל עופות, קליפות תפ"ז, מי גבינה, קליפות תפוחי אדמה ופולי סויה), צבע הטיבחה ואיכותו, השפעת ריכוז מתן במפטמות במהלך הקיץ על מחלות נשימה ((BRD, פיתוח שיטה לאבחון כשל חיסוני בדם בעגלים בכדי להפחית עלויות בריאות ולהעלות את רמת הכשרות, פיתוח מודל לגדילה אופטימלית של פרים ע"י שילוב גובה, גיל ומשקל. (ב) עדרי בקר לבשר - פיתוח מודל לאפיון גזעי בקר בעדר מעורב, פיתוח מודלים לבחינת ממשק רעייה על התנהגות פרות מניקות, הש־פעת מזג אוויר על פעילות בקר לבשר במרעה, פיתוח מודל לגידול אופטימלי של עגלות לתחלופה, פיתוח מוניטור קצב נשימה להערכת עקת חום בפרות במהלך הקיץ וכו'.

פרסומיו אלו מעידים על חזונו של מאורי להגביר את הרווחיות בעדרי הבקר לבשר ע"י הפחתת עלויות והג־דלת ההכנסות באמצעות טיפוח, הזנה וממשק. הקמת מעבדה לשרות שדה לבדיקת תכולה ונעכלות של מספוא תוצרי לוואי ומזונות למעלי גירה בנווה יער היוותה מרכיב במכלול הנ"ל.

סגולותיו של מאורי היו לשם דבר. כמדריך- הצטיין בהדרכה, הוראה וב־התוויית דרך. מודרכיו הרבים ראו בו בר סמכא עליון בתחום של גידול בקר לבשר. בתחום האקדמי - מאורי שימש כמרצה לסטודנטים בפקולטה לחקל־אות ובטכניון. בשני המקומות הוא זכה לתשבחות רבות.

במסגרת תפקידי בשגרירות בסין כנ־ספח למדע וחקלאות, חיפשתי מומחה בתחום החלב בכדי להמשיך את שי־תוף הפעולה עם החברה הסינית שאי־תה התחלנו את השת"פ בשנת 2000. הצעתי את התפקיד למאורי הוא נענה בשמחה. היו כאלו שהביעו ספקות לבחירתי בטענה שבקר לחלב אינו בתחום התמחותו. את הפערים סגר מאורי במהרה ועל כך תעיד ההער־כה הרבה של אנשי החברה כלפיו וגם העובדה שנציגים מהחברה אף ביקרו־הו בביתו במהלך המחלה.

השירות בסין חשף בפניו עולם מת־עורר המשווע לידע. גמלה בליבו ההחלטה להמשיך ולייעץ בסין לאחר היציאה לגמלאות. הוא העלה בפני את האפשרויות ויעצתי לו כמידת הבנתי. אך באחת ירדו כל התוכניות לטמיון עם גילוי הגידול בראשו.

השתדלתי לבקר את מאורי מדי חודש בין יציאותי התכופות לסין. ההידרדרות במצבו היתה מוחשית וניכרה בגופו אך לא בראשו- הוא נותר צלול עד לאח־רונה. מאורי לא הסתתר מאחורי מסכי הכחשה. מודע היה היטב למצבו ואף ניסה כדרכו למצוא מזור במקומות רחוקים- בתוכניות ניסיוניות בארה"ב אך ללא הועיל.

בחודשיים האחרונים ידע שזמנו קצוב. לצידו עמדה רעייתו אסנת שצ־לחה בשבילו את כל נפתולי הביורוקר־טיה ובכך איפשרה לו להישאר ספון בביתו עד רגעיו האחרונים תוך קבלת טיפול מיטבי.

מוקיריו של מאורי רבים הם: חבריו במחלקה לבקר של שה"מ במש־רד החקלאות, אנשי אמב"ל, עמיתים למחקר בנווה יער, המרכז לשיתוף פעולה בינלאומי (מש"ב) במשרד החוץ ובמשרד החקלאות (סינדקו), רפתנים מכל קצווי הקשת, וגם כל אנשי שגרי־רות ישראל בבייגינג- ישראלים וסיניים.

כולם כאחד משתתפים בצער המש־פחה וכל שנותר הוא לאמר- חבל על דאבדין ולא משתכחין.

דר מאורי רוזן ז"ל בביתו עם קבוצה של משתלמים מסין.

אתגר טכנולוגיות
גאה להציג את עולי הדור הבא

עול-טק 75
העתיד כבר כאן!

- מנגנון נעילה סמוי להגנה מירבית
- מנגנון נעילה עצמי
- שחרור פרה בודדת או קבוצה
- שחרור מהיר עליון ותחתון
- מנגנון שקט במיוחד
- גישה קלה למזון

בואו להתרשם מהעולים החדשים ברפתות הבאות: נחל עוז, משואות יצחק, קבוצת יבנה, דביר, עין החורש, אפיקים, בית אלפא, תפן, כפר חרוב, לוחמי הגטאות וכפר ויתקין - אשרי ארנון

ברכות לזאביק וצוות רפת "מעלה" בקיבוץ לוחמי הגטאות
על **התקנת 448 עמדות של העול הבטיחותי בעולם** עול-טק 75.

אתגר טכנולוגיות
אני רפתן גאה!

BullTech

טל מכירות. 054-4921009, 054-5466781
מייל. 04-6231057 etgar-tech@bulltech.co.il
www.etgar-tech.co.il

פרות בשלג

בסוף השבוע המושלג רפת הצפון בקיבוץ אורטל עמדה "בעין הסערה" במובן הכי מלא של הביטוי. סככה התמוטטה, ארבע עגלות הרות נהרגו, וכל העובדים התגייסו למערכה

| מאת: עלי קדם |

רפת הצפון באורטל, המשותפת לקיבוצים אורטל, אלרום ומרום גולן, מהגדולות בארץ - עם כ-850 פרות - סבלה מנזקים במהלך ובעקבות סערת השלג שהתחוללה בארץ בסוף השבוע של 12-15 לדצמבר. מדווח מנהל הרפת, **אמנון כספי**, חבר מרום גולן: "השלג התחיל בלילה שבין יום חמישי לשישי, והמשיך לרדת באופן מסיבי בשישי, כך שבשבת התעוררנו לשלג בגובה של כ-70 ס"מ. מבחינת הכמות שירדה ומשך הזמן שהשלג כיסה את הקרקע, זהו ארוע ללא תקדים. הנזק העיקרי אצלנו הוא התמוטטות של סככה, כפי שניתן לראות בתמונות. זהו גם נזק לסככה עצמה, ובנוסף נהרגו לפחות ארבע עגלות הרות. נזק נוסף הוא לפרות, שנכנסות לעקה, ברור שהמצב הזה אינו תורם לבריאותן, ראינו ירידה מסויימת בחלב ועלייה בתאים הסומטיים. אפילו האבוסים התכסו בשלג, וכך גם משטחי רביצה, היות שהשלג יורד באלכסון עם כיוון הרוח. הפרות נכנסו לחליבה הרבה יותר מלוכלכות.

כיצד נערכתם למצב?

אני רוצה לציין שכל הצוות שהיה יכול - התגייס בלי חשבון למשימות. המשימה העיקרית שלנו היתה לפנות את כל דרכי הגישה, הן בתוך הרפת על מנת שניתן יהיה לחלק מזון לפרות, והן את הדרכים המובילות לקיבוץ כך שכלי רכב יוכלו להגיע. לדוגמא, היות שאני מייצרים חלב בכשרות למהדרין, מיכלית החלב היתה חייבת להגיע בשבת בערב לרפת. אז כל מי שיודע להפעיל איזה כלי - תרם למאמץ הכללי, מעל ומעבר לשעות עבודה "הרשמיות".

יש הערכה לגבי הנזקים?

עדיין מוקדם לומר. היגשנו תביעה לביטוח, ואני מקווה שרוב הנזק יכוסה.

ברפת המפלים שבמושב יונתן שברמת הגולן, המשותפת ליונתן, מעגן ואלומות, מסרו שמכיוון שהם "על הגבול" ולא ממש בצפון הרמה, הרי שהשלג נמס שם אחרי יממה, ולא היווה בעייה מיוחדת. היתה להם הפסקת חשמל בלילה שבין שישי לשבת, אך הגנרטור תפקד כיאות. גם אצלם עדיין בודקים את הקף הנזק.

קנט בהערכה ראשונית: הסערה גרמה לנזקים של כ-100 מליון ₪ לחקלאים

הסערה שהתחוללה בסוף השבוע גרמה לנזקים בהערכה ראשונית של כ-100 מיליון ₪ לחקלאים. כך עולה מהערכה ראשונית של קנט, הקרן לביטוח

<<<

מסגריית א.ח. מלמר

בהנהלת: כעבייה חוסיין

ציוד לרפתות

No. 1

- ייצור גורפי זבל
- כלוב יונקים
- ציוד לטרקטור
- גדר חוליות נייד
- עולים בגדלים שונים
- שקתות מים מנירוסטה
- קונסטרוקציות למכוני חליבה
- כלב חשמלי לחצר המתנה

מזלג באלות

מערבל טבול
שירות וטיפול

מקרב מזון
צד אחד או V

גורף זבל נגרר
ע"י חבל

כל מה שצריך לרפת

שירות אומין ומקצועי
ניסיון רב בתחום

להזמנות: a.mlmar052@gmail.com

טלפקס: 04-9500283 נייד: 052-8249160, 050-5596555

סככה שהתמוטטה ברפת צפון

רפת המפלים כשלג
צילום: יורם סמית

נזקי טבע בחקלאות. בחדר המצב שפ־תחה החברה התקבלו משעות הבוקר של יום שישי מאות דיווחי נזק של חק־לאים. לדברי **דוד גינזבורג**, מנכ"ל קנט, החברה תיגברה את מערך השמאים שיצאו לשטח לאמוד את הנזקים ובחב־רה מעריכים כי רק בימים הקרובים ניתן יהיה לאמוד במדויק את היקף הנזקים.

מנתונים ראשונים עולה כי נזקים כבדים נגרמו לענפי החקלאות. עיקר הנזק נגרם באזור מרכז הארץ ודרומה, כתוצאה מהברד, הרוחות העזרות, השלג והטמפרטורות הנמוכות.

יחד עם זאת, בקנט אומרים היום כי עיקר הנזק צפוי כתוצאה מהקרה שפקדה הלילה אזורים רבים בארץ, אולם את היקף הנזק שגרמה הקרה ניתן יהיה לאמוד בהמשך, היות ועפ"י תחזית מזג האוויר אנו צפויים לקרה נוספת בלילות הקרובים. יצוין כי מבחינת נזקי מזג האוויר, הקרה גור־מת בדרך כלל לנזקים הקשים ביותר. בקנט מזכירים כי בקרה שהתרחשה ב-2008 פיצתה החברה את המגדלים בכחצי מיליארד ₪.

חברת קנט תמשיך לעדכן בנושא זה ככל שיהיו דיווחים נוספים.

טרקטורם
TRACTORAM

ציוד ממוכן רמת יוחנן › כלים שמתאימים לך.

טרקטורים ומעמיסים - ביצועים גבוהים במימד קומפקטי

LS - J27 HST

LS - PLUS 90

לקראת השנה החדשה...

במחירים אטרקטיביים ותנאי מימון גמישים

LS - U 60

LS - R 50

לקבלת הצעת מחיר דברו איתנו › 04-8459195

www.tractoram.com | info@tractoram.com

טרקטורם
TRACTORAM

שייקה דרורי, מנכ"ל מועצת החלב, **יסיים באפריל הקרוב**

דרורי הודיע על כוונתו לפרוש, לאחר שממשרד החקלאות הודיעו למועצת החלב לחפש לו מחליף

| מאת: נחמן גלבוע |

מנכ"ל מועצת החלב, שייקה דרורי, מהמושב השיתופי נורדיה, יסיים את תפקידו באפריל 2014. כך הוחלט בישיבת מועצת המנהלים של מועצת החלב, שהתכנסה לפני מספר שבועות, ובה הודיע דרורי על כוונתו לפרוש מתפקידו לאחר תשע שנים בתפקיד. המועצה הקימה ועדת איתור, וביקשה מדרורי להאריך את כהונתו עד סוף הרבעון הראשון של 2014.

דרורי נבחר לתפקידו בינואר 2005, לאחר שסיים לכהן כמנכ"ל אגודת הנוקדים. תקופת כהונתו במועצה התאפיינה ברפורמה בענף החלב, שבמסגרתה אוחדו רפתות ונקבעו כללים מחמירים לשיפור איכות החלב ואיכות הסביבה באזור הרפתות. הוא נמנה עם מובילי חוק החלב שבא להגן על הרפתנים, אך זוהה גם עם מתווה לוקר, שמחייב רפתנים משפחתיים קטנים לחסל את הרפתות שבבעלותם. אנשי מועצת החלב טוענים, כי דרורי היה זה שנאבק שאותם רפתנים יקבלו פיצוי הוגן, שיאפשר את קיומם בכבוד לאחר פרישתם מהענף.

ככל הנראה, החלטתו של דרורי לפרוש מתפקידו אינה מנותקת מהודעת שר החקלאות, יאיר שמיר, ומנכ"ל משרד החקלאות, רמי כהן, כי בדעתם להנהיג מדיניות חדשה במועצות הייצור, שעל פיה המועצות צריכות להתייעל ולקצץ בהוצאות בהיקף ניכר, וכן לרענן את שורותיהן בעיקר בתפקידי הניהול. כחלק מהמדיניות הזו הודיעו ממשרד החקלאות למועצת החלב, כי עליה לאתר מחליף לדרורי, שיסיים בסוף השנה כהונה בת תשע שנים בתפקידו.

על פי פרסום ב"דה מרקר", החליטה מועצת המנהלים של מועצת החלב לאשר לדרורי מענק פרישה בגובה של עשר משכורות ובעלות של 340 אלף שקל, לאחר שקודם לכן אישרו לו מענק בגובה של 12 משכורות, אך הסתבר כי החוק מתיר מענק מרבי של עשר משכורות. גובה המענק, שימומן מתקציב מועצת החלב, עורר ביקורת של רפתנים המוחים על גובה ההיטל למועצה הנגבה מכל ליטר חלב.

ממשרד החקלאות נמסר בתגובה: "מדובר בעלות מעסיק של כ-340 אלף שקל. מענק הפרישה (חודשי הסתגלות) הוענק למנכ"ל בהתאם לנורמות המקובלות בשירות הציבורי, לפי הוראות הממונה על השכר באוצר לתאגידים סטטוטוריים. תנאי הפרישה אף מביאים בחשבון את חובת תקופת הצינון הממושכת, שחלה עליו מתוקף תפקידו כיו"ר ועדת המכסות".

שייקה דרורי צילום: מאתר התאחדות מגדלי בקר

Healthy Guts-Healthy Business!

עוד מוצר איכות מבית "זואטיס"

אורופאק

Aurofac 200G

התכשיר המקורי בשק האדום

הפתרון
לדלקת ריאות
ולמחלות נשימה
בעדרי בקר לבשר

אורופאק
(שם מסחרי רשום)
כלורטטראציקלין
מאושר לשימוש בבקר
בארץ ובעולם

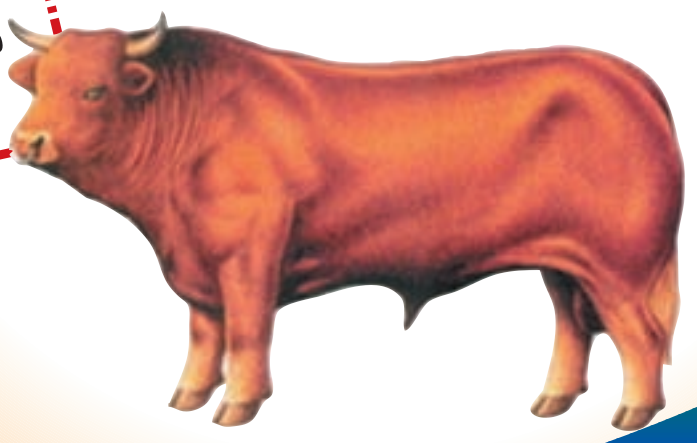

עיצוב: גלי ראובני

zoetis

לפרטים נוספים: אהרוני בן-זאב
טל. 08-9316690, 054-7931966

א.בי.זי
ייעוץ ושיווק בע"מ

"הלוואת החלב" אושרה

לאחר שמאמצי השכנוע הצליחו, יועברו ב-2014 7.4 מיליון ליטר חלב כ"הלוואה" מתוספת המכסות המגיעה לרפתות קיבוציות - לרפתות משפחתיות, בהתאם ל"מסמך צור". מכסה זו תוחזר לקיבוצים בחלוקה הבאה

| מאת: נחמן גלבוע |

חברי המגזר השיתופי במועצת התאחדות מגדלי הבקר בישראל החליטו לפני מספר שבועות לאשר "הלוואה" בסך 7.4 מיליון ליטר חלב לרפתות משפחתיות במושבים, מתוך תוספת המכסה המגיעה למגזר השיתופי ב-2014. ההלוואה תוחזר בחלוקת תוספות המכסות שלאחר מכן, הצפויה להתרחש ב-2015 או ב-2016. מתן ההלוואה לחיזוק הרפתות המשפחתיות נעשה על סמך "מסמך מאיר צור", שחיבר מזכ"ל תנועת המושבים, ואשר אושר במועצת ההתאחדות בשנה שעברה יחד ובצמוד למתווה לוקר. בישיבה קודמת של מועצת ההתאחדות, שבה הובאה בקשת ההלוואה לאישור, סירבו נציגי הקיבוצים לאשרה למרות הסיכום הקודם. בעקבות הסירוב התקיימה ישיבה בבית התנועה הקיבוצית, ובה הצליחו נציגי התנועה הקיבוצית, הקיבוץ והדתי ונציגי הארגונים הכלכליים לשכנע את נציגי הרפתנים הקיבוציים במועצת ההתאחדות לחזור בהם מהתנגדותם להסכם. ביום רביעי ה-27.11 הובא הנושא להצבעה חוזרת במועצת ההתאחדות, וזו אישרה את ההלוואה ברוב של 14 תומכים, חמישה נמנעים ומתנגד אחד. שישה חברי מועצה נעדרו מהישיבה.

החלטת מועצת ההתאחדות הועברה ביום חמישי שעבר למועצת המנהלים של מועצת החלב, וזו ניסחה תקנות לחלוקת תוספת המכסות בשנה הבאה בהתאם ל"מסמך צור". התקנות צריכות לקבל אישור של שרי החקלאות והאוצר.

לדברי **רזי יהל**, מאגף הכלכלה של התנועה הקיבוצית, מדובר בוויתור של המגזר השיתופי על הכנסה בסך 2.6 מיליון שקל, שהייתה מתקבלת מתוספת המכסה ב-2014, ויתור אשר מותנה בכך שהמכסה אכן תוחזר ב-2015. מעבר לכך, קיים תחשיב כספי מורכב, כתוצאה מכך שחלק מהמכסה הקיימת למשק המשפחתי הקטן אינה מנוצלת, ולכן רפתות מושביות גדולות ורפתות קיבוציות, שממלאות את החסר בחלב, מרוויחות פחות על ייצור חלב מעבר למכסה. תוספת המכסה הייתה יכולה לפתור חלק מהבעיה.

שבירת "החומה הסינית"

לאלה שאינם מצויים או זוכרים את הפרטים - להלן רקע קצר להתפתחויות. סירובם של נציגי הקיבוצים במועצת התאחדות מגדלי הבקר בישראל, לאשר השאלה למגזר המושבי של 7.4 מיליון ליטר מתוספת מכסת החלב המגיעה לקיבוצים ב-2014, עורר מתיחות בתוך התנועה הקיבוצית ובינה לבין תנועת המושבים. המתיחות החלה לאחר שנציגי הקיבוצים סירבו לאשר את בקשת ההשאלה שהגיש מזכיר תנועת המושבים, מאיר צור, בתמיכת האגף הכלכלי של התנועה הקיבוצית והארגונים הכלכליים שלה, בישיבת המועצה שהתקיימה לפני מספר שבועות (בקשה שנעשתה בהתאם למסמך שצור עצמו ניסח ושהתקבל בזמנו במועצה). מכיוון שלקיבוצים יש רוב במועצה, ההצעה לא התקבלה, ובעקבות זאת הוגש ערעור על ההחלטה, שהובא לדיון במועצה. יום לפני כן, ביום שלישי, התכנסו נציגי הקיבוצים בבית התנועה, בניסיון של המזכ"ל איתן ברוש ומנהל הארגונים, ניר מאיר, לשכנע את לאשר את ההצעה על פי תנאים שנקבעו מראש.

לתנועה הקיבוצית יש רוב של 58% ממשק החלב בישראל, מול 42% של תנועת המושבים, ויחסי כוחות אלה נשמרים באדיקות הן במוסדות המייצגים של הרפתנים והן בחלוקת מכסות החלב. בין התנועות קיימת "חומה סינית" במכסות החלב, והכלל הנהוג הוא, שהעברת מכסות נעשית אך ורק בתוך התנועה ולא בין התנועות. הרקע לבקשה יוצאת הדופן הוא מתווה לוקר, שנחתם לפני כשנה בין משרדי הממשלה לבין מועצת החלב והתאחדות מגדלי הבקר, שהיא הארגון היציג של הרפתנים. מכיוון שהטענה הייתה, שמתווה לוקר יפגע קשות ברפתות המשפחתיות הקטנות, הוחלט בהמלצת מזכ"ל ההתאחדות דאז, יעקב בכר, ומנכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, אבשלום (אבו) וילן, לאשר במליאת התאחדות מגדלי הבקר יחד עם מתווה לוקר את "מסמך מאיר צור", ובו ההחלטה להעביר למגזר המושבי, באופן חד פעמי, את תוספת המכסה המגיעה לקיבוצים, על מנת לחזק את הרפתות המשפחתיות הקטנות. יש לציין שאישור מסמך צור היה חלק מן ה"סוכריות" שחולקו למושבים על מנת שנציגיהם יתמכו במתווה לוקר. ההחלטה שאושרה הועברה בכתב למזכיר תנועת המושבים.

"כעבור שנה מאז אותה החלטה", מתאר רזי יהל מאגף הכלכלה של התנועה הקיבוצית, "פנה מזכיר תנועת המושבים לתנועה הקיבוצית ולארגונים, בבקשה להלוות למושבים חלק מתוך תוספת המכסה שמגיעה

מאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים

אביתר דותן, מזכ"ל התאחדות מגדלי בקר
צילום: תקשורות

לקיבוצים ב-2014. בסך הכול התוס־פת הכללית למשק החלב מסתכמת ב-30 מיליון ליטר, כשמתוך זה מגיעים לקיבוצים 17.4 מיליון ליטר ולמושבים 12.6 מיליון ליטר. מאיר צור ביקש רק 7.4 מיליון ליטר מתוך התוספת, במט־רה לתמוך ברפת המשפחתית הקט־נה, והבטיח שהתוספת תוחזר לקיבו־צים בפעם הבאה שמשרד החקלאות יחלק מכסות חלב נוספות. בדיון שקיימנו בתנועה ובארגונים הבקשה נראתה לנו הגיונית במספר תנאים: הראשון, שהתוספת אכן תלך לרפת המשפחתית הקטנה ולא לרפתות מושביות גדולות. השני, שהרפתות הקטנות אכן מסוגלות לנצל את תוס־פת המכסה הדורשת השקעות מצדן. השלישי, שההשאלה וההחזרה יעוגנו בהסכם משפטי תקף. ההצעה הובאה בפני נציגי המגזר הקיבוצי בהתאח־דות, בפורום שאני עומד בראשו, ושם הועלו סוגיות שונות, שבסופו של דבר הביאו להצבעה נגד הבקשה שהועל־תה במועצת ההתאחדות".

מתנגדי ההצעה טענו, כי היא מהווה תקדים של ביטול "החומה הסינית", ובטווח הארוך היא עלולה להזיק למו־שבים, כאשר רפתות קיבוציות גדולות יציעו לקנות מהם את מכסת החלב תמורת מחיר גבוה.

מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר, אבי־תר דותן, מציין כי למרות שהתנועה הקיבוצית והארגונים אישרו את בקשת צור, הרי שמבחינת משרד החקלאות, הארגון שצריך לאשר אותה מבחינה חוקית הוא התאחדות מגדלי הבקר החתומה על מתווה לוקר. "בהצבעה במליאה התנגדו כל נציגי הקיבוצים", הוא מציין, "ורק אני נמנעתי מתוקף תפקידי. בהחלטה שהתקבלה בהת־אחדות לפני שנה יש סתירה. מצד אחד, הסעיף הראשון בוועדת המעקב של מתווה לוקר קובע, שאסור לשבור את החומה בין התנועות, ומצד שני, קיים סעיף שאומר שההתאחדות מא־מצת את מסמך צור שמאפשר העב־רה חד-פעמית של המכסות. החלטנו לאמץ את הסעיף ששומר על החומה, ויחד עם זאת, להמליץ לחלק תוס־פת מכסה גם לרפתות המשפחתיות הקטנות. אני מקווה שהנושא יבוא על פתרונו ברוח טובה".

סוף פסוק

מזכ"ל תנועת המושבים, מאיר צור, אמר (לפני הישיבה האחרונה) בתגו־בה: "הקיבוצניקים בהתאחדות מגד־לי הבקר עשו לנו תרגיל. אחרי שהם אישרו את המסמך שהגשתי עם מתווה לוקר, הם לא יכולים לבוא עכשיו ולה־גיד שהם מקבלים רק חלק מההחלטה. זה ממש לא לגיטימי. אני מאוד מקווה, שההנהגה הקיבוצית תתפוס מנהיגות ותשנה את ההחלטה של מועצת ההת־אחדות". ^

מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר, אבי־תר דותן, רואה באישור ההחלטה סוף פסוק בשאלה רגישה, שגרמה למתי־חות בין המגזרים בהתאחדות. "להוציא ערמונית מהאש זו תמיד משימה קשה" הוא אומר, "אבל הייתה פה הזדמנות היסטורית לטפל בנושא המחלוקת הכי גדול בין הקיבוצים למושבים. בעצם, בהחלטה הזאת נסתם הגולל על מסמך מאיר צור, שהיה מועד לפורע־נות, והעברנו את ההחלטה הסופית למשרד האוצר. משרד האוצר יצטרך להחליט, אם הוא מקבל את התקנות המקוריות של משרד החקלאות, שבהן קיימת החלוקה המסורתית של 60% מהמכסה לקיבוצים ו-40% למושבים, או שהוא מקבל את ההמלצה שלנו, להעביר מכסה בהלוואה מהקיבוצים למושבים. אני, מצדי, התחייבתי לא להכניס יותר נושאים, שבהם קיים ניגוד עניינים מובנה בסוגיות ליבה בין קיבו־צים למושבים". ^

מתכננים את הרפת בשבילך

התמחות בתכנון מבנים חקלאיים

אגרופלן בע"מ מהנדס אבנר הורביץ
באר טוביה 8381500, טל: 08-8602272
www.agroplan-il.com
בע"מ AgroPlan אגרו

קנט מחדשת את הביטוח בענפי הבקר לשנת 2014

בעונה החולפת פיצתה קנט בכ- 14.5 מיליון ₪ את מגדלי הבקר המבוטחים בתוכניות החברה

| מאת: כתב הרפת והחלב |

בעונה החולפת פיצתה קנט את מגדלי הבקר המבוטחים בכ- 14.5 מיליון ₪. כך עולה מסיכום נתוני 2013 של הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות. מהנתונים עולה כי כ- 14 מיליון ₪ שולמו בגין תמותה של למעלה מ-25,000 ראשי בקר שהועברו לכילוי, כאשר כ- 22,000 פונו מרפת החלב והשאר פונו מהמרעה. בנוסף, החברה שילמה כ- 450 אלף ₪ בגין 850 ראשי בקר מפטמות שמתו ופונו לאתר כילוי. בימים אלה החלה החברה בחידוש תוכניות הביטוח עבור מגדלי הבקר לשנת 2014. תוכניות הביטוח בענפי הבקר תוכננו ופותחו מתוך מודעות והכרה בצרכים הייחודיים של מגדלי הבקר ומאפשרות ייצוב מהותי בהכנסות המגדלים במקרה של נזקים גדולים. בשנים האחרונות השיקה החברה שורה של תוכניות ביטוח חדשניות ומשודרגות, על מנת לתת מענה טוב ומקיף למגדלי הבקר, כך שלצד הביטוח הבסיסי הקיים ברפת החלב יוכלו המגדלים להרחיב את התוכניות ולהגדיל את הכיסוי הביטוחי והפיצוי במקרה נזק.

במהלך השנה התמודדו מגדלי הבקר עם מספר מחלות קשות בעדרים, כגון קטרת העור, מיקופלזמה בוביס ועוד, אשר בחלק מן המקרים גרמו לתמותת בקר בהיקפים ניכרים ולנזק כלכלי רב. קנט, באמצעות מערך פינוי הפגרים, עוקבת אחר העלייה בתמותה בעדרים של מגדלים מבוטחים אלו ובוחנת את זכאותם לפיצוי בגין תמותה עונתית מצטברת זו. בשנה האחרונה השקיעה קנט רבות בשיפורים טכנולוגיים תומכי GPS, וזאת במטרה לייעל ולשפר את המידע והבקרה על איסוף פגרי הבקר מהמגדלים המבוטחים, תוך הגברת השליטה והמידע בזמן אמת. מידע אמין ועדכני נאסף במשרדי החברה בכל רגע נתון, ומאפשר זיהוי מהיר של מוקדי תמותה ושליטה טובה והדוקה על הליך הפינוי והכילוי של הבקר המת.

עדר בקר במרעה ברמת הגולן. צילום: עלי קדם

ביטוח בקר לחלב ברפתות

תכנית ביטוח הבקר לחלב ברפתות מעניקה כיסוי ביטוחי למקרה של גניבה, שחיטה דחופה ומוות בהתאם לחוזה הביטוח (לרבות נזקי אש והרעלה) וכן כיסוי למקרה של אובדן תפוקת החלב בנזקים שהוגדרו מראש. במסגרת הביטוח ניתן לבחור באחד משני מסלולי ביטוח: מסלול מחיר קבוע ומסלול הדף הכחול המשופר, בשני המסלולים תשלום הפיצויים יתבצע במקרה של נזק לאירוע או תמותה מצטברת במהלך העונה בהיקפים חריגים. במסלול המחיר הקבוע, סכומי הפיצוי מותאמים למחירי הבקר לחלב, תמורת פרמיה נמוכה. במסלול הדף הכחול המשופר, גבול אחריות נקבע על פי ערך העדר אותו בחר המבוטח בהתאם למחירון הדף הכחול.

כמו כן, ניתן להקטין את הפרמיה ע"י השתתפות עצמית גבוהה יותר ו/או ע"י שיעור פיצוי נמוך יותר ביחס לדף הכחול (באחוזים), כמפורט בטופס הזמנה

<<<

א.ח.ב.

מערכות חליבה

- חלקי חילוף למכוני חליבה
- שרותי אחזקה מונעת (חודשי/חצי שנתי/ שנתי)
- מתן שירות טכני למכוני חליבה
- עבודות נירוסטה
- שירות תיקונים לבוחשים (מנועים | ממסרות חלזוניות)
- שירות תיקונים למאוורדרים (מנועים | רצועות | מיסבים)

24

שרות אמין ומקצועי, בכל עת

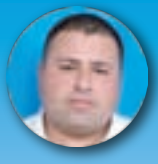

בהנהלת: אלזיאדנה ג'יהאד

רהט ת"ד 1183 מיקוד 85357

טלפון: ג'יהאד 050-4290517

Ghad1919@gmail.com

לקבלת הצעה לביטוח. תשלום הפיצויים (הפיצוי לראש) במקרה של נזק לאירוע או נזקים מצטברים יתבסס על מחירי עלות (הוצאות גידול) המתפרסם בדף הכחול, עדכני ליום התמותה ולא עולה על 12,000 ₪ לראש.

ביטוח בקר לבשר במפטמות

בעקבות הצלחת תוכנית הביטוח החדשנית והמשופרת למגדלי הפטמות שהושקה בשנה שעברה, קנט החליטה להציע תוכנית זו גם השנה. במסגרת התוכנית ניתן לרכוש ביטוח פינוי וכילוי לעדר במפטמה, וכן ביטוח המכסה את ערך הבקר במקרים של תמותה גדולה במפטמה מכל סיבה שלא הוחרגה. בתוכנית זו ניתן לרכוש כיסוי ביטוחי לכל עדרי המפטמה ובכללם: עגלים מיבוא, עגלים מעדר החלב ועגלים מעדר הבקר לבשר.

ביטוח בקר לבשר במרעה

בשנה שעברה הרחיבה החברה את תוכנית הביטוח עבור עדר הבקר לבשר במרעה בהתאם לבקשת המגדלים, וכך, לצד ביטוח פינוי וכילוי של פגרי בקר משטחי המרעה, הזוכה לתמיכה ממשלתית מוגדלת, ניתן גם השנה לרכוש ביטוח כנגד תמותות בעדר הבקר לבשר במרעה שיכסה את ההפסדים בגין תמותת בקר בעדר. ההשתתפות העצמית בביטוח זה נקבעת מראש, והפיצוי משולם לתמותות בהיקפים גדולים במהלך השנה. תוכנית ביטוח זו תוכננה ופותחה מתוך מודעות והכרה בצורך למתן פתרון לצמצום אוכלוסיית בעלי החיים הטורפים, וכן מתוך הכרה בחשיבות השמירה על איכות הסביבה. הרחבת הביטוח ורכישת ביטוח כנגד תמותות בעדר הבקר לבשר במרעה תעניק הגנה טובה יותר למגדל הבקר לבשר כנגד מחלות הגורמות לעיתים לתמותות גדולות, שאף יכולות להוביל לדילול ניכר בעדר הבקר לבשר.

את ביטוח ענפי הבקר ניתן לרכוש כבר בימים אלו, ישירות מקנט. המועד האחרון להצטרפות לביטוח הוא 15.1.2014.

תחרות הצילום העשירית יוצאת לדרך

חוגגים עשור! תחרות הצילום המסורתית "הגלריה החקלאית-חקלאות בנוף הישראלי" לשנת 2014 של קנט, הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות, יוצאת לדרך. התחרות, המתקיימת זו השנה העשירית, הינה נדבך נוסף בפועלה של קנט להעלות על נס את החקלאות הישראלית, הנחשבת לאחת המובילות בעולם. התחרות שנועדה לחשוף את יופיים של הטבע והחקלאות הישראלים ואת חשיבותה של החקלאות לעתידה ולכלכלתה של ישראל פתוחה לחקלאים, לקהל הרחב, לצלמים מקצועיים ולחובבים. את התמונות, בנושא חקלאות מקומית, טבע ונוף ארץ ישראלי, ניתן לשלוח לאתר קנט ולדף הפייסבוק של החברה.

תחרות הצילום של קנט, שהחלה כתחרות סגורה לחקלאים בלבד, הפכה במרוצת השנים לתחרות צילומי החקלאות הישראלית והטבע המקומי המרכזית בארץ. במשך השנים נשלחו לתחרות עשרות אלפי תמונות מקוריות ויצירתיות של שדות, גידולים, בעלי חיים, ציוד חקלאי ועוד.

התחרות מורכבת משני שלבים: בשלב הראשון מועלות כל התמונות באתר החברה ובדף הפייסבוק של קנט. צוות השיפוט של התחרות יבחר את 20 התמונות הטובות, המקוריות והיפות ביותר שיעלו לשלב הגמר. בשלב זה הציבור הרחב יוכל להצביע לתמונה האהובה עליו. ההכרזה על התמונה הזוכה תתקיים באירוע הלקוחות השנתי של החברה שיתקיים ב- 31 במרץ 2014.

בתחרות בשנה שעברה הגיעה למקום הראשון התמונה "נץ קצר אצבעות בפרישת כנפיים", שצילם דב קלעי. התמונה הזוכה צולמה בזמן נדידת הניצים קצרי האצבעות מאפריקה לאירופה. במקום השני זכתה תמונתו של איתן הימן, "טיסה נעימה", שצולמה במהלך טיסת לימוד ותיעדה מטוס ריסוס באמצע פעילות שגרתית. למקום השלישי הגיע הצלם גיל הכט שתמונתו, "שלג בכרמים", צולמה השכם בבוקר אחרי לילה מושלג בחבל יתיר בשנת 2012.

אז איך משתתפים?

התחרות פתוחה לכלל הציבור. את הצילומים, בצירוף מספר מילים אודות נסיבות הצילום וכן דרכי התקשרות עם הצלם, ניתן לפרסם באפליקציה בדף הפייסבוק של קנט בכתובות www.facebook.com/kanatpage, לעלות לאתר התחרות www.kanat.co.il או לשלוח ל"גלריה החקלאית" בכתובת המייל: gallery@kanat.co.il. על התמונות להיות בפורמט jpg ובאיכות גבוהה (300dpi). כל משתתף יכול לשלוח תמונה אחת בלבד.

הפרסים שיינתנו לזוכים במקומות הראשונים: הצילום שיגיע למקום הראשון יזכה את צלמה באופניים חשמליות, המקום השני יזכה באייפון 5S והמקום השלישי בטאבלט.

התחרות תחל בתאריך ה- 18.12.2013 כאשר המועד האחרון לשליחת התמונות הוא 12.2.2014.

אודות קנט

חברת הביטוח קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות, פועלת משנת 1967 כחברת ביטוח ממשלתית עסקית בשותפות עם 14 ארגונים חקלאיים נוספים, ביניהם: התאחדות האיכרים, האיחוד החקלאי, מועצת הייצור החקלאית וארגוני מגדלים. לחברה למעלה מ- 17,000 מבוטחים והיא נחשבת לבין המובילות בעולם המערבי במתן פתרונות ביטוחיים לענפי החקלאות השונים.

מחלת קטרת העור - התמונה להמחשה

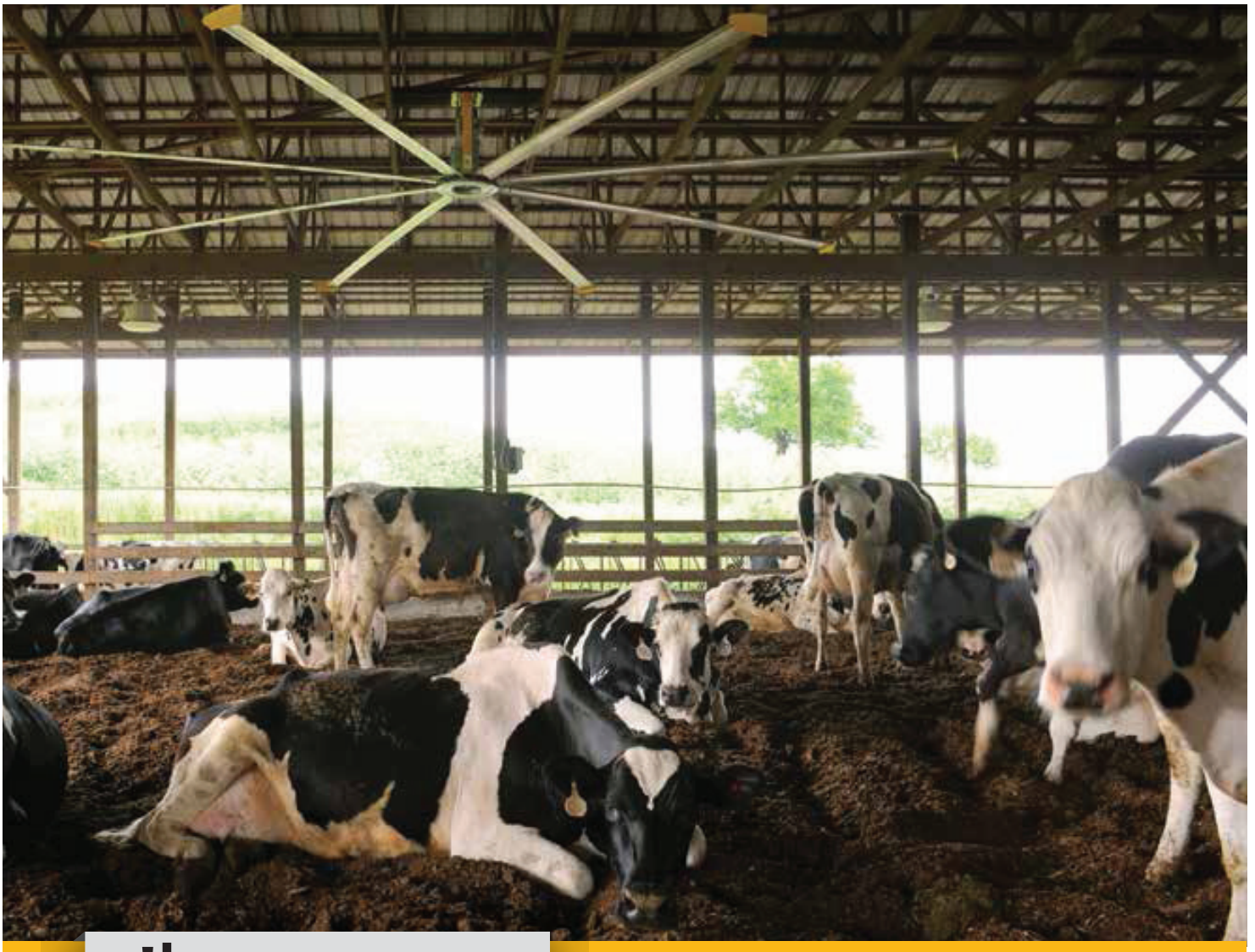

חוסכים בגדול!

אקון טק, היבואנית הבלעדית של מערכות מיזוג האוויר מבית מיצובישי אלקטריק
ומי שהביאה לישראל את טכנולוגיית ה- INVERTER,
מביאה לכם בשורה אמיתית:
מאווררי הענק הטובים מסוגם בעולם
מבית BIG ASS FANS האמריקאית!

המאווררים המתקדמים והשקטים במיוחד משווקים
בטווח קטרים של 2.4 מ' ועד 7.4 מ',
ומיוצרים בטכנולוגיית HVLS - High Volume Low Speed
לחיסכון של כ-50% בצריכת החשמל
הודות לפרופיל אווירודינאמי ייחודי ולשטח הכנף הגדול, המאווררים מערבלים כמות גדולה של אוויר, ללא רוח טורדנית ובכך הופכים אידיאליים לשימוש ברפתות. התוצאה: משטח רביצה יבש , הגברת תפוקת החלב וחיסכון עצום בצריכת חשמל.

BIG ASS FANS®
No Equal.

אקוֹוטק
לפרטים ולהתנסות bigassfans.co.il• 08-9197878

מכון חליבה חדש בבית אלפא

בשעה טובה, נחנך מכון החליבה החדש ברפת בית אלפא, המצוייד במיטב הטכנולוגיות של SCR

| מאת כתב הרפת והחלב |

קצת לפני עלות השחר בבוקרו של יום ראשון ה 15 לדצמבר ולמרות סוף השבוע הסוער נכנסה פרה ראשונה למכון החליבה החדש של בית אלפא.

המאורע ציין את סוף תהליך בניית מכון החליבה החדיש, המהווה נדבך מרכזי בפרויקט רחב ההיקף שמבצעת בית אלפא בכדי להצעיד את הרפת שלה לעשור הבא.

קבוץ בית אלפא בחר בחברת SCR לביצוע הפרויקט לאחר תהליך מקיף של בחינת יכולות החברה והציוד והתאמתו לצרכי הרפת. לאחר בחינת הצרכים נבחר מכון מסוג פרלל פרי־מיום 16X16 המצויד במיטב הטכנולוגיות מבית SCR: מסגרות חכמה בתכנון ייחודי המשפרת את תנועת הפרות ומקצרת את זמני החליבה, מדי חלב דיגיטליים עם יכולת משופרת לגלוי דלקות וחלב חריג, מערכות פנאומטיקה ואוטומציה, תגי צוואר אלחוטיים לגילוי דרישות וניטור בריאות המתקדמים מסוגם בעולם המאפשרים מעקב אחר הפרות ובריאותן בזמן אמיתי ובכל מקום ברפת, שער הפרדה ממוחשב ומערכת פיקוד בקרה וניהול החליבה והעדר.

הפרויקט אשר הושלם בזמן שיא של פחות מ 12 שבועות בוצע כ"פרויקט מפתח" וכלל גם את הקמת מבנה המכון, חצר הפרדה מרווחת, שבילי הולכה ותשתיות ביוב ופינוי זבל.

על המלאכה ניצח **ישראל פסח** מנהל הפרויקט מטעם בית אלפא בסיועו של **תומר משגב**, מנהל הרפת.

מטעם SCR הוביל את הפרויקט **דני קולבר** המנהל הטכני של החברה והביצוע הופקד בידיו האמונות של צוות **ליאור עוזרי** בסיוע צמוד של מחלקת השרות והתמיכה של SCR.

ב-22 לדצמבר נחנך המכון בטקס צנוע בנוכחות גיורא אלוני מרכז המשק וההנהלה הכלכלית של הקיבוץ ובהשתתפות יריב אבישר מנכ"ל SCR, **יאיר פופלבסקי** מנהל השוק המקומי וחיים כונן מנהל המכירות שניהל את כל התהליך ההתקשרות.

צילומים: דוד (דדה) עינב

אודות SCR

SCR היא מובילה עולמית בפיתוח, ייצור ושיווק של פתרונות מתקדמים שמשלבים ניטור פרות וניהול מערכות חליבה ועדר. החברה הינה היצרנית הגדולה בעולם של מדי חלב אלקטרוניים ותגים חכמים למעקב אחרי פוריות ובריאות הפרה. מוצרי SCR מסייעים לפעילותם של עשרות אלפי רפתנים ברחבי העולם, וכיום למעלה מ-12 מיליון פרות בעולם מנוטרות או נחלבות באמצעות טכנולוגיות של SCR המשפיעות באופן מהותי על הצלחתם העסקית של אלפי רפתנים תוך מתן כלים חכמים ויעילים יותר לניהול רפתות והצלחתן העסקית.

ניצן הופמן

אספקת שירותים לרפתות

כשהאיכות קובעת | **חסכון באנרגיה**

מיכלי חלב

MILK GUARD

תרמוסטור

צ'ילר

מחליפי חום

מערכת שטיפה

מערכת קירור וחשמל

ייעוץ מקצועי ושירותי אחזקה

נ.א אספקת שירותים לרפתות בע"מ

חלקי חילוף מקוריים למיכל חלב

S.F.D Services For Dairy

טל: 04-8408833, פקס: 04-8408834
נייד: 0524601221
nitzan@sfd.co.il
www.sfd.co.il

CE
עמידה בתקן האירופאי

סוגר שליש ראשון
כמזכ"ל ההתאחדות

"בסופו של יום, ענף רפת חזק יבטיח את ההתיישבות בכל מקום ובעיקר בפריפריה" - כך אומר אביתר דותן, מזכ"ל התאחדות מגדלי בקר, בריאיון ראשון לאחר ארבעה חודשים בתפקיד

| מאת: עלי קדם |

אביתר דותן מזכ"ל התאחדות מגדלי בקר הנכנס, לא הגיע מהרקע של קודמיו בתפקידי מזכ"לים של ארגונים חקלאיים. דותן (45) נשוי לנירית, אב לשלושה, חבר קיבוץ שמרת שבגליל המערבי, מעולם לא היה רפתן או מרכז רפת. יתר על כן, הוא גם לא בוגר המסלול הקיבוצי הקלאסי של בן משק - קצין בצנחנים - מרכז ענף - מנהל במפעלים האזוריים, בתנועה או בארגוני המגדלים. למרות זאת, הוא זכה לתמיכת המזכיר הקודם יעקב בכר ושל יו"ר "גרנות" איציק באדר. כשאני שואל אותו האם הוא בן קיבוץ, הוא מחייך ועונה - "זאת שאלה של בולשביקים", ומוסיף מיד - "הגעתי לקיבוץ כילד חוץ בן 6 ומעולם לא עזבתי".

הרקורד המרשים שלו כולל את היותו ממקימי ערוץ הספורט, ואחר כך - יחד עם קבוצת יורם גלובוס - הקים את מתחם התקשורת הענק בנווה אילן והיה שותף בהקמת חברת החדשות בערוץ 10. הוא הספיק להיות גם בעליה של חברה פרטית להפקות סרטים. מ-2010 הצטרף לפוליטיקה - "לפן הפוליטי היישומי" כהגדרתו, כיועץ לענייני התיישבות של השר אביגדור ליברמן. בצד עיסוקיו השונים הוא מכהן גם כיו"ר ההנהלה בשומרת. כיום, אחרי ארבעה חודשים בתפקיד, דותן עורך סיכום ביניים ומצביע על גיבוש תוכנית עבודה שתקדם את ההתאחדות ותשדרג את תפקודה.

מה הניע אותך לרוץ לתפקיד, הרי בתור יועץ השר לא היה לך כל הכאב ראש שבא עם האחריות הניהולית?

"המניע העיקרי להגעתי לכאן הוא ההתיישבות, הפרושה מקטורה בדרום ועד עמיר בגליל. להמשיך ולטפל בהתיישבות. זה מה שעשיתי גם כיועץ של

אביתר דותן מזכ"ל התאחדות מגדלי בקר לחלב. צילום: תקשורת

השר ליברמן, והספקתי לעבוד כמה חודשים גם עם שר החקלאות הנוכחי יאיר שמיר. אני מאמין שזו שליחות. זאת השליחות שהביאה אותי להיות יו"ר של קיבוץ חולית, ולמשרד החקל־אות. המוטו שלי לשנים הבאות הוא: כל תפקיד שתהיה בו היכולת לשמר את ההתיישבות ואת הקרקע - אני אהיה שם. כשאיציק בדר הציע לי להתמודד על התפקיד, ואפשר לתת לו הקרדיט על כך, יחד עם יעקב בכר - ברגע שזה ענה לי על נושא השליחות, התייצבתי.

היו כאלה שניסו לקלקל, לקרקע את היכולות שלי, את מה שאני יכול להביא, אבל הם לא הצליחו. נכון שלא הייתי רפתן, לא הייתי קשור לבוץ של הרפת - תרתי משמע. אגב, גיליתי שהמצי־אות שהצטיירה כלפי חוץ שונה מאוד מהרפת האמיתית. עברו ארבעה חוד־שים מהיום שנכנסתי. אמרתי מהימים הראשונים: אני אדבר ואתראיין - ברגע שעשינו משהו. עד אז צריך ללמוד.

השקענו מאמץ גדול מאוד בללמוד ולהכין את תכנית לשנת 2014, שתע־בור לאישור במהלך דצמבר."

הרפת והבקר הינם תחומים שאנשים מקדישים ללימודם שנות חיים - איך בעצם נכנסת לעניינים?

"לא היו לי 100 ימי חסד. אחרי לילה אחד כבר צללתי למתווה לוקר, תק־נות, חוקים, בעיית השפכים... אני אומר במוצהר: לא אהיה מומחה בתזונה, בפוריות או במיכון חליבה. התפקיד שלי הוא להבין במאקרו וברמה האס־

טרטגית את הענף. קיימות שתי שיטות ללמוד את החומר: האחת - ללמוד מחלקה-מחלקה. לי לא היתה הפריווי־לגיה לבחור בדרך זו, כי היה צריך להי־כנס מיד לעניינים. לכן, כל נושא שהג־ענו אליו - למדתי אותו לעומק, תוך כדי תנועה, ואני עדיין לומד בכל יום דברים חדשים. למזלי בהתאחדות נמצאים כל אנשי המקצוע הטובים ביותר בתחום ופעלנו לילות כימים בחודשים האחרו־נים לגיבוש תוכנית לשנה הבאה."

אילו חידושים מביאה התוכנית הרא־שונה שאתה חתום עליה?

"התוכנית מתרכזת ומתבססת על הון האנושי הקיים בהתאחדות. התחבר־נו למקצועיות, ליכולות ולידע שהענף הזה מייצר. קלטתי כבר בהתחלה, וזה ברור, שזו אבן יסוד של המקום הזה. בתוכנית כלולים כמה מהלכים משמ־עותיים שבעיני יבטיחו את עתידה של ההתאחדות. ראשית, לראשונה בהיס־טוריה של ההתאחדות הבאתי סמנכ"ל כספים - כלכלן-חשב. במקום כזה, שנלחמים על אגורה, ולכל אגורה יש משמעות של מיליונים, הבנתי שחייב להיות בעל תפקיד המביא עמו את האוריינטציה הזאת. זיהיתי שני אנשים שלנו שהם בעלי יידע מקצועי רחב, בעל ערך רב - אפרים עזרא, מנהל ספר העדר ומערכות המידע, ובועז חנוכי, מנהל תוכנת 'נועה' וההדרכה. המחלקות שלהם הן בעלות שם עול־מי, והאתגר הינו לאפשר להם לצמוח ולהתפתח, אישית ומחלקתית, ולהביא אותם למקום אחר. העתיד של כל הענף שלנו תלוי בספר העדר ובנו־שא הגנטיקה. אנחנו הולכים להשקיע בתחום האנושי במחלקה הזאת. נוסיף עובד למחלקה, כך שאפרים עזרא יתפנה לעסוק בגנטיקה בהיבט רוחבי, ברמת המקרו ובמחקרים ופרויקטים מיוחדים.

עם בועז נבנה תוכנית עבודה כך שכבר ב-2015 יהיו הכנסות משמעו־תיות מיצוא יידע. ניכנס לאט ובזהירות ובצורה מושכלת להשקעות שיחוללו הכנסות. כל זה בא כדי להקטין את התלות של ההתאחדות בהכנסות מב־חוץ, להוריד נטל מהרפתנים ולהגדיל את רווחיות הרפתות. בנוסף, נפתח שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה, למשל - עם משרד התיירות בנושא תיירות חקלאית ברפתות, עם המשרד לביטחון פנים - בטחון החקלאי ורכושו, משרד הקליטה בנושא כוח אדם, וכמו־כן עם משרד החקלאות."

כיצד אתה מתכוון להתמודד עם בע־יית דור ההמשך ברפתות?

"נושא דור ההמשך הינו קריטי בעיני, לכן הקמתי שלשה צוותים. הראשון בהם - צוות דור ההמשך, בראשותו של רוני ליטבק, מרכז הרפת של קי־בוץ עמיר, עם מושבניקים וקיבוצניקים צעירים, הם עובדים על המלצות - שיוגשו עד 5 לדצמבר - לפעולות שיש צורך לבצע כדי לעודד את הישארות דור המשך ברפתות. אנחנו נתקצב פעולות אלה, בשיתוף פעולה עם מו־עצת החלב, ותהיה אינטגרציה בין שני הגופים. ברור לי שבלי תקצוב זה לא יילך. אגב, סוגייה שחשוב להעלותה: כשמדברים על דור ההמשך מתכוונים בעיקר למשק המשפחתי - שיישאר בן אחד שיחזיק את המשק. אבל זיהיתי בעייה לא פחות חריפה במגזר השיתו־פי. אין כלל עתודה. רוב מנהלי הרפתות הם חיצוניים! העובדים אינם מהקיבוץ.

לכן חייבים לטפל בעניין ההמש־כיות גם במגזר הקיבוצי, וזאת נקודה שנוטים להתעלם ממנה. אחד מכיווני

<<<

אביתר דותן והילדים

החשיבה היה למתג את הרפת כענף הייטקי, ונכון שהיום הרפת הינה טכנולוגיה ברמה גבוהה, אבל בינינו, בסוף מדובר בענף עם זבל. למרות זאת צריך להבהיר לצעירים, שחקלאות היום זה לימודים גבוהים, שותפות במחקרים ובמו"פ (מחקר ופיתוח) מגיל צעיר, לבנות "סיפור" שידבר אל הצעירים."

הצוות השני שהוקם, מסביר דותן, הוא צוות בנושא תקציב: "תקציב שיש בו מחשבה קדימה, ושיכלול את כל הסעיפים, כך שיובטח יישום המדיניות - כמה שנים קדימה. הצוות השלישי ייבנה את התוכנית האסטרטגית לייצוא היידע. יש ביקוש עצום בעולם ליידע שלנו כרפת המצליחה בעולם."

אוהב להיות בשטח

דותן מצביע על בעיה: תהליכים ותרחישים "נופלים" על הענף ברגע האחרון, מבלי שתהיה יכולת לתכנן תגובה מסודרת. "אנו עומדים לטפל בנושא הרגולציה בצורה מאוד מקצועית. דוגמא ל"הפתעה" שנפלה עלינו היו התקנות בנושא השפכים, בעיה שהיתה ידועה משך שנים. נושא כזה אינו צריך להיות מטופל בהפתעה". מעבר להכנת התוכנית, הוא מדבר על מספר הישגים בשוטף. "הגענו להישגים לא מבוטלים תוך זמן קצר. שינינו את מתווה לוקר כך שגם רפתות שמייצרות פחות מ 700 אלף ליטר יוכלו לקבל תוספת מכסה. הצלחנו לשנות את תקנות השותפויות בחוק החלב, כך שלא תהיה הגבלת מרחק בין שותפים, בתנאי שזאת שותפות אמת. החזרנו את תוכנית "מיכון חוסך כוח אדם", מגובה בתקציבים ממשרד החקלאות. במקביל יש הסכמה עם וועדת המעקב ומשרד האוצר על העברת 10 מיליון ש"ח לרפתות המשפחתיות הקטנות עוד לפני סיום מתווה לוקר, ללא התמנה, כפי שהיה אמור להיות. וכאמור הישג נוסף - החרגת ענף הרפת מתקנות השפכים החדשות, וזאת בתנאי שעד 2015 נציע פתרון. אז נכון, אני לא רפתן במקור, אבל יש הישגים, אני נהנה כל בוקר לקום לעבודה, ולקדם את הענף למרות שהוא כבר נמצא בטוף ושיש לו שם עולמי".

דותן נכנס לתפקידו לאחר שפרישתו של קודמו, יעקב בכר, באה על רקע חילוקי דעות בין רפתני הקיבוצים למושבניקים, שחלק מהם מתחו ביקורת חריפה על מקבלי ההחלטות נציגי הענף בגין ה"כניעה" לממשלה בהסכם על מתווה לוקר. "השבוע היה לנו הישג גדול: מועצת ההתאחדות הגיעה ל"הסכמה היסטורית", שכוללת גם את ראשי התנועה הקיבוצית והשולחן הארגונים הכלכליים, לסיים את הסכסוך עם המושבים על "מסמך מאיר צור". לפי ההחלטה, הקיבוצים הסכימו שתוספת מכסות של 7.4 מיליון ליטר יועברו למושבים, תוספת שתוחזר בעתיד לקיבוצים, ובאקט זה בעצם ייגנז מסמך צור "ובא לציון גואל". המסמך הזה העיב על האווירה, היו פה מלחמות של פרשנויות והרבה אגו. ההישג נותן לנו הזדמנות להתחיל את 2014 בראש שקט, כשכל האנרגיות מופנות להשגת היעדים שקבענו לעצמנו.

"מעבר למטרות היישומיות הייתי רוצה לראות בשנה הקרובה שינוי אווירה. אנו מייצגים את הענף החקלאי הרווחי ביותר במדינת ישראל, ולכן יש מקום לגאווה עצמית של הרפתנים. כאן המקום לציין ששנת 2013 היתה שנה טובה ביותר לענף הרפת מזה שנים רבות, מקצועית וכלכלית. אנשים משום מה מפחדים להגיד את זה, מפחדים להבליט את ההישגים. אני לא בעד משחק המחבואים הזה. הגיע הזמן להגיד, בראש מורם, שאנחנו ענף טוב, מקצועית וכלכלית, כשהאתגר הוא להמשיך לצמוח. וכאן אני סוגר לך מעגל: בסופו של יום, ענף רפת חזק יביטיח את התיישבות בכל מקום, ובעיקר בפריפריה. חשוב מאוד שגם בממשלה וגם הציבור במדינה יחשוב ככה, והיום זה לא המצב, רק מעטים מבינים את חשיבותה של החקלאות. הרוב מושפע מסיסמאות כמו "לפתוח את היבוא" ולא מבין את המשמעות והאחריות של המשך קיומה של חקלאות בישראל, למען עתיד ייצור מזון ובטחון המזון בישראל".

דותן מעיד על עצמו שהוא אוהב מאוד להסתובב בשטח. "עם כל הכבוד לכיסא שלי, אני פעם או פעמיים בשבוע יוצא מהמשרד. בארבעת החודשים שאני בתפקיד כבר סיירתי במעל 100 רפתות, בכל האזורים ומכל הסקטורים.

שמעתי את כל העמדות והדעות, מכל המגזרים. ההצלחה שלי תלויה בקשר שלי על השטח. אני באמת מאמין בכך, ואין לי כוונה לנהל מרחוק, אלא עם השטח. אנחנו פה - כל אחד שיושב במשרדי התאחדות מגדלי הבקר - בשביל לתת שירות לרפתנים. זה מה שעומד לנגד עיני כשאני בא לכאן בבוקר: לענות לכל טלפון ולכל בקשה. לא תמיד התשובה היא מלאה או לשביעות רצון הפונה, אבל תמיד תינתן תשובה"

השנה האחרונה התאפיינה כאמור במתיחות בין חלק מרפתני המושבים להתאחדות. הם טוענים שיש רוב אוטומטי בהתאחדות לטובת האינטרסים של הקיבוצים, ואפילו התחילו בהכנות להקמת אגודה נפרדת.

דותן: "כמו שאני אומר לילדים שלי, עם רגשות אי אפשר להתווכח. האתגר הוא לעמוד מול המציאות, וכאן יש תשובות - אולי הן לא מקובלות על כולם. אני התחייבתי שאני - למרות היותי קיבוצניק - אהיה מזכ"ל של כולם, של שני המגזרים. המבחן שלי יהיה בעשייה. לגבי ארבעת החודשים הראשונים שלי בתפקיד, שכל מושבניק יסתכל במראה, ויגיד בשביל מי אני עבדתי בתקופה הזאת. הם יודעים שעבדתי עבור המשק המשפחתי. מה שחשוב הוא מבחן התוצאה. עם זאת צריך לזכור שהתאחדות מגדלי הבקר היא גוף דמוקרטי, שיש בו רוב קיבוצי.

כמו שאנו מכבדים את הכרעת הרוב ברמה של המדינה - לדוגמא בבחירות לכנסת - וברמה של גופים אחרים, כך זה גם בהתאחדות. אם בהקשר הזה יש שרוצים להקים התאחדות חדשה, כי הם מיעוט בהתאחדות, אז אני לא נבהל מהרעיון כי אף אחד לא יוכל להחליף את מה שיש לנו פה בהתאחדות בתמיכה המקצועית לרפתן."

בעניין אחר, מה יקרה עם מחיר המטרה בשנה הקרובה?

"מחיר המטרה יעלה, כי ההוצאות התפעוליות עולות, וזה לא סוד. הבע-

יה שלי אלו התנודות במחיר המטרה, שאינו יציב, הוא עולה ויורד מדי תקופה, יוצר בעיה כלכלית ואינו מאפשר תכנון. זאת בשל העובדה שהמחיר מורכב ממרכיבים שכל הזמן משתנים - כמו מחירי הגרעינים בעולם - באופן כזה קשה להגיע לתכנון מסודר. חשוב להבין שהעליות אינן מעלות את רווחי היצרנים, אלא במקרה הטוב שומרים על מצב נתון. כמו תמיד החקלאי אינו קובע את המחיר אותו יקבל הוא עבור ליטר חלב גולמי ועל מחירי מוצרי החלב אחראיות רשתות השיווק ולא החקלאי. בשורה התחתונה נכון יהיה להתייחס לנושא בעוד כשנה, במלאת שנתיים למתווה לוקר. איך ההורדות הכלולות במתווה משפיעות לאורך זמן. היום עוד מוקדם להתייחס לזה."

למתג חקלאות עם כבוד

שאלתי את דותן לגבי תחום שהוא מכיר היטב - התקשורת ודעת הקהל. תדמית החקלאות בעיני הציבור היא "לא משהו". החקלאים מצטיירים כמי שבולמים יבוא מתחרה, אשמים ביוקר המחייה, שלא להזכיר "ברוני קרקעות" וצרכני מים זולים על חשבון המדינה. דותן טוען שחלק מהאשמה מצויה דווקא בנו. "הרווחנו את התדמית הזאת ביושר. ברגע שאתה כל הזמן מתנהג כעני בפתח, כאחד שמחפשים אותו ורודפים אותו - בסוף אתה באמת תצטייר ככזה. המשימה שלנו היא למתג את הענף שלנו, ואת החקלאות בכלל, כענף שמביא פרנסה בכבוד, שיש לו דור המשך, צמיחה מקצועית, ושכדאי להשקיע בו, ואז גם הציבור יסתכל עלינו אחרת. אני קושר את זה לעניין הפוליטי. במציאות הפוליטית, במשך שנים ארוכות היינו בוואקום, המצב הזה רמס את המעמד ואת הזכויות שלנו, וגם כשעשינו דברים טובים לא היה לכך שופר והד. אנו מצויים בנקודת זמן שיש הזדמנות אמיתית לחשוף בפני הציבור את ההישגים שלנו, בעיקר להגביר את ההבנה שאנחנו - החקלאים - שומרים על המדינה ועל ההתיישבות.

אלה ערכים שעדיין נתפסים אצל הישראלי הנורמטיבי כדברים הכי חשובים. בנושא של ההסברה והתדמית יש לנו שיתוף פעולה מצויין עם מועצת החלב, ועם משרד החקלאות."

לאחרונה הועלו שאלות על גובה המשכורות בהתאחדות.

אני התחייבתי עם כניסתי שהתקציב יהיה שקוף, כמובן לא ברמה של המשכורות האישיות, הפרטניות, אבל כל רפתן יוכל לראות את התקציב לאחר שנסכם את פרטיו. כללית אני יכול לומר שהמשכורות בהתאחדות אינן גבוהות ובטח שלא חריגות. לדוגמא, יש פה מנהלת תוכנה שיכלה להרוויח פי שניים במקום אחר. המשכורות הן סבירות יחסית ליידע ולמקצועיות של העובדים. לגבי המשכורת של המזכ"ל, אני חושב שהיא מכבדת את התפקיד. מדובר בתפקיד קשה מאוד ולא כולם מבינים איזו אחריות רובצת כאן. כמי שמכיר את המשכורות במגזר הציבורי, זו לא משכורת של מנכ"ל משרד ממשלתי, ובטח שלא כמו של מנכ"ל של גוף גדול במגזר הפרטי".

דותן מסכם: "אני מקבל הרבה חיזוקים מהשטח. היו חששות והיום אני יכול להגיד שאנשים נותנים לי קרדיט, מוקירים כשצריך ומבקרים כשצריך, ואני מרגיש שאפשר ללכת קדימה ולהצעיד את הענף למצות את מלוא הפוטנציאל שלו. המסר שלי הוא מסר של עשייה. כמו שאמרתי, ההתיישבות היא המניע שלי. יכולתי להיות בהרבה מקומות אחרים, ובחרתי לעבוד עם הענף הגדול ביותר בהתיישבות, להשפיע ולעשות. אני מאמין בכל ליבי שהערך ההתיישבותי הוא החשוב ביותר להמשך קיומה של ארצנו. ומאמין באמרה - אם חקלאות כאן מולדת כאן!"

רווחה היא חלק מבריאות העדר

לאחר פרשת "אדום אדום" גברה מודעות הציבור לבעיית היחס לבעלי החיים. דר' דגנית בן דוב, הממונה על הגנת בע"ח במשרד החקלאות, מדגישה שבצד מניעת התעללות, לא פחות חשוב ליצור תנאים מחייה נאותים לפרות ולעגלים ברפת החלב

| מאת: עלי קדם |

על צג המחשב של דר' דגנית בן דב, הממונה על הגנת בעלי חיים ועל יישום חוק צער בעלי חיים בשירותים הוטרי־נריים במשרד החקלאות, רשומה הזמ־נה מטעמו של ח"כ איתן כבל - ראש שדולת צער בע"ח בכנסת - לפגישה בה ישתתף, בין היתר גארי יורובסקי. בן דב לא מרוצה בעליל. לכאורה יורובס־קי, פעיל נמרץ ומפורסם, הינו המייצג המובהק של כל מי שמבקש להגן על החיות באשר הן, אלא שבן דב סבורה שהוא קיצוני ופרובוקטיבי מדי וגורם לדחייה. "ראית את ההרצאה שלו, היא שואלת, ומיד מפרטת - הוא קורא לא־נוס נשים שלובשות פרווה. זה קצת יותר מדי". התגובה משקפת את עמד־תה של בן דוב: היא עצמה אינה צמחו־נית. היא מבטאת את עמדותיה בלהט הדרוש, אך תוך הבנה לכך שאין מקום לחסל את משק החי בחקלאות.

דר' בן דוב - במקור מחיפה וכיום גרה ברחובות - היא בוגרת בית הספר לווט־רינריה באוניברסיטה העברית, ולדבריה התחום של הגנת בעלי חיים היה מאז ומתמיד הכיוון שלה. היא עבדה בעמו־תות שונות, ומכהנת בתפקידה הנוכחי במשרד החקלאות מאז שנת 2002.

בראשית דבריה היא מבקשת למקד את הנושא: "בשביל מרבית הציבור, כולל קובעי המדיניות והווטרינרים, כשמדברים על מניעת התעללות בח־יות מה שעולה לראש זה חיות מחמד. למעשה, מכלל התחומים - חיות משק, חיות מחמד, חיות מעבדה- המסה הגדולה של הבעייה מצוייה דווקא בתחום החקלאות. הבעייה הגדו־לה אינה פגיעה מכוונת בחיות - אלה כמובן החריגים שמושכים תשומת לב - אלא פגיעה הנובעת משגרות עבודה לא נכונות, כתוצאה מהזנחה, אי ידיעה או מודעות או חוסר במשאבים."

מהי המסגרת החוקית בה את פוע־לת?

המסגרת היא החוק למניעת צער בע"ח משנת 1994. לפני כן היתה פסי־קה במסגרת פקודת העונשין, שמקורה עוד בחקיקה מנדטורית. סעיף 2א בחוק אוסר על עינוי, התעללות והתאכזרות כלפי בעלי חיים. סעיף זה הוא לב ליבו של החוק. יש מספר סעיפים שמתייח־סים ספציפית לחיות מחמד, וכן סעיף 19 שמסמיך את שר החקלאות להתקין תקנות שיקדמו את יישום החוק."

אלא שקצב התקנת התקנות, אומרת בן דוב, הוא איטי מדי. אחת הסיבות לכך היא שאנשי המקצוע לא משת־פים פעולה. "אין מספיק אנשי מקצוע בתחום רווחת בעלי החיים. הרבה גור־מים באקדמיה ובממסד החקלאי אינם ששים לקחת חלק בחקיקה. כשאנחנו מבקשים להקים וועדה לעניין התק־נות, או מבקשים הערות - לא מקב־לים פידבק. הפצנו טיוטה של תקנות בעיתונים החקלאיים וביקשנו תגובות... אז ביקשנו. זה לא מפריע מאוחר יותר להעביר ביקורת. בשנתיים האחרונות יש קצת שינוי במגמה."

כשמדובר בתקנות - את יכולה לתת דוגמאות?

"אנו חושבים כעת להחיל את התק־נות הנוגעות לגידול עגלי חלב - על כל העגלים. אסור להחזיק עגלים בבידוד, אלא בקבוצות של לפחות ארבעה ומעלה. יש קריטריונים של שטח מי־נימלי. לעגלי חלב חייבים להוסיף בת־פריט כמות מסויימת של מזון גס ושל ברזל. אנחנו מגלים לא פעם שעגלים ברפת החלב "הרגילה" מוחזקים אפי־לו בתנאים יותר גרועים מאשר עגלי החלב, וזה ממש אבסורד. יש מקומות שמחזיקים אותם בלולים הצרים - מה שהרפתנים קוראים כלובים - כמעט עד גיל חודשיים! חלק מן המתקנים לא ראויים בכלל לאכלס עגלים אפילו לא בני שבוע."

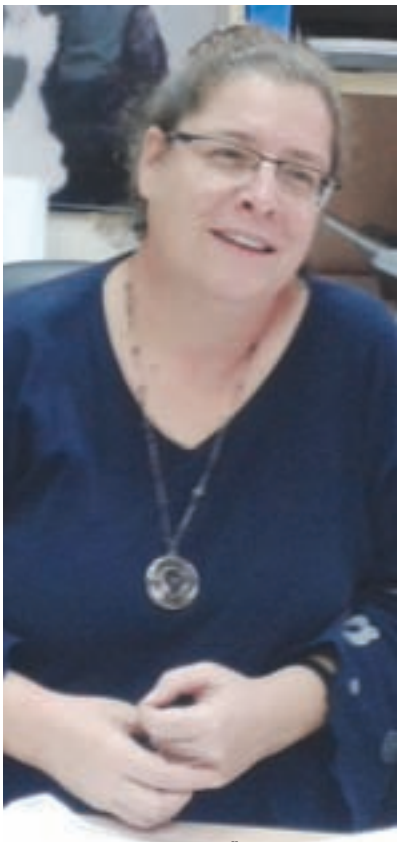

ד"ר דגנית בן דוב צילום: עלי קדם

מאות חקירות בשנה

דומה שעיקר הבעייה בתחום שאת מופקדת עליו מצוי באכיפה: איך לגרום לכך שמגדלים יקיימו את החוק.

"כל נושא האכיפה הוא נקודה מאוד בעייתית, שאני מרחיבה להיבט הכל־לי של היחס שלנו לממסד. לכל אחד מאיתנו יש תחום שקרוב לליבו, שבו הוא היה רוצה לראות נוכחות רבה של כוחות האכיפה, אבל אף אחד לא רוצה שוטר בחדר המדרגות שלו. אז נכון שצריך יותר אכיפה, אבל בעיני לא זו הנקודה החשובה. מה שיותר חשוב הוא הסברה והטמעה של הקריטריונים המקצועיים בקרב המגדלים. מקרים של התעללות מכוונת וברוטאלית כמו פרשת אדום אדום הם לא המסה הגדולה. הבעייה היא אלה שעמדו שם מסביב ולא הרי־מו קול זעקה. למה החברים של אותו עובד שהיכה את העגלים לא הפסיקו

<<<

את הצילום שצילמתם (ואשר הזכויות הקניינות שלו שלכם בלבד) שילחו לנו בצירוף שם, מספר טלפון, כתובת ותיאור קצר אודותיו יש לשלוח עד לתאריך 12.2.2014 באחת מהדרכים הבאות: בפורמט JPEG לכתובת האימייל gallery@kanat.co.il באיכות גבוהה (300 dpi), להעלותו לדף הפייסבוק שלנו או לאתר התחרות שניתן לגשת אליו מאתר קנט. כל שלבי התחרות בכפוף לתקנון, אותו ניתן למצוא באתר האינטרנט של קנט שכתובתו: www.kanat.co.il, בדף הפייסבוק www.facebook.com/kanatpage או במשרדי קנט ברחוב מנחם בגין 74 ת"א. *ט.ל.ח

את ההתאכזרות. אנחנו כל כך רגילים ליחס לא ראוי לחיות משק, שמקרים כאלה "עוברים על ידינו". אתה יודע ממי אני מקבלת תלונות? מסטודנטים שעובדים עם וטרינרים. את התופעה הזאת של השלמה עם יחס לא ראוי לחיות - את זה צריך לשנות. צריך מודעות של אלה שנוכחים בשטח - אנחנו כבר נשלח את כוחות האכיפה."

גורמי האכיפה, מסבירה בן דוב, מתחלקים לשניים: הפיקוח נעשה על ידי המערך הוטרינרי הציבורי ("הייתי שמחה שגם וטרינרים פרטיים יצטרפו. התופעה והגישה של סירוב לתת עדות כדי לא לפגוע בקולגה - אינה נכונה"). אם יש צורך בחקירה, נכנסת לתמונה יחידת הפיצו"ח של משרד החקלאות והיועצים המשפטיים של המשרד. "לא כולם מודעים לכך שאנחנו יוזמים מאות חקירות בשנה. חלק מהם מגיעים לכדי כתב תביעה, ומסתיימים בקנסות לא קטנים ואף עונשים חמורים יותר. ברור שלא נעשה מספיק, וזה מתקשר גם למדיניות רוחבית של קיצוץ בתקנים ותקציבים".

יש הטוענים שעצם גידול פרות או עופות בתנאים של משק חקלאי, זו הפגיעה הגדולה ביותר בהם.

אי אפשר לגדל בעל חיים במסגרת מלאכותית בלי פגיעה. לי יש בבית שלושה חתולים שלא יוצאים החוצה. את הכלבה אני מוציאה קשורה ברצועה - היא מן הסתם היתה מעדיפה לרוץ חופשיה. אי אפשר לאכול סטייק בלי לשחוט בקר, כלומר אפשר אבל זה יהיה רעיון גרוע. מי שרואה את התמונה בשחור ולבן עושה לעצמו מלאכה קלה. אבל החיים בדרך כלל אינם שחור ולבן, ורוב הציבור כן רוצה להמשיך ולצרוך מוצרים מן החי. ולכן תפקיד הרגולטור הוא לקבוע את הרף, שמעליו אולי אפשר לנהל וויכוח אם הדבר מוסרי או לא, אבל מתחתיו זו עבירה. אלו שני וויכוחים שונים. התפקיד שלנו הרבה יותר מסובך משל אלה ששוללים לגמרי גידול חיות משק, וכולל הבטים של רווחת בעלי חיים, בריאות ושימור. אם ניקח לדוגמא את המחאה החברתית, צריך לזכור שטובת הצרכן ורווחת הפרות לא תמיד הולכים ביחד, ותפקידנו הוא למצוא את האיזון."

למה מתכונים כשאומרים "רווחת הפרה"?

אני חייבת לציין שברפת החלב בישראל יש לנו "צרות של עשירים". בדרך כלל לא מדובר בבעיות של התעללות או גרימת סבל חלילה, אלא ב"צרכים התנהגותיים". אחד מהם - אגב - הוא מספר החליבות. כי השאיפה היא שהפרה תוכל לנוח ברצף מספר שעות. בגידול עגלים יש ניגוד בין הצורך החברתי שלא לבודד אותם, לבין החשש של הדבקה והפצת מחלות. אנחנו מפקחים על פעולות שיש בהן השחתה של גוף הפרה כמו הטבעת מספר בכוויית קור, טיפול בקרניים וטילוף. מדובר גם על תנאי הרביצה. כאן הרפורמה עשתה חלק גדול מהעבודה, אבל עדיין אפשר למצוא רפתות שהפרות רובצות בבוץ עד האוזניים. תחום נוסף הוא הובלת הבקר. אני מתייחסת בעיקר להובלה של פרות חלב שהגיעו לסוף דרכן. חל איסור על העמסה של פרה שאינה מסוגלת לעמוד בכוחות עצמה. "

מניעת סבל מיותר

משרד החקלאות הביא לדיון ולאישור בוועדת החינוך של הכנסת שני תיקונים חשובים לתקנות צער בעלי חיים

. התיקון הראשון אוסר מכירה של בעל חיים שנחתך לצורכי נוי. הכוונה היא לחיתוך אוזניים או זנבות שנעשה לכלבים וקעקועים שנעשים לדגי נוי. החיתוך נעשה למטרות נוי בלבד ומסב כאב מיותר לבעלי החיים.

על פי חוק צער בעלי חיים חל איסור על חיתוך ברקמה חיה לצורכי נוי, קרי אוזניים, זנבות וכל חלק בגופו של בעל החיים, והחוק אף קובע קנס מינהלי למי שעובר עליו בגובה של 4,000 ₪ לכל בעל חיים. התיקון המובא כעת עולה מדרגה ואוסר מכירה והחזקה לשם מכירה של בעל חיים נחתך שנעשה בגופו חיתוך קוסמטי למטרות נוי בחנות לממכר בעלי חיים.

בנוסף, התיקון לחוק קובע כי אם נמצא בחנות בעל חיים שאזניו או זנבו חתוכים, שיש על גופו קעקוע או שהוא צבוע באמצעי הפוגע ברקמה חיה או חודר לתוכה, חזקה שהחיתוך ברקמה החיה, הקעקוע או הצביעה באמצעי הפוגע ברקמה חיה או חודר לתוכה בוצעו למטרות נוי, ובעצם מטיל על בעל החנות את האחריות הפלילית למעשה.

תיקון נוסף שהובא לדיון בוועדת החינוך של הכנסת עוסק במופעים המשלבים בעלי חיים. מופעים עם בעלי חיים מחייבים היתר מטעם הממונה על פי חוק צער בעלי חיים במשרד החקלאות. על פי החוק, אם נוכח הממונה כי לא נגרם סבל לבעל החיים בעת ההשתתפות במופע, רשאי הוא לתת היתר לכך. בבדיקת הנושא נבחנים מספר רב של פרמטרים, ביניהם: סוג בעל החיים, תנאי ההחזקה שלו, תנאי ההובלה, משך הזמן בו הוא מופיע, כמות הפעמים ביום בהם הוא צריך להופיע וכו'. בכל אופן לא ניתן היתר גורף, אלא היתר מוגבל בזמן, לפעילות מסוימת ולבעלי חיים מסוימים.

לאחרונה למדו במשרד החקלאות כי חברות הפקה עושות שימוש בבעלי חיים בהפקות שונות, ביניהן תוכניות טלוויזיה, פרסומות וסרטים. המקרה המפורסם שבהם היה הבקשה להכנסת פרה לבית "האח הגדול" לפני כשנה, שנדחתה על ידי משרד החקלאות בנימוק של פגיעה מיותרת ברווחתה.

הגדרת "מופע" בתקנות הביאה בעבר לטענה שאינה חלה על סוגי מופעים מסוימים. למרות שהטענה לא היתה מקובלת על משרד החקלאות, יזם המשרד תיקון בעניין כדי לפזר את העמימות בנושא, ולציין בצורה מפורשת כי משמעותו של "מופע" בחוק הינו גם צילומים לתכנית טלוויזיה, סרט או פרסומת.

בנוסף, נקבע כי לא ניתן יהיה להציג במופע (לרבות צילומים) בעל חיים שלמטרות נוי בוצעו בו חיתוך ברקמה חיה, קעקוע או צביעה באמצעי הפוגע ברקמה חיה או חודר לתוכה, אלא בהיתר מיוחד, שיקדם את מטרת החקיקה של חוק צער בעלי חיים, כמו מקרה בו עמותה למען בעלי חיים מבקשת להציג בתוכנית טלוויזיה כלב שאוזניו וזנבו נחתכו, חולץ וזקוק לבית חדש.

תחולת שני התיקונים הינה 60 ו- 90 ימים בהתאמה, מיום פרסומן ברשומות.

המקור: דוברות משרד החלקאות

השינויים לוקחים זמן

שאלתי את דר בן דוב על פעולות המחלקה שלה בתחום ההסברה והגברת המודעות. המלה מחלקה למען האמת היא קצת מוגזמת - רק לפני שלוש שנים צורפה וטרינרית נוספת - דר נירית ציפורי - ולפני כחודש הוקצתה מזכירה. את התשובה לשאלה היא מחלקת לשניים: "אני מעבירה זו השנה השישית הרצאה על רווחת בעלי חיים בקורס לתואר ראשון בפקולטה לחקלאות - זה חלק מהמשרה שלי. כמערכת אנו מנסים ליזום ימי עיון, או להשתלב בכנסים שעורכים גורמים אחרים. מספר פעמים הרציתי בכנס למדעי הבקר. המטרה היא להטמיע את היבטי הרווחה בכל המערך הווטרינרי ומערך הפיקוח, כך שכל נציג ועובד שלנו יהיה מודע ויבדוק היבט זה במסגרת עבודתו וביקוריו בשטח. לרפתות הופצו חוברות ובהן תמצית התקנות בנושא מניעת צער בע"ח, וכן פוסטרים שניתן לתלות במשרד הרפת עם הכללים, כל זאת בשיתוף פעולה מוצלח עם מועצת החלב והשירותים הוטרינריים במשרד החקלאות. אבל - שינויים לוקחים זמן..."

יש לאפשר לפרות תנאי רביצה הולמים, תמונת אילוסטרציה, צילום: עלי קדם

איך ממוקמת ישראל בנושא הגנה על בעלי החיים בהשוואה למדינות אחרות?

ארגון הווטרינרים הבין-לאומי הכריז בשנת 2000 כי רווחה היא חלק בלתי נפרד מבריאות בעלי החיים. ישראל נמצאת במצב לא רע יחסית לאחרים, אבל יש כמובן לאן להתקדם. האיחוד האירופי יותר מתקדם מאיתנו בחקיקה, ארה"ב פחות - אבל גם שם הדברים משתנים, ובחלק מהמקרים המדינות (states) משלימות את מה שחסר בחקיקה הפדרלית. יש לנו גם שיתופי פעולה עם מדינות אחרות, וזה תחום מאוד חשוב. לאחרונה הסתיים פרוייקט של twinning עם האיחוד האירופי, שאחד מהנושאים בו היה רווחת בעלי החיים. "

בענף הצאן - ריאיון עם איציק שניידר

משבר בשוק הבשר, מנגנון חדש לתמחור חלב עזים, והיערכות לקראת 2014 - בריאיון עם איציק שניידר, מנכ"ל אגודת הנוקדים-עזיזה

| מאת: עלי קדם |

ביקשנו את איציק שניידר לספר לנו מה "מונח על שולחנו" בימים אלה של סוף שנת 2013. לדבריו, ענף הצאן מצוי במשבר חמור בגלל הירידה במחירי בשר טלה. "המשבר מלווה אותנו במהלך כל השנה, ולאחרונה אף החריף. בחודש האחרון חלה ירידה של 4 ש' לק"ג בשר טלה! אנו מקיימים כל הזמן הידברות עם משרד החקלאות. לצערי אני לא יכול לבשר על פתרון, אבל בהחלט אפשר לומר שיש אוזן קשבת במשרד ובוחנים כל רעיון שעולה על הפרק.

מהי הסיבה לירידה מחירי הבשר?

הסיבה העיקרית היא יבוא פרוע של טלאים מאוסטרליה, במחירים מאוד נמוכים. היבוא הזה הוא חלק מכשלים בשוק עליו אנחנו מדברים, בעיקר מונופול ביבוא ובשיווק, של גורמים פרטיים. חלק מהכשל הוא גם הטעייה של הצרכן - מוכרים בשר קפוא מיובא - כאילו היה בשר טרי. זהו הנושא העיקרי שאנו עוסקים בו. שר החקלאות ומנכ"ל המשרד מעורבים באופן אישי בניסיונות לפתור את המשבר. ישנו מתווה שאנחנו בוחנים אותו, אך אני מנוע מלתת את פרטיו . אני מקווה שהוא ייושם בקרוב ויביא לשינוי בתנאי הסחר בענף. לצערנו המשבר מתבטא בכך שמשקי צאן נסגרים כמעט כל יום. כל משק כזה שנסגר מבחינתנו יש בכך מלבד הנזק הכלכלי למשפחה גם אובדן של אחיזה בקרקעות של מדינת ישראל".

שניידר מוסיף: "צריך להבין שלמרות הירידה החדה במחיר למגדל אין ירידה במחיר לצרכן, כלומר, איפה שהוא

איציק שניידר בכנס

בדרך מישהו עושה קופה גדולה על חשבון הצרכן והמגדלים - ובזה צריך להילחם."

בתחום חלב הצאן , אומר שניידר, התמונה יותר מעודדת. "שנת 2013 תסתכם כשנה מוצלחת. היגענו להבנה על מחיר מוסכם לליטר חלב כבשים, שילווה אותנו במהלך שנת 2014, מה שיסייע לשמור על יציבות מחירים הן מול הצרכן הישראלי והן לשוק האמריקאי, שקולט כ 20 אחוז מגבינות הצאן המיוצרות בישראל, שזהו נתון מדהים בפני עצמו. למעשה הביקוש לגבינות כבשים ליצוא נימצא כל הזמן בעליה, אשר נבלמת ביכולת הייצור של המשקים.

"לגבי חלב עיזים אפשר לומר שעשינו מהפכה בתמחור לליטר . עד היום מחיר ליטר חלב עזים היה צמוד למחיר חלב פרות, וכתוצאה מכך המחיר מאוד נשחק. במהלך מוסכם ניתקנו את ההצמדה. ועדה במסגרת מועצת החלב, שהיינו שותפים בה יחד עם המחלבות ועם משרד החקלאות, החליטה על מנגנון הצמדה אחר. לפי המנגנון החדש, מחיר חלב עזים ייקבע לפי ארבעה פרמטרים: מדד התשומות לחקלאות, מחירי התערובת לצאן, מחיר האספסת, ושכר עבודה ממוצע במשק. מנגנון זה מתאים ונכון יותר לענף, אך כמובן שהוא ייבחן בתקופה הקרובה. על פניו ועל פי בדיקות שעשינו נראה שהמנגנון החדש משקף נכון יותר את עלויות הייצור והתשומות, וימנע את השחיקה במחיר."

שניידר מציין עוד שני שינויים חשובים שנכללו במנגנון החדש, ושיש בהם לדבריו בשורה של ממש: "תמחור גבוה יותר באופן משמעותי לחלב שייוצר בעונות השפל, וזאת בגלל הצורך של המחלבות לספק חלב לאורך כל השנה . חלב שייוצר בעונת השפל יקבל פרמיה של מעל שקל לליטר, מה שיהפוך את ייצור החלב מחוץ לעונה למאוד אטרקטיבי. כמו כן יינתן תמריץ למגדלים שייצרו חלב עם רמת חלבון

גבוהה יותר. המנגנון מעניק פרס לחלב עם חלבון מעל לרמה מסויימת - ובלי קנסות, זאת בשונה מתמחור חלב בקר שם נהוגים גם קנסות. לכן אנו קוראים למנגנון שיצרנו "מנגנון פרס-פרס". תמחור החלבון בחלב עיזים יעודד את המגדלים להשקיע בהשבחה גנטית וזה עוד צעד חשוב בקידום הענף . אנו גאים בהמלצות שהתקבלו, ובעיקר בכך שהמודל החדש הושג תוך הסכמה מלאה, שמבטאת את האינטרסים המשותפים של כל הגורמים בענף, ואת שיתוף הפעולה בענף שלנו שכפי שכולם זוכרים אינו דבר מובן מאליו ."

מה צפוי לנו בשנת 2014?

"בשנה הבאה ישנה הגדלה במכסות העיזים של 5 אחוז, חלוקת התוספת תתבסס על מודל שהיה נהוג בענף בשנתיים האחרונות וכולל השלמת מכסה למכסת המינימום , חלוקה רוחבית שווה לכל היצרנים ותוספת ליצרנים באזור עדיפות לאומית . במהלך שנת 2014 אמורים להיכנס לענף גם יצרנים חדשים שקיבלו מכסות בשנים האחרונות. האגודה מלווה יצרנים אלו משלב קבלת המכסה ומייעצת לאורך כל שלבי הבניה ורכישת הציוד. אנו גאים מאוד לחבק ולחנוך מגדלים חדשים, ורואים בכך חוזק לענף ולאגודה שלנו. כמו כן, בשנה הבא ייקבע בפעם הראשונה ערך פדיון לחלב עיזים בדומה למה שמקובל בחלב בקר וכבשים .זה עוד צעד חשוב בדרך להפוך את ענף העיזים לדומה יותר לאחות הגדולה (בקר) .זה יהפוך את המכסה לנכס שמצד אחד ניתן לממש אותו בבוא היום, ומצד שני זה יאפשר למנף ולקחת הלוואות כנגד שיעבוד המכסה ולהזרים עוד כסף להשקעות ופיתוח שנדרשות מאוד בענף צומח.

בשנים האחרונות הפתעתם בפרו־יקטים מיוחדים כמו רכישה מרוכזת של עגלות מערבלות ומכוני חליבה. יש משהו נוסף על הפרק?

למעשה אנחנו נמצאים בשלבים מתקדמים של בחינה משותפת עם החטיבה להתיישבות והחטיבה לקידום המגזר הערבי במשרד ראש הממשלה לקידום פרוייקט של עידוד הקמת מחלבות בוטיק בצמוד לדירי החלב, מתוך כוונה לגוון את מקורות ההכנסה והתעסוקה, תוך הישענות על הדירים הקיימים והידע. הפרוייקט עבר את שלב בדיקת ההיתכנות הראשונית ואנו מקווים שיצא לפועל במהלך שנת 2014.

המלצות למגדלי הצאן להתמודדות עם החורף

| מאת: סמיר קעדאן ודורית כבביה , המחלקה לצאן , שה"מ |

מבוא

החורף בארץ קצר יחסית; ימי הגשם במרבית האזורים מסתכמים בכ - 40-50 ימים בשנה בממוצע, וכמויות הגשם לעתים נצברות במרוכז, כלומר בשעות אחדות עשרות מילימטרים של גשם. בכמה מקומות בארץ עשויה לרדת הטמפרטורה בתקופה זו אל מתחת לאפס. פיזור הגשם בחורף אינו אחיד והתנודתיות בטמפרטורה גבוהה יחסית, לכן מומלץ למגדלי הצאן להיערך לקראת החורף ובכך להימנע מתקלות בלתי צפויות.

לצאן אומנם יש כסות של שיער או צמר המגנים עליהם מפני מזג אוויר קר, אולם מזג אוויר קיצוני עלול לפגוע בהם, במיוחד בעזים הרגישות לקור ולרוחות פרצים יותר מהכבשים. שגר הצאן, בפרט בשבועות הראשונים לחייו, רגיש לקור הרבה יותר מהצאן הבוגר.

בחורף ההשתנה מרובה יותר מסיבות פיסיולוגיות. בעונת החורף הכבשים והעזים לרוב אינם סובלים מעומס חום, ולכן ההלחתה (קירור טמפרטורת הגוף ע"י אידוי נשימתי באמצעות נשימה מהירה) קטנה יחסית ואיבוד המים בשיטה זו מזערי. הדרישות האנרגטיות עולות בשל הצורך באנרגיה נוספת לשמירה על חום הגוף הקבוע, והמים המטבוליים הם תוצר לוואי של תהליך זה. אם נוסיף לכך את אחוז הלחות הגבוה שבאוויר, סגירת דירים וחוסר האוורור, טמפרטורת סביבה נמוכה, חדירת מים לדירים הרי שיתקבל - מרבץ רטוב יותר, ומשום כך יש הכרח בתוספת ריפוד לשמירה על מרבץ יבש. מרבץ רטוב, בנוסף להיותו בעייתי ומכיל פתוגינים (גורמי מחלה) פעילים, מעלה את איבוד החום מגוף בעלי החיים בעת רביצתם שבעקבותיו עלול לפחות חום הגוף של הצאן, שהם בעלי חיים הומאותרמיים השומרים על חום גוף כמעט קבוע. יתר על כן, מרבץ רטוב פוגע ברווחת בעלי החיים בהיותו מונע לעתים את רביצתם.

בעלי חיים אלה חשים בנוח בתחום

<<<

ריפוד חדש במיינקת

מנורת חימום אינפרה אדום לחימום הטלאים

טמפרטורה תרמו ניטרלי, כלומר הם אינם סובלים מחום או מקור. אם ייחשפו לטמפרטורות נמוכות מאוד, יתרחשו פעולות פיסיולוגיות והתנהגותיות לשמירה על חום גוף קבוע, כמו העלאת רמת המטבוליזם (חילוף החומרים) כדי לייצר חום ולשמור על חום הגוף הקבוע, רעד שרירים, התקבצות, חיפוש מקלט מפני רוחות וגשם. הטמפרטורה הקריטית התחתונה תלויה בגורמים כמו גיל, מצב גופני, מצב בריאותי, אורך הצמר או השיער, איכותו ויובשו, רמת היצרנות, התאקלמות וגזע.

לקראת החורף והעונה הקרה יש לשים לב לנושאים שלהלן:

תחום ההזנה

■ הזנה נכונה ומצב גופני תקין. כבשים ועזים רזות סובלות יותר מקור. יש לתקן את המצב הגופני של בעלי החיים הרזים, ולהביאם למצב גופני תקין. לעתים הצמר בעונה זו ארוך ומטעה, ולא ניתן להבחין במצבן הגופני האמיתי של הכבשים, לכן יש לערוך דירוג מצב גופני לכלל העדר או לפחות למדגם מייצג.

■ הזנה מאוזנת מבחינת כמות חומר יבש במנה היומית, רמת האנרגיה, אחוז מלח ומינרלים וכמות חלבון יומית. מומלץ להימנע מהפרזה במלחים ובחלבונים במיוחד בעונה זו, למניעת השתנת יתר.

■ כדי לספק אנרגיה לשמירת חום הגוף יש להוסיף הזנה באמצעות הגדלת כמות המזון היומית או העלאת ריכוזיות האנרגיה במנה, ע"י תוספת במזון המרוכז: תערובות וגרעינים, או בכמות החציר הבינוני או הטוב, על חשבון הקש והחציר הירוד. צריכת המזון בחורף עולה בשל דרישות אנרגטיות גבוהות ותיאבון מרובה. בכל מקרה יש להימנע מתוספת הזנה מופרזת שעלולה לגרום להשמנת יתר.

■ יש להימנע ממתן מנות רטובות מדי ומשילוב מזונות שבהם אחוז הלחות גבוה, כדי להקטין את כמות השתן ולשמור על מרבץ יבש.

ממשק, מבנים, תשתיות וציוד

■ הכנת תשתית המרבץ: מילוי שקעים במרבץ בחומר מילוי מתאים ויצירת מפלס מרבץ המוגבה - מהסביבה בכ 20 ס"מ לפחות. אם מפלס המרבץ בדיר בגובה הסביבה או נמוך ממנה, מומלץ לחפור - תעלה מסביב לדיר בעומק של 00 ס"מ לפחות ועם שיפועי ניקוז נאותים.

■ במשקים שאין בהם חגורות בטון מסביב לדיר למניעת גלישת זבל החוצה ולמניעת חדירת מים פנימה, מומלץ לבנות חגורות כאלה. החגורות ייבנו בעומק של 20-15 ס"מ מתחת לפני הקרקע הסופיים ובגובה של כ 60 ס"מ מעל פני הקרקע הסופיים.

■ יש לחזק את הגגות היטב, במיוחד בקצוות, ולאטום חורים בגג בחומר איטום מתאים (מרק, סיליקון, סיקה, פוליאוריתן מוקצף).

■ אם קיימת הגנה מפני רוחות וגשמים בצדי הדיר (חלונות, תריסים, רפפות, וילונות) מומלץ לבדוק שהיא פועלת כנדרש ולתקן ליקויים. אם לא קיימת מערכת כמוזכר לעיל, מומלץ להתקינה, אך בשום אופן לא לסגור באופן קבוע לתקופה ממושכת. אחת המערכות היעילות והזולות יחסית להגנה בפני רוחות פרצים וגשמים הינה מערכת וילונות משמשונית או מיריעות פוליאתילן. מערכות כאלה ניתן להפעיל ידנית באמצעות ידית מתאימה (מנואלה) או מנוע גיר חשמלי, הנשלט מחדר המשרד או מכל מקום אחר. לעונת החורף עדיפה היריעה השקופה על פני היריעה האטומה, משום שהן פועלות באופן דומה בהגנה מפני הרוחות והגשם, אך היריעה השקופה מאפשרת גם כניסה של קרני שמש ובכך מחממת ומאירה את הדיר ומסייעת בייבוש המרבץ. באזורים קרים במיוחד ניתן להשתמש ביריעות מבודדות. חשוב לפתוח את הווילונות בימים שאינם גשומים וקרים באופן קיצוני. הפתיחה תורמת לאוורור הדיר, לכניסת אוויר רענן, להוצאת גזים רעילים כמו אמוניה ופחמן דו חמצני ולייבוש המרבץ.

■ פינוי החצרות וסביבת הדיר מחפצים וגורמי סיכון, העלולים לעוף ברוח ולגרום נזקים למבנה, לצאן ולאנשים, כולל חבלים ושקיות ניילון שלצאן נטייה לאכלם.

■ יש לבדוק את המרזבים והמזחלות, לחזק אותם, לנקות אותם היטב, לאטום חורים ולבדוק שהזרימה בהם, בצנרת ובתעלות הניקוז תקינה.

■ מומלץ לדאוג להידוק תשתית דרכי השירות אל המשק ובתוכו למניעת ייצור בוץ, תקיעת כלי עבודה מכניים או העברה של לכלוך ובוץ מיותר לאבוסים באמצעות הצמיגים.

■ אם המתבן חשוף מצדיו הפונים לגשם, מומלץ לסגור זאת בכל דרך אפשרית כדי למנוע חדירת מים לתוך המתבן והרטבת החציר. יש להקפיד על סגירה חזקה שתעמוד ברוחות. מומלץ שרצפת המתבן תהיה עשויה בטון, אספלט או לפחות מצע מהודק, ובכל מקרה תוגבה מהסביבה ב 20 ס"מ לפחות. כדאי להניח חציר שאין לו מקום במתבן על משטחים מוגבהים ולעטוף אותו היטב ביריעות פוליאתילן.

■ הוצאת זבל לפני כניסת החורף כדי שלא תצטבר שכבת זבל עבה מדי ותקטין את הפרש הגבהים בין משטח האכילה האבוס לבין מפלס העמידה של הצאן, מה שייצור תנאים לא נוחים לעמידה בזמן האכילה. אם מאוחסן זבל בערמות מחוץ לדיר (דבר שאינו מותר), יש לפנותו טרם עונת הגשמים; ובמקרה שלא מתאפשר פינויו, יש להניח את הזבל על משטח שאינו מחלחל ולכסות אותו היטב למניעת כניסת מי גשם.

<<<

■ בדיקת מערכת המים ושקתות: אם מתגלות נזילות, יש לתקן בהתאם; כמו כן, יש לבדוק מצופים ולהחליף את הפגומים. באזורים קרים במיוחד המים עשויים לקפוא בלילות, ולעתים אף בימים, בתוך הצנרת והשקתות. מים קרים במיוחד מקטינים או מדכאים את הרצון לשתות, מה שעלול לפגוע בצריכת המזון וביצרנות ולגרום להתייבשות. במקומות קרים במיוחד מומלץ להתקין גוף חימום עם וסת חום, המתאים לשקתות, ולכייל את וסת החום ל - 50-57 מעלות צלזיוס. מומלץ שצנרת המים תוטמן באדמה, ואם הדבר בלתי אפשרי ניתן להשחילה בתוך שרוולי בידוד למניעת קיפאון המים בתוך הצנרת.

■ שמירה על צפיפות גידול סבירה: צפיפות יתר תגרום להרטבת המרבץ, במיוחד בחורף, ועלולה להגביר תחלואת ריאות וזיהומים אחרים.

■ שמירה על מרבץ יבש תמיד: במקרה הצורך יש לרפד בחומר ריפוד מתאים: קש, נסורת, אפר פצלי שמן (אפ"ש) או כל חומר ריפוד מתאים אחר. חשוב שחומר הריפוד יהיה בעל כושר ספיגה וספיחת נוזלים סביר ושלא יכיל גורמי סיכון, העלולים לפצוע ולגרום נזק לצאן, פתוגנים וגורמי מחלה.

■ אם חוששים מחדירת מים עילית לתוך הדיר, ואין מערכת הגנה מתאימה (כמו קורות בטון), יש לערום סוללת עפר שתמנע את כניסת הסחף והמים לתוך הדיר. במקרה שהמים חדרו לדיר ונקוות בו שלוליות, יש לשאוב אותן ולמלא רפד חדש. כמו כן, מומלץ להוציא זבל רטוב ולרפד מחדש.

■ יש לבדוק את מערכת החשמל בדיר (חוטים, חיבורים, קופסאות, שקעים, מנורות, לוחות וכד') ולהגן על המקומות החשופים למים ולרטיבות.

■ אם יש בעדר בעיה של נשירת צמר או שיער, יש להיוועץ ברופא המטפל כדי לאבחן את הגורם ולטפל בו. כבשים שצמרן לקוי או כבשים חסרות צמר סובלות בעונה הקרה, והדבר פוגע בביצועיהן. יש להימנע מלגזוז כבשים בעונה הקרה. הגז השני מומלץ ברוב האזורים עד אמצע אוקטובר. מגדלים הנוהגים לגזוז 60-75 יום לפני ההמלטה, ישקלו אם לבצע גז זה בעונה הקרה מאוד.

■ אם דרושים ריסוס או טבילה נגד טפילים חיצוניים, הם יבוצעו בימים חמימים בחורף ולא בימים קרים, כאשר מהירות הרוח נמוכה ובשעות הצהריים.

■ לא לשכוח לספק תנאי מחיה נאותים לכלבים שבמשק מלונות אטומות למים, מבודדות ומוגנות - מרוחות.

גידול השגר

■ השגר רגיש יותר מהצאן הבוגר לתנאי מזג אוויר קרים מכמה סיבות עיקריות:

✓ מערכת החיסון שלו עדיין אינה מפותחת מספיק והוא חשוף לתחלואה. כל סטרס בגיל הזה עלול להגביר את סיכויו לחלות.

✓ לשגר מעט מאגרי שומן ושומן תת עורי המייצר שכבת בידוד, לכן איבוד חום הגוף מהיר יותר. כמו כן, היחס בין שטח הפנים שלו למשקל הגוף גדול מזה של הבוגרים, מה שגורם לאיבוד חום רב יותר. טלאים או גדיים, שמשקלם בלידה קטן, פגיעים יותר.

■ יש להקפיד על חיטוי טבורים בטבילה בחומר חיטוי מתאים (פולידין כוהלי) ולחזור על הפעולה יותר מפעם אחת. הטבורים מתייבשים לאט בחורף בשל הלחות הגבוהה והטמפרטורה הנמוכה, לכן צריך לחזור על פעולת החיטוי עד להתייבשות הטבור.

■ גוף רטוב מאבד יותר חום מגוף יבש, ולכן ייבוש השגר לאחר ההמלטה חשוב במיוחד בחורף. הייבוש נעשה ע"י האימהות או ע"י המגדל באמצעות מגבות בד נקיות או נייר סופג.

■ יש לוודא שהטלאים או הגדיים יונקים את הקולוסטרום מהר ככל הניתן (תוך רבע שעה מההמלטה) ובכמות ובאיכות הנדרשות. חשוב מאוד לספק את האנרגיה לוולד במהירות במיוחד בחורף. בנוסף לכך, ככל שניתן הקולוסטרום מוקדם יותר, הנוגדנים שבו נספגים טוב יותר. אם מגמיעים קולוסטרום מבקבוק, יש לדאוג לכך שטמפרטורת הקולוסטרום תהיה בטמפרטורת הגוף. אם המלטה נעשתה בשעות הלילה ללא נוכחותכם במקום, ובבוקר נמצאו הטלאים או הגדיים החדשים רועדים מקור, יש להניקם או להגמיעם בקולסטרום לפני חימומם.

■ שתיית כמויות גדולות של חלב, במיוחד בשגר הגדל על תחליף חלב חופשי, מלווה בייצור שתן רב המרטיב את הרפד. בתנאי לחות גבוהים, טמפרטורות נמוכות וחוסר אוורור הרפד אינו מתייבש כלל או שייבושו איטי מדי, ולכן יש צורך בתוספת תמידית של ריפוד, הן כדי לשמור על רפד יבש והן כדי לנתק מגע עם הפתוגנים שברפד. מומלץ למגדלים המרפדים באפר פצלי שמן לכסותו בשכבת קש או נסורת השומרת על בידוד תרמי טוב יותר בחורף.

■ מגדלים המחזיקים שגר על טפחות מומלץ שיקפידו על הגנה מפני רוחות הפוגעות בטלאים מהצדדים ומלמטה.

■ בקור נוטה השגר להצטופף עד כדי חנק, וכדי למנוע זאת ולהקנות תנאי גידול מיטביים יש לספק מקור חימום לשגר בימים הקרים, במיוחד בשבועיים הראשונים לחייו. אמצעי החימום המקובלים הם מנורות חימום חשמליות (אינפרה אדום), מבערי גז, מזגנים, מפזרי חום, מערכת חימום תת רצפתית, תנורי הסקה ואפילו תנורי עץ. בעת השימוש במקורות חימום הפועלים בבעירה יש לדאוג לתחלופת אוויר נאותה, לכניסת חמצן לדיר ולהוצאת פחמן דו חמצני. כמו כן, יש לנקוט משנה זהירות למניעת שרפות: ייצוב מתקני הבעירה והרחקת עצמים העלולים לבעור בקלות; ולמניעת כווית השגר המתקרב למתקן יתר על המידה (לגדרו ברשת.)

■ יש להתקין מקור חימום במתקן הקריפ במשקים שבהם משטר ההנקה הוא טבעי (יניקת חלב מלא מהאימהות), הדבר מושך את הטלאים לאזור האוכל ומעודד צריכת מזון מוצק. בנוסף, יש לדאוג לריפוד נאות של אזור הקריפ.

■ בדיקת כיול המינקת בקביעות, לפחות פעמיים בשבוע. בחורף מומלץ להעלות את ריכוז אבקת החלב בכ 50%. יש לבדוק את טמפרטורת המים, לקצר את אורך הצנרת ולכסותה בשרוול בידוד. אין להתקין פטמות מיותרות.

מחלות ובריאות

המחלות הנפוצות בעונת החורף:

✓ בעיות טלף נפוצות יותר בעונת החורף כתוצאה ממרבץ רטוב. אי טילוף או טילוף לא נכון מחמיר את התופעה. יש לטפל מידית עם הופעת הצליעה. דחיית הטיפול עלולה להחמיר את המצב.

✓ דלקות עטין נגרמות גם כתוצאה ממרבץ רטוב. בעדרי צאן לחלב יש להקפיד על חיטוי הפטמות. רצוי שכאשר העדר שב מהחליבה, יהיה האבוס מוכן עם אוכל למניעת רביצתו מיד לאחר החליבה, כשתעלת הפטמה עדיין פתוחה. יש לבדוק את תהליך השטיפה של ציוד החליבה ולוודא שהמים החמים לשטיפה הם בטמפרטורה המומלצת.

✓ דלקות ריאה: שינויים חדים במזג האוויר, חוסר אוורור וצפיפות הם התנאים השכיחים בחורף והם אלה המגדילים את הסיכוי לחלות בדלקת ריאות.

✓ היפותרמיה (ירידה בחום הגוף הנורמלי) מתרחשת כאשר מאבדים כמות חום רבה לסביבה או כתוצאה מירידה בייצור החום.

המקור: אתר משרד החקלאות

[ozbranding.co.il]

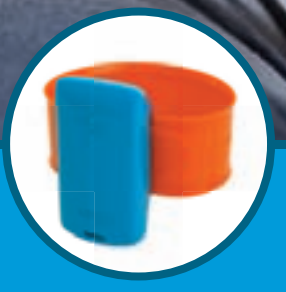

אפיאקט II

מערכת זיהוי ייחומים הדור הבא

- זיהוי ייחומים הטוב והמדויק בעולם
- זיהוי ייחומים לעגלות ולחולבות
- מעקב לעגלה ולפרה החולבת בכל תהליך ההיריון מהזרעה ועד המלטה
- מעקב והתראה על המלטה
- ניטור התנהגות ובריאות ברמת הפרה, הקבוצה והעדר
- טכנולוגיית תקשורת אלחוטית מתקדמת

www.afimilk.co.il

afimilk® ישראל

מוקד שירות: 04-6754824 | משרד מכירות ראשי: 04-6754277

ENGS Systems
Innovative Dairy Solutions

Track a))) Cow

מספר 1 בזיהוי דרישות!

נסיון רב שנים בתקשורת אלחוטית
למעלה מאלף התקנות בארץ ובחו"ל
קליטת נתונים עד למרחק 3 ק"מ

- מידע בזמן אמת: פעילות, זמני רביצה, זמני שהייה באבוס ובשוקת
- מעקב אחר חולבות, עגלות ויבשות ללא צורך במעבר הכרחי
- יישומים מתקדמים לניטור בריאות ורווחת הפרה
- זיהוי אירועים: דרישה, המלטה, הפלה, צליעה, עקה
- הודעות מערכת אוטומטיות לנייד
- תוכנה ידידותית למשתמש עם ממשק לנעה
- אפשרות לתג רגל או צוואר

טלפון משרד: 04-6802257

info@engs-dairy.com www.engs-dairy.com

משק קרמר ביבנאל - גם רפת וגם מרכז מבקרים

רפת רובוטית היא סיפור שמושך קהל, כך גילו בני - ובעיקר בנות - הדור השלישי למשפחת קרמר, מראשוני יבנאל. כאן מקווים שהשילוב של רפת הייטקית ותיירותית ישאיר את הצעירים במושבה ובענף

| כתב וצילם: עלי קדם |

חנה ואברהם קרמר הגיעו למושבה יבנאל בתחילת המאה שעברה - כך למדנו מן הסרט המוקרן במרכז המבקרים של משק קרמר "מי ומו". את הרפת שלהם הם התחילו עם שתי פרות. נולדו להם חמש בנות ובן, עמנואל, שחלב פרות ביד מגיל 13, והתחתן עם דרורה מהיישוב הסמוך בין גן (בינתיים יבנאל ובית גן הפכו לרשות מוניציפלית אחת). שלושת בניהם של עמנואל ודרורה - הדור השלישי - ממשיכים היום את משק קרמר המשפחתי. נועם, הבכור, חזר לרפת לאחר הצבא עם חזון לפתח את הענף. הוא, הגדיל את מספר החולבות וצבר יידע והתמחות במקצוע. האח האמצעי רמי הפך למזריע, וגלעד הבן הצעיר הצטרף גם הוא לרפת. אנחנו משוחחים עם דפנה, אשתו של גלעד. היא בת מושב ארבל, שניהם ילידי 1963, נפגשו בכדורי וכיום הורים לבן חייל ולשלוש בנות. הרפת נדדה בין מספר מקומות, בשנים הראשונות סמוך למגורי המשפחה במרכז המושבה, ומאז 1997 - על גבול

משפחת קרמר (הרכב חלקי) על רקע רובוט החליבה - תמונה מן האלבום המשפחתי

דפנה קרמר, מנהלת מרכז המבקרים
צילום: עלי קדם.

אזור התעשייה, היכן שהיה פעם מטע שקדים על חלק מאדמות משק קרמר. כאן המקום לציין שרבים מראשוני יבנ־אל קנו אדמות הרבה לפני שקם מינהל מקרקעי ישראל.

רפת רובוטית

לרפת קרמר יש מכסה של כמעט 2 מיליון ליטר, אותה מייצרות כ150 חול־בות. הם היו הרפת הלא-קיבוצית הרא־שונה (יחד עם משק לוין בכפר יחזק־אל) בה הותקן רובוט חליבה. "בפועל, אומרת דפנה, אצלם בכפר יחזקאל התגלתה איזו תקלה בהכנת התשתית כך שהקדמנו אותם בכמה שבועות. אנחנו גם לא הלכנו - בזמן הרפורמה - על תאי רביצה, מה שהתברר כהח־לטה נכונה". על השיטה עצמה - הרו־בוט שלהם הוא "אסטרונאוט" מתוצ־רת חברת "ליילי" ההולנדית - יש לה רק מילים טובות. "זו טכנולוגיה מאוד מעניינת, ומה שיפה בה - שהיא נותנת תקווה לדור הצעיר, בכך שהיא הופכת אותו ל"רפתן הייטק". הרי לכולנו יש ילדים, ואנחנו שוברים את הראש איך להשאיר אותם בחקלאות המפוארת שבנינו. ברור לנו שאפשר להרוויח יותר במקומות אחרים. אנחנו רוצים שלב־נים יהיה טוב, אבל חשוב לנו גם הדבר שאפשר לקרוא לו "ציונות", שפירו־שו בשבילנו המשך האחיזה באדמות ובחקלאות.

" יש כאן בעייה, ממשיכה דפנה: למי שעוסק בחקלאות קשה להתפתח גם בכיוונים אחרים, כמו למשל לימודים אקדמאים. אני חושבת שילדים שלנו לא מגיע לעבוד כמו ההורים שלהם, מצאת החמה עד צאת הנשמה. הרו־בוט נותן שילוב טכנולוגי שמאוד עוזר: הוא מקל על הרפתן, ומשאיר לו יותר זמן פנוי. מבחינה כלכלית זו השקעה לא קלה, כי הרי החקלאות כידוע איננה מכרה זהב, וזה כולל את הרפת שכבר לא מה שהיתה. עובדה - אחרי שמ־תווה לוקר נתן הזדמנות, נסגרו הרבה רפתות. מחירי התשומות עולים, ואת המחאה החברתית ניתבו דווקא נגד סקטור חלש יחסית כמו החקלאים. שכחו שאם אנחנו לא נעבד את האד־מות שלנו - הם יעברו לערבים, והמצב הזה כבר קיים בלא מעט משקים, אפי־לו פה במושבה. אני לא אומרת את זה כפרובוקציה, אלא מתוך רצון אמיתי לשמור על האדמות שלנו."

בעייה נוספת היא שלרובוט יש הספק מוגבל - הוא יכול "לכסות" עד כ-60 פרות. רפת קרמר גדלה, ולפ־ני כ-4 שנים הם רכשו רובוט נוסף, שהוצב מצידו השני של מיכל הקירור. (בנוסף, יש להם רפת נוספת חצי או־טומטית עם ציוד של אפימילק, שאולי תהפוך בעתיד גם היא לרפת רובוטית). למי שגדל ועבד ברפת "רגילה" עולם החליבה ברובוט הוא זר ומוזר. באיזור הצמוד לרובוט אני מבחין בפרות שניג־שות אל מתקן עם מברשת מסתובבת, ומתחככות בה. דפנה מסבירה: "רעיון

<<<

רובוט החליבה בפעולה

פרות נהנות ממסג' עדין בגב

החליבה הרובטית הוא לעודד את הפ־רות לבוא ולהיחלב. אנחנו רוצים ליצור להן מוטיבציה לבוא ולהיחלב, אז יש בונוסים, כמו למשל המסז' מהמברשת הזאת שעושה להן נעים. הם לומדות שכדאי להן לבוא לרובוט, יש תגמול. " ואכן, פרה שמסיימת את החליבה, לאחר שהרובוט מוסר ממנה, זוכה לכיבוד נוסף, הפעם בדמות גישה למי־כל תערובת. יש גם פרות ש"מזייפות" ומגיעות לרובוט בטרם הגיע זמנן להיחלב, אבל הוא יודע לזהות אותן ודוחף אותן החוצה.

הפרות ברפת קרמר, כך נדמה, כבר רגילות לשיטת החליבה הכל כך שונה, ולא מתרגשות. לא קיים כאן הלחץ של הרפתנים ברפתות עם מכון חליבה רגיל, להאיץ ולהריץ את הפרות אל המכון, או להספיק לסיים את החליבה בזמן (הארוחה מחכה). להיפך הכל נראה רגוע. בכל רגע נתון ניתן לר־אות מספר פרות המתקבצות באזור הרובוט. אחת מהן דוחפת את הדלת ונכנסת לעמדה. ברגע שהיא מרכינה את ראשה למטה (למזון, אלא מה), הרובוט מזהה אותה באמצעות תג מגנטי, קומץ הגביעים מגשש את דרכו במומחיות ממוחשבת אל הפטמות, כשמקביל לחליבה נרשמים כל נתוני החלב על שמה של הפרה הנחלבת. ועוד מנפלאות השיטה: הרובוט מזהה חלב לא תקין (למשל עם דם או זיהום אחר) ושולח אותו למיכל נפרד, וכמו כן מדווח לרפתן אם פרה לא הגיעה להיחלב אחרי למעלה מ-8 שעות, ואז ניתן לבדוק האם היא חולה.

ברפת קיים מרכז מזון, הם קונים גרעינים ממכון צמח, ומכינים את הב־ליל במקום עם תוספת של תחמיצים ושחתות שהם עצמם מגדלים. בנוסף לבני המשפחה - הילדים כמובן עוזרים בכל העבודות - עובדים ברפת עוד תאילנדי ועובד ישראלי אחד.

יש טענה שהרפתן ברפת רובוטית אומנם פטור מחליבה, אבל כל הזמן שנחסך הולך על תחזוקת ותיקון הרו־בוט, כשהרפתן עצמו צריך להפוך לטכנאי מומחה...

דפנה צוחקת. "יש כאלה באמת שלא הסתדרו עם הרובוטיקה, זה לא מת־אים לכל רפתן. צריך לדעת לפתור בעיות במקום, ואם יש בעייה רצינית- עונה על כך השירות של ליילי, הם יש־לחו טכנאי. מה שכן, עם כל הטכנולו־גיה וההייטק אין תחליף לכך שהרפתן יכיר את הפרות שלו. לפני שקנינו את הרובוט נועם נסע להולנד, לראות את העסק בפעולה ולהתרשם".

הביקור שלנו התקיים באמצע נובמ־בר, והמאוררים והמקלחות עבדו נונ סטופ, לקירור הפרות. לדברי דפנה, החום של בקעת יבנאל הוא בעייה רצינית, הגורמת לכך שאין ביכולתם להגדיל את כמות חלב הקיץ, זאת בנו־סף להשקעה הרבה בקירור הפרות.

מי ומו

הרפת הרובוטית משכה קהל מתענ־יינים וסקרנים גדול, כולל תושבי יבנאל, ומכאן הדרך היתה קצרה למחשבה על הקמת מרכז מבקרים. את המיזם דחפו - לא בלתי צפוי - שלוש הנשים של האחים קרמר. "הגברים לא התלהבו, אבל הסכימו" מחייכת דפנה. "התחלנו

לפני ארבע שנים, משתי סיבות. ראשית להשיג את כל האישורים הדרושים, (חוץ מלנשום צריך בארץ רישיון לכל דבר) ושנית - חלק גדול מהדברים שאתה רואה פה עשינו בעצמנו". ה"דברים" הם, בין היתר - תערוכה של מספר כלים חק־לאיים, חדר לקבוצה שבו מוקרן סרט על תולדות הרפת של משפחת קרמר, פינת חי ועוד. אשתו של נועם, גננת במקצו־עה, שתוכננה לטפל בקבוצות הילדים - נפטרה מסרטן, ודפנה נשארה המנהלת והרוח החייה והדוחפת של המרכז, שזכה לשם "מי ומו". (זאת לאחר שאפשרות אחרת "הרובוט במגפיים" נגנזה). קהל היעד מורכב מקבוצות מאורגנות ובתי ספר, ובשבתות וחופשות מגיעות מש־פחות - הקהל הרחב.

מה אתם עושים עם הילדים?

דפנה: "ביולי אוגוסט יש לנו פעילות ערב שהיא אטרקציה מיוחדת: מכינים עם הילדים את ה"בליל", מנת המזון לפרות, כולל תחמיץ וחציר שאנחנו בעצמנו מגדלים ומכינים, ואז נותנים את המנה לפרות. בנוסף, הילדים יכולים להגמיע את העגלים והעגלות מבקבוקי חלב. אנחנו מסבירים להם איך הרובוט עובד ומזהה את הפרות, ובשביל הכיף הם מטפסים על חבי־לות החציר. יש לנו סדנה להכנת גב־ינות, פסטור חלב והכנת שוקו, אפיית פיתות בטאבון, וגם פינת ליטוף. בסך הכל הם יכולים לבלות פה כשלוש שעות, וזו חוויה מיוחדת לילדים שב־דרך כלל רואים פרות רק בטלוויזיה, וחושבים אולי שהחלב נוצר בתנובה או בשטראוס."

דפנה לא מרוצה מרמת התנועה במרכז המבקרים, והיתה רוצה לראות כאן הרבה יותר אנשים. "אין לנו עמו־תת תיירות, ואנחנו לא רוצים להשקיע המון כסף בשיווק. מה שנשאר זה לעבוד בינתיים בקטן, ולקוות שהק־הל יתחיל להכיר אותנו ולבוא, ובצורה כזאת לצמוח. בינתיים יש לנו ביקוש רב דווקא מדתיים - כיפות סרוגות וחרדים - ומהציבור הערבי. הם אוהבים את החוויה שמעורבת בה למידה. מדובר במשפחות גדולות, כך שאנו שומרים על מחירים סבירים: אנחנו גובים 30 ש לנפש. אפשר לעשות פה גם אירועים, הרצאות - אנחנו כבר נתאים לכל קבו־צה את המשהו שמיוחד לה."

מרכזי מזון
אמבר

הבליל המוביל...

מרכזי מזון
אמבר
אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
ד.נ. חפר 3881100 טלפון: 04-6321450 פקס: 04-6321475
דבירה-פטיש | בארות יצחק | כפר יחזקאל | גבע | שער העמקים | אליעד

רפת לדוגמא
בכפר הנוער שפייה

זרקור על רפת בית הספר החקלאי כפר הנוער מאיר שפיה: למרות שהעובדים הם תלמידי תיכון, הרפת מגיעה להשגים ממש כמו רפת מקצועית - ואף יותר!

| כתב וצילם: דוד נוה |

בית הספר החקלאי מאיר שפיה נמצא בין זיכרון יעקב ובת שלמה. כבר בכניסה לכפר בולט טיפוח הסביבה, גינון יפה, פיסול סביבתי ותחושה של סדר וניקיון בכל פינה. הדרך לרפת עו־ברת לאורך גדר הכפר גובלת בחורש טבעי. אזור הרפת מטופח ומסודר, ועל קירות מכון החליבה ניתן לראות ציורי רפת משעשעים.

רפת שפיה היא רפת מצטיינת ומיו־חדת בכל קנה מידה. העדר ברפת זו מונה 80 חולבות ו-70 עגלות. מכסת החלב 902,000 ליטר, ייצור חלב לפרה ב- 2012 13,472 ק"ג. חמ"מ (מקום ראשון ברפתות משפחתיות ובתי ספר חקלאיים) אחוז השומן 3.69, אחוז החלבון 3.22, סה"כ מוצקים 923 ק"ג, סת"ס 176.000. חשוב לציין שלתוצאות אלו לא הגיעה הרפת בשנה אחת, זהו תהליך ארוך שהתחיל כבר לפני כ-10 שנים שבמהלכן התוצאות המקצועיות הולכות ומשתפרות משנה לשנה (ראה טבלה).

סכנת פרות עם יצירת אמנות מקומית

במהלך השנים האלו הרפת עברה את הרפורמה במשק החלב (2005). חשוב לציין מי ניהלו את הרפת במהלך השנים האלו: דודו שפיר מ2006 עד 2004, עידן בן חנן מ 2006 עד 2010. מ 2010 עד היום שמוליק נווט. כל אחד בתורו תרם וקידם את הרפת למקום

מקום בליגה	סת"ס	אחוז חלבון	אחוז שומן	חמ"מ	שנה
96	374	3.10	3.94	10,669	2002
188	266	3.08	3.61	10,480	2003
180	388	3.11	3.73	10,349	2004
10	220	3.22	3.77	12,217	2005
13	178	3.25	3.83	12,501	2006
16	195	3.32	3.76	12,408	2007
2	177	3.20	3.71	13,622	2008
6	142	3.17	3.59	13,248	2009
11	136	3.14	3.66	13,078	2010

חזית מכון החליבה - טיפוח וניקיון

חדר הצוות - עם טלויזיה ופלייסטיישן

הנכבד בו הרפת נמצאת כיום.

פוריות

גם הפוריות מגיעה לתוצאות מרשי־מות :

התעברות פרות.50%

התעברות המלטה 1 62%

התעברות עגלות 61%.

השנה תתבצע ברפת שפיה השתלת עוברים, שתשולב גם בעבודות גמר של שני תלמידים מכיתה יב'.

ניהול הרפת

בניהול הרפת שמוליק נווט כמנהל מבוגר, ולצידו הנהלה המונה 14 תל־מידים: 7 תלמידים בוגרים מכיתה י' עד יב' אשר מהווים הנהלה פעילה, ו- 7 תלמידים צעירים יותר נמצאים בחניכה לקראת כניסה להנהלת הרפת. בנוסף לשיתוף המעניין הזה של תלמידים בניהול הרפת, עובדים ברפת כ120 תלמידים בכל הגילאים החל מכיתה ז' ועד יב', ואכן בכל ביקור ברפת תמיד תראה מספר תלמידים בעבודה.

התלמידים מבצעים את כל הפעילו־יות ברפת: חליבה, גידול יונקים, צינון פרות ויבשות, הזנה וכו'. במהלך השנה מתקיימים סיורים מקצועיים להרח־בת הידע של התלמידים. את החליבה מבצעים ארבעה תלמידים במשמרת, מתוכם שניים בוגרים ושניים צעירים. חליבות הערב מתבצעות באופן בלעדי ע"י התלמידים.

מכון החליבה וחדר הצוות עברו שיפוץ ושינוי. מכון החליבה נקי ומסודר, חומ־רי הניקוי מוגנים בכלוב רשת, ובמכון שילוט שמסביר ומלמד חליבה נכונה. חצר ההמתנה מורחבת בימים אלו כך שתתאים לגודל קבוצות הפרות וצינון הפרות יהיה טוב ויעיל. בחדר הצוות ניקיון וסדר מופתיים בכל פינה, שולחן אוכל ומטבחון, טלוויזיה חדשה, ולרשות התלמידים עומדים משחק מחשב וש־תיה חופשית. כל בוקר אחרי החליבה מתקיימת במקום ארוחת בוקר משו־תפת. בכל ערב קבוצת רפתנים אחרת עושה במקום ארוחת לילה. המשרד וגם חדרי השירותים נקיים. גם מיכל החלב הנוצץ נמצא בחדר נקי ומצוחצח.

במקומו של המתבן הישן נבנתה לא־חרונה סככת עגלות ויבשות חדשה. הסככה עם מדרך בטון וגג גבוה, יבשה ונקיה. וכך נראית גם סככת החולבות הישנה, אשר שודרגה במהלך הרפור־מה.

גינון באזור המשקל והרמפה

קצת על ייצור החלב

כאמור תנובת החלב מאוד גבוהה. יי־צור חלב לפרה בקיץ 2013 עמד על 43 ק"ג ליום. בחורף 2013 ייצור חלב לפרה 40 ק"ג ליום. איכות החלב בד־רגת מעולה (סת"ס וספירות חיידקים). תנובות אלו מושגות בזכות צינון טוב של הפרות בקיץ, הצינון מתבצע בחצר ההמתנה 6 פעמים ביממה מתוכם 3 צינונים במהלך החליבות. סה"כ פרה זוכה לכ- 7 שעות צינון ביממה. פרות יבשות מקבלות שלושה צינונים בימ־מה.

כל סוגי מזון הפרות נקנים ממרכז המזון במושב הבונים. רפת שפיה היא הלקוח החיצוני היחיד של מרכז מזון הבונים, ולמעשה המזון המואבס בש־פיה הוא המזון המואבס ברפת הבו־נים.

ולסיכום

קשה שלא להתרשם עמוקות מרפת כל כך מיוחדת, שמגיעה להישגים מק־צועיים מעולים מהטובים ביותר בישׂ־ראל, וכל זאת ברפת בית ספר חקל־אי ששונה מהותית מרפת מסחרית רגילה. בצד ההישגים המעולים האלו מתקיימת עבודה חינוכית יוצאת דופן שנותנת לתלמידים אחריות וכבוד רב, ומי יודע - אולי צומח כאן דור העתיד לרפתנות הישראלית.

הכותב הוא מדריך לגידול בקר במחלקה לבקר -שה"מ

רפת עלומים - הצעירים מעדיפים את "אחד העם"

האתגר המרכזי העומד בפני רפת קיבוץ עלומים הוא ייצוב מערך של כוח אדם מקצועי, לקראת הגדלת המכסה. כל זאת בתנאי, כמובן, שיישמר השקט המתוח לאורך הגבול עם עזה

| כתב וצילם: אבי אובליגנהרץ |

בזמן שהמדינה ליקקה את פצעיה מהסערה של המאה ה-21, ירושלים וצפת היו נצורות תחת מעטה לבן וכ־מות בתי האב מנותקי חשמל והכבישים החסומים שברה שיאים חדשים, **אבי פריימן** מנהל הרפת בקיבוץ עלומים שמח לגלות כי למרות שבסוף שבוע אחד ירדה באזור כמות הזהה לכמות המשקעים השנתית הממוצעת, הרפת שלו שרדה יחסית בשלום את הסופה הקשה.

"הרפת עמדה בסך הכל יפה בסערה שכללה 200 מ"מ גשם ורוחות עזות. הנזק העיקרי שהסערה גרמה התבטא בחדירת כמות גדולה של מים לסככות בשל הרוחות ושטיפת משטחי ההאבסה מהאוכל שהיה עליהם. לא סבלנו מהפס־קות חשמל והקור השפיע רק לטובה על תנובת הפרות. הפרות מפחדות מגשם ורוח אבל לא מקור", מציין פריימן.

פריימן שנולד בירושלים לפני 57 שנה, נשוי ואב לחמישה וסבא לשלו־שה, הינו בוגר מדרשת רופין כהנדסאי בעלי חיים. בקסמיה של הרפת הוא נשבה כשגדל בפרדס חנה מול הרפת של בית הספר החקלאי, שם העביר חלק לא מבוטל מחופשותיו. בצבא הוא שירת בנח"ל בגרעין למושב יהונתן ומאז שהגיע לקיבוץ הדתי בצפון הנגב המערבי לפני למעלה מ30 שנה, הוא עובד ברפת.

רפת עלומים, שהוכתרה כבעלת התנובה הגבוהה ביותר לשנת 2003 עם 12,912 ליטר בממוצע לפרה, הינה רפת קיבוצית ללא שותפים. מכסת החלב היא 3.8 מיליון ליטר, ובפועל מייצרים כאן בשנים האחרונות 4 מיליון ליטר באמצעות 320 חולבות. העדר מונה בסך הכל 600 ראש. "השאיפה שלנו היא לגדול בהדרגה, והרפת נכ־נסת בימים אלה לתוכנית אב שנועדה להגדיל את תוצרת החלב לכדי 6 מיל־יון ליטר. היות שהחלב שלנו המסופק לתנובה הינו חלב בד"ץ, את החליבה בשבת מבצעים גוי ומערכת שבת פני־אומאטית, דבר שכרוך בעלות ייצור ותחזוקה גבוהים מהממוצע."

ההזנה, לדברי פריימן, מתבצעת בשיטה הקונבנציונלית הנהוגה בארץ. ראוי לציין כי המזון המרוכז המסופק לפרות מגיע ברובו מיבוא ואילו המזון

הגס קרי המספוא מגיע מאזור הנגב אבל לאו דווקא מע־לומים. ההזרעות נעשות על ידי חברות מסחריות חיצוניות, ופריימן אומר שכניסה לקרוס ברידינג אינה עומדת עדיין על הפרק היות ומדובר בתחום שנמצא בחיתוליו.

תפקדו היטב בעיתות חרום

ברפת מועסקים שלושה חברי קיבוץ, כולם בוגרי הפקול־טה לחקלאות ברחובות או רופין, וחמישה שכירים. התקשו־רת הדיגיטלית המאפיינת כיום את עולמנו, הופכת את הידע לנגיש וזמין בכל עת, והרפתן המודרני לדברי פריימן חייב להתעדכן כל הזמן אחר מגמות וטכנולוגיות בתחום עיסוקו. בנוסף, עובדי הרפת נשלחים מפעם לפעם לקורסים והש־תלמויות הנתמכים על ידי מועצת החלב והתאחדות מגדלי בקר.

למרות שמדובר ברפת הממוקמת בעוטף עזה, ואשר עברה לא מעט נפילת רקטות ופצמ"רים לפני, במהלך ואח־רי מבצעי עופרת יצוקה ועמוד ענן- פריימן מבהיר כי הדבר אינו משפיע על תפקודה. "הרפת המשיכה לתפקד גם בעי־תות חירום כמו עופרת יצוקה ועמוד ענן. כל הצוות עבד כרגיל והיה נמלט למרחב הממוגן במקרה של הפגזה. מה גם שכל המערכות התומכות התגייסו לטובת משקי עוטף עזה. המחלבות, מועצת החלב וחברות ההזרעה התעניינו, ביקרו וחיממו את הלב".

כמי שמלווה את הענף מעל שלושה עשורים ומשמש בנו־סף כאיש קשרי לקוחות של אמבר בדרום הארץ, קובע פר־יימן כי "הרעה החולה ממנה סובלת הרפת היא מחסור בכוח אדם ובדור עתיד. בעלומים לדאבוני לא רואים אופק של חבר'ה צעירים שרואים בענף הזה מקצוע. למרות שמבחינה טכנולוגית הענף הזה הוא הייטק לכל דבר ועניין הן בכלי הניהול, הן במערכות ניטור מחלות וזיהוי ייחומים. למעשה, השליטה ברפת ברמת הפרה מתבצעת מרחוק. הענף מאוד התקדם ולרפתן יש כיום את כל המידע הדורש לו אונליין, אבל כל זה לא מספיק לצעירים, שבורחים למעשה מכל ענפי החקלאות. העבודה ברפת שוחקת, מתבצעת בשעות לא מקובלות, 365 יום בשנה, ולכן אנחנו לא רואים ברמה המקומית עתודה ניהולית ועתודה לעבודות השוטפות. הצעירים מעדיפים את 'אחד העם' כי שם שוכנת הבורסה.

"לצערנו הגורמים הממשלתיים 'דואגים' גם הם להורדת קרנו של הענף, על ידי שחיקה ברווחיות. למרות שיש תוכ־ניות לעידוד למידת המקצוע באמצעות מימון ובאמצעות קורסים לדור המשך, הצעירים לצערנו לא עומדים שם בתור, ומעדיפים מקורות פרנסה מחוץ לחקלאות. כמי שמ־סתובב לא מעט בעולם, אני יכול להעיד שמדובר בבעיה כלל עולמית. נגמרו הימים בהם הענף היה עובר מדור לדור, בן ממשיך את האב, והרפתן נחשב למקצוע מבוקש".

אתגרים לעתיד

כיצד מתגברים על הקשיים הללו המעמידים בספק את עתיד הרפתנות?

כרגע הרפת בישראל נמצאת על פרשת דרכים ובעיצומה של סערת מתווה לוקר. בעיני המתווה הוא חלון הזדמנויות מצוין לפרישה מכובדת של אנשים שאינם רואים את עתידם בענף הזה הן בנושא בן ממשיך והן בנושא ההשקעות, רק שאני לא רואה את ההמשך באופק. מתווה לוקר הוא חלון הזדמנויות לגדולים לגדול ולהתייעל, ואילו הקטנים שאינם יעילים ייסגרו.

במה שונה הרפתן כיום מהרפתן שהכרת בתחילת דרכך בענף?

הקשר עם הפרה היום שונה לחלוטין. הרפתן של פעם היה כבול לביתו, לא יכל לצאת והעבודה היתה מאוד שוח־

<<<

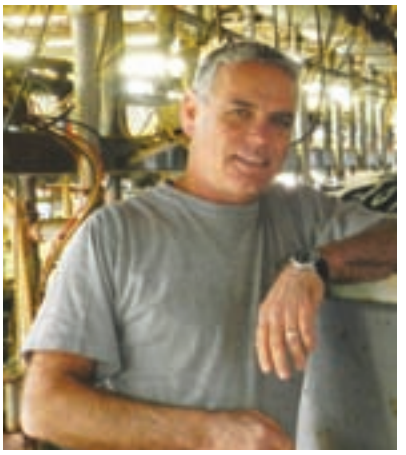

אבי פריימן - הפרות לא סובלות מקור

קת במיוחד בהיבט הפיסי היות וזאת היתה עבודה רבת ידיים. בעקבות הר־פורמה במשק החלב שהונהגה בתחי־לת שנות האלפיים, הרפתות הותאמו מבחינת מבנים ופתרונות איכות סבי־בה למאה ה-21. הפרות מבלות את זמנן בסככות מרווחות, נקיות ויבשות. ניתן דגש על רווחת הפרה וזה מתב־טא בכך שאין צפיפות, הפרה לא חיה בתוך זבל עמוק והתזונה שלה יותר איכותית. הרפתנים הבינו שדגש על רווחת הפרה ואיכות המזון נותן ביטוי בכך.

כיצד משפיעה המודעות הציבורית לאיכות הסביבה על עבודתכם בפועל?

זה מתבטא בעיקר בפתרונות לפינוי זבל ופינוי תשטיפי רפת. רוב הרפתות מוסדרות ואלה שלא - יוסדרו בעתיד. לא לכל דבר יש פתרון והפתרון שונה מאזור לאזור. כלומר, רפת מוסד־רת היא כעין בועה, שממנה החומרים הנפלטים מהפרה אינם יוצאים החוצה, לא מחלחלים מחוץ למתחם הרפת.

כדי שזה יקרה נדרשת מאתנו השקעה רבה ובלתי פוסקת במה שקרוי רפת בת קיימא.

אילו מאמצים מושקעים כיום בשיפור איכות החלב, תקינה, וכיצד מתבטא הקשר עם המחלבה?

הרפתות משתדלות לייצר חלב באי־כות גבוהה הן ברמת המוצקים קרי שומן וחלבון, והן ברמת החיידקים והת־אים הסומטיים, והן מתוגמלות בהתאם. אנחנו עומדים בכל התקינה המקומית הנדרשת, כי אחרת אי אפשר לייצר חלב. החלב מפונה אחת ליום למחלבת תנובה ברחובות ושם נבדקת איכותו בקפדנות רבה. הקשר יצרן מול מחל־בה הוא קשר טוב והמחיר מעוגן במחיר מטרה המתעדכן כל רבעון. חלב באי־כויות נמוכות, קרי - מהילה בחומר זר או שיירים שונים, לא מתקבל על ידי המחלבה ונשפך.

מהם האתגרים שניצבים בפני רפת עלומים בשנים הקרובות?

האתגר המרכזי הוא לייצב את הענף מבחינת כח אדם מקצועי, על מנת שנוכל להגדיל את ייצור המכסה שלנו. הרפת היא חלק מהדי.אן.איי. של המשק החקלאי בעלומים, ולכן נשמח אם נצליח להטמיע את הדבר בקרב מספר בני משק, ולהתקדם בהדרגה עם תוכנית האב שלנו לייצור כאמור של 6 מיליון ליטר לשנה.

אתגר נוסף שעומד בפנינו הינו הקמת מכון חליבה מודרני שיחליף את המכון הנוכחי המיושן. המכון הקיים הוא בן 40, לא עומד בקצב הנדרש, אינו ידי־דותי למשתמש ולכן למרות שמדובר בהשקעה כבדה, אין מנוס מהמהלך, שיקרום עור וגידים בארבע- חמש השנים הקרובות."

רפת עלומים - מתכננים הרחבה ל-6 מיליון ליטר

קבוצת עלומים - שילוב של חקלאות, תיירות ותעשייה

קבוצת עלומים ממוקמת בצפון הנגב המערבי, דרומית לאשקלון, הוקמה בשנת 1966, ע"י שני גרעיני נח"ל. הקבוצה שנמנית על תנועת הקיבוץ הדתי ושו־מרת בדבקות על עקרונות הקיבוץ השיתופי, מונה כיום כ- 150 חברים, ברובם בוגרי גרעיני נח"ל.

החקלאות מהווה את מקור הפרנסה העיקרי של עלומים, כאשר הענף המוביל הינו גידולי שדה, הכוללים: גזר, תפוחי אדמה לשוק המקו־מי וליצוא, בטטות. בנוסף, בבעלות הקיבוץ פרדסי הדרים, מטע אבוקדו וחו־חובה (לתעשיית הקרמים). חלק מהגידולים הם גידו־לים אורגניים, שהתפתחו בשנים האחרונות..

בעלומים קיימים 3 מערכי אריזה לתוצרת חקלאית: לגזר, תפוחי אדמה ופ־לפלים. בנוסף קיימים חדרי קירור לאחסנת תוצרת חקלאית.

ובית אריזה אורגני. השי־רותים ניתנים למגדלים מצפון הארץ ועד דרומה.

הרפת בעלומים היא מן הרפתות המקצועיות בארץ והחלב משווק לתנובה.

הלול הינו לעופות לפיטום הגדלים בשתי חוות נפר־דות, ומשווקים למשחטות "עוף הנגב" ו"הוד חפר".

ענפים בולטים נוספים בקיבוץ הם האירוח הכפרי לבודדים ומשפחות, מוסך שפתוח לציבור הרחב, "שלח מערכות"- הנדסה תכנון וביצוע שמייצר הן לתחום החקלאי והן לתחום התעשייה, ו"עלוטק גלטק"- חברה למתן פתרונות בתחום המחשוב והבקרה התעשייתית תוך שימוש בטכנולוגיות מת־קדמות.

ספרים, רבותי, ספרים

מהפכת קנה הקש מבוא לחקלאות טבעית

| מאת: יצחק בר-זכאי |

מעטים עד מאד הם הספרים העוס־קים בחקלאות וזוכים לראות אור בעב־רית. מעטים עוד יותר הם ספרי חקל־אות המיועדים לקהל הרחב שרובו אף אינו מכיר תוצרת חקלאית מעבר לזו שעל המדף ב'סופר' המקומי.

כך, כשנודע למערכת "יבול שיא" על הספר החדש שבו עסקינן, נדרכנו מתוך סקרנות רבה להיחשף למשהו חדשני ומעניין, בתחום החקלאות ההו־לכת ומשתנה חדשות לבקרים ואשר אנו אמונים לדווח על כך מעת לעת. אך דא עקא, מה רבה היתה האכזבה שהל־כה והעמיקה עם הדפדוף בין עמודי הספר.

עיון ראשוני בגב הכריכה מגלה לנו עד כמה ישן המקור - לא פחות מ-40 שנה. סמוך לאחר פרסומו בשפה היפנית הוא תורגם ל-25 שפות, ועברית לא היתה אחת מהן.

מה מצא מתרגם הספר לעשות זאת דווקא עתה לאחר יותר משנות דור? זאת נגלה בהמשך, אך הסקירה הראשונית דלעיל לשוחר חדשות כמוני כמעט והביאה לדחיית קריאתו של הספר. על פי שם הספר הוא מתיימר להיות 'מבוא לחקלאות טבעית' ויש ציפייה שהוא יכ־לול "הוראות הפעלה או פרוטוקול גי־דול" כמקובל בספרות מקצועית או בכל מערך הדרכה מקצועי. הוראות לגידול דגנים ובעיקר אורז, אכן מופיעות בו, אך נוכח חוסר הרלבנטיות שלהם - את מי זה מעניין כאן בארץ? מאפיין מובהק של ספרות מקצועית הוא התיישנותה המהירה, הנובעת מהחידושים הבלתי פוסקים בתחום המקצועי שאותו היא משרתת, ואילו כאן אנו פוסעים אחורה לידע שנהגה ונוצר לפני 50 שנה. אף אם מהפכה(?) זו תפסה תאוצה פה ושם, היא לא הצליחה לסחוף המוני חקלאים אחריה, כי אם רק צרכני מזון ייחודי.

בדרך כלל, מי שעוסק במלאכת הת־רגום אינו מביע את דעתו האישית על הספר בגוף הספר. במקרה דנן, מי שיזם את תרגום הספר לעברית הוא המתרגם עצמו, אליק פלמן, שאף הו־סיף וכתב את פרק אחרית הדבר בסוף הספר.

אליק פלמן מתגורר בישוב 'כליל' בגליל המערבי. ישוב זה מתייחד בכך שתושביו הם חסידי תורת הפרמקלצ'ר ((PERMACULTURE שמשמעותה התרגומית והמעשית היא חקלאות בת קיימא.

תורת החקלאות הטבעית מנסה להיות אחת מני רבות שחוסות תחת המושג של חקלאות בת-קיימא. אליק פלמן, שאמון על כך,מצא הזדמנות לנסות ולהאדיר תורה זו על ידי הפצתה בעזרת תרגום הספר.

לצערי, הוא מחטיא את המטרה. הספר הישן הזה אינו יכול לשמש קו־דקס הנחיות הלכה למעשה, כמקובל בכל אסכולה חקלאית. הספר עוסק יותר במה לא לעשות, או כלשונו המכו־בסת של המתרגם - מימוש של "אפס מעש" - שמשמעו - אי מעורבות בטבע, ויתר על כן, זו יצירת הזדמנות ליהנות מההרמוניה שבין האדם והטבע, להת־ענג מזיו יפעתו ולנצל את שעות הפנאי הרבות לבילוי ולפעילות חברתית. בלשון עכשווית משמעו - ללכת בטל והדברים ייעשו מעצמם.

"אינני מחבב במיוחד את המילה "עבו־דה". בני האדם הם בעלי החיים היחידים שנדרשים לעבוד" - זו דוגמא לחלק מפניני המחבר הרואה את החקלאות כמרכיב חשוב באסכולה רחבה יותר המשולבת בפילוסופיית חיים הקוראת תיגר על האדם המודרני ועל ההתפת־חות הטכנולוגית, והגורסת שאין לשעבד את הטבע לטובת האדם. אפשר, אולי, להבין מטרה נעלה שכזו, אך מדוע לקרוא לכך חקלאות טבעית? במו־שג זה יש סתירה מובנית, ואף מתרגם הספר עמד עליה. כל חקלאות(מאז עבר האדם מחיי הנדידה והליקוט של מזונותיו לגידולם המכוון) היא התער־בות בטבע, אף זו שבגינת הירק הקטנה. גם מהפיכת קנה הקש היא התערבות בטבע(הכל מתחיל מחיפוי השדה בקש) שכן היא מחייבת את התערבות האדם ואף אם זו מינימלית, כי לולא זאת - לא היתה כאן מהפכה.

גם חסידי תורת הפרמקלצ'ר, וגם אלו של החקלאות האורגנית או אף זו הקרו־יה ביו-דינמית(מבית היוצר של רודולף שטיינר - אבי תורת האנתרופוסופיה), עוסקים בחקלאות, גם אם זו חקלאות אקסטנסיבית, מתוך ראייה כלכלית, אף אם זו מיועדת לע־תים לצרכי הבית בלבד. זוהי חריגה ברורה מהאסכולה של חקלאות טבעית לה מטיף המחבר ובמובן מסוים גם המתרגם.

פרקי הספר אינם ערוכים כמשנה סדורה ויש תפזורת של רעיונות והנחיות עם דילוגים הלוך ושוב בין הפרקים שלא בהכרח קשורים למוטיב המרכזי לאורך כל הספר.

פסילה מוחלטת של החקלאות המד־עית עוברת כחוט השני בין דפיו, וזו הו־לכת ומתעצמת בגישתו למדע בכלל. לדבריו "איך ייתכן שאנשים חושבים שהמדע יביא תועלת לאנושות?" או "המחקר משוטט לו ללא כל מטרה".

המחבר מביע את סלידתו מהממסד החקלאי בדבריו כי "משרד החקלאות לא מבין את הקשר בין מה שגדל בשדה לבין תזונת בני אדם".

החזון הנשגב של מסנובו פוקואוקה לפני 40 שנה היה ש100% מהאנשים ביפן יהיו חקלאים ולכל משפחה ממו־צעת יהיו 5 דונם אדמה שהם די והותר לכלכלתה למשך שנה שלמה. בנקוף השנים מתברר שהחזון אולי נשאר אך המציאות רחוקה ממנו מאד. המגמה ההולכת ומתגברת של לחזור לטבע - תופסת תאוצה בקרב צרכני מזון אך אינה מצליחה לתפוס תאוצה מעשית וכלכלית, ונידונה להישאר בהיקף ארצי או עולמי של לא יותר מ- 2%(שטח מעובד) במקרה הטוב.

לזכות המתרגם ייאמר שהעברית משובחת. עם זאת יוער ששגיאה אחת בתרגום מילה אחת חוזרת כמה פעמים. המונח "בקרת מזיקים" מתאים אמנם לתנאי חקלאות ידידותית לסביבה, אך המחבר התכוון דווקא להדברת מזיקים כמונח ממנו הוא סלד. המונח המקורי Pest Control מתאים להדברה בעוד שהמונח המתאים לחקלאות ידידותית הוא Pest Management Integrated (IPM)). כאן המקום להפנות מבט לנ־עשה עתה בתחום זה בארץ.

משרדי החקלאות והגנת הסביבה בארץ הפנימו בשנים האחרונות ביתר שאת את הגישה המשלבת את החק־לאות עם הסביבה, ויוצרים היום אקלים נוח להתפתחותה של החקלאות הקו־נבנציונלית, הידידותית לסביבה, כחד־שנית, מודרנית ומפותחת שמשכילה לרתום ולא לשעבד את הטבע לצרכיה, ובכך גם משכילה לשמרו ולא לגדוע את הענף עליו יושבים כולנו. זו היא החק־לאות האקולוגית בת הק־יימא האמיתית המשמרת את היום גם למען המחר, לטובת הסביבה והאדם.

ולסיכום, בבואי להחליט אם להמליץ לקוראים על קריאת הספר, אני ממ־ליץ למעוניינים לעשות זאת להרחבת השכלתם. מימוש האידיאה העולה ממנו מתאימה לאידי־אליסטים, אך לאנשי מעשה מומלצת גישה מפוכחת ומעשית השונה מזו המובעת בספר.

המקור: יבול שיא

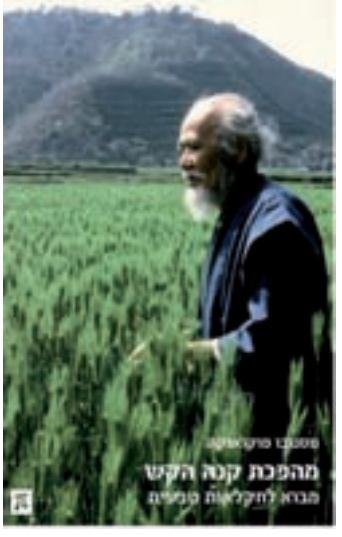

ככה עושים את זה **בסין**

ריאיון קצר עם מר גו ג'יצא'נג, (Gu Jicheng) המזכיר הכללי של התאחדות ענף החלב בסין (dairy association of China), שביקר בארץ בראש משלחת כאורח של חברת אפימילק ומשרד החקלאות.

| מאת: עלי קדם |

מה כלול בתחום תפקידך?

"התאחדות החלב בסין מארגנת ומתאמת את ענף החלב, מגינה על זכויות המגדלים ואנשי תעשיית החלב בסין, מוודאת שחוקי המדינה נשמרים, ובנוסף לכך תומכת במגדלים, ובאנשי תעשיית החלב בסין."

האם משק החלב בסין כיום הוא משק מתוכנן, עם מכסות למגדלים?

"אין בכלל מכסות, כל מגדל יכול לייצר כמה חלב שהוא רוצה. הביקוש נכון לעת הזאת גדול בהרבה מן ההיצע של חלב, כך שאין בעיה."

איך נקבע מחיר החלב?

"בעיקר על ידי הביקושים מהשוק. מתקיים משא ומתן בין יצרני החלב לבין המחלבות. בכמה אזורים של סין גם סוכנויות של הממשלה מעורבות בתהליך זה. במציאות יכולים להתהוות הבדלים ניכרים במחיר החלב בין אזורים שונים. המחיר יכול לנוע בין 3-5 RNB (יואן) לליטר."

האם עיקר הייצור מרוכז בחוות קטנות, או במשקים גדולים?

"בכ-35 אחוז מהחוות יש למעלה מ100 פרות (עם ממוצע של כ-1000 פרות), וכל השאר ברפתות קטנות יותר, פחות מ-100. בכ10 אחוז מהרפתות הקטנות חולבים עדיין ביד, בעיקר למטרה של צריכה עצמית. בסך הכל יש בסין כ- 14.95 מיליון ראשי בקר (פרות ומבכירות). הרפת הגדולה ביותר מונה 40,000 ראש! המגמה הכללית היא להגדיל את הרפתות."

מה אתם יכולים ללמוד מישראל?

"אנחנו נוהגים לומר: ישראל היא מדינה מפותחת, סין - מדינה מתפתחת. זה נכון במיוחד לתעשיית ייצור החלב, שבישראל הגיעה לרמה הגבוהה ביותר בעוד שבסין אנחנו עדיין לומדים ובונים אותה, ומנסים להגיע לרמה גבוהה יותר. יש לכם טכנולוגיה מצויינת, ברמה גבוהה מאוד. צריכת החלב בישראל (175 ליטר לנפש לשנה) עולה בהרבה על זו שבסין, העומדת על 32 ליטר לנפש לשנה בלבד. אנו שואפים ללמוד מישראל בכל התחומים: תכנון משק החלב, ניהול רפתות, הזנה, פוריות, בריאות העדר ועוד. אחרי ביקור ברפת ברמת הגולן, גילינו שיש הרבה מה ללמוד, ושיש דברים משותפים לשתי המדינות. אנו מקווים לחזק את הקשרים ולהגביר את החלפת המידע בין שתי הארצות. בהתחשב בכך שהמשאבים שלנו מוגבלים, בישראל אפשר ללמוד את המקסימום תוך זמן קצר."

האורחים מסין מקבלים הסבר על חידושי אפימילק

האם המגמה בסין הינה של עלייה ברמת הצריכה לנפש?

"כל שנה נרשם גידול בצריכה, ובמיוחד השנה מורגש פער גדול בין הביקוש לבין ההיצע שאינו מדביק את הצרכים."

המשלחת שבראשה עומד מר ג'וצ'נג מונה שלוש קבוצות: אנשי התאחדות החלב הסינית, חוקרים מאוניברסיטאות, ונציגות של רפתנים. המשלחת אורגנה על ידי **חברת אפימילק**, יצרנים כלים למחשוב חליבה ולניהול הרפת. ג'וצ'אנג: "באפימילק יש ציוד מתקדם ביותר, לו הקדשנו חלק חשוב מביקורנו. אנו מקווים שמה שנלמד כאן בניהול נתונים יסייע לנו בהגברת הצמיחה של ענף החלב בסין."

ביקור המשלחת בסין באפימילק, במרכז יו ג'ינג, משמאלו יובל רחמילביץ מנכ"ל אפימילק

סינוס החשמל

פתרונות לייצור חשמל

- יבוא ושיווק גנרטורים
- קנייה ומכירת גנרטורים יד שנייה
- שרות ואחזקה לגנרטורים
- מערכות החלפה וסינכרון
- תחנות כח פרטיות
- לוחות פיקוד ובקרה
- בקרה ושליטה מרחוק

סטודיו דואט עיצוב

שדה אילן ד.נ. גליל תחתון 15260 נייד קובי הימן: 054-7703835
www.sinus4u.co.il e-mail: Kobi19711@bezeqint.net 04-6772081 :טלפקס

הענק הסיני **רוצה חלב!**

ממשלת סין מפעילה תוכנית שאפתנית להגברה מירבית של ייצור ושל צריכת החלב. חברת "אפימילק" מקיבוץ אפיקים, המציינת עשור לפעילות בסין, מספקת טכנולוגיה וייעוץ לרפתות במדינה המאוכלסת בתבל

| מאת: כתב הרפת והחלב |

סין הפכה ליבואנית של בקר חי הגדולה בעולם. בכל שנה מוקמות בה מעל 100 רפתות ענק, כדי לענות על צרכת החלב ההולכת וגוברת, וכדי לתמוך בתוכניות ממשלתיות של אספקת כוס חלב יומית לכל ילד ושימוש בענף למניעת הגירה שלילית מהפריפריה.

בשנים האחרונות תעשיית המזון בסין מתפתחת בעקביות מבחינת כמות, איכות ומגוון המזונות המיוצרים. קיימת עלייה מתמדת ברמת החיים של כלל האוכלוסייה ובעיקר בריכוזים האורבניים. בערים הגדולות של סין יש כיום עשרות מיליוני אנשים שהגיעו להכנסה המאפשרת להם ולמשפחותיהם לצרוך מוצרי מזון מתוחכמים וחדשים.

דניאל הוכמן מלווה מקרוב את החדרת ההייטק לענף הרפת בסין, מטעם חברת "אפימילק" בבעלות קיבוץ אפיקים וקרן ההשקעות פורטיסימו קפיטל. הוכמן מסביר שתעשיית החלב בסין הייתה מינורית למשך שנים רבות, אך לא מההנחות הרווחות כאילו החלב לא מהווה חלק מהתפריט המסורתי, או שלעם הסיני רגישות מיחדת למוצרי חלב. אלו לא היו הסיבות הנכונות!

צריכת החלב המצומצמת נבעה מכך שעד כה משק החלב בסין לא היה מפותח דיו כדי להנגיש את החלב ומוצריו לריכוזי האוכלוסייה בערים. החלב היה מזון השמור לכפריים, והכמות שהייתה מגיעה לעיבוד תעשייתי הייתה יחסית זעומה. ככל שהכלכלה החלה להתפתח בעשורים האחרונים, יכולת הקנייה של שכבות נרחבות של האוכלוסייה גדלה, ועתה מתאפשר מבחינה כלכלית קיום של ענף מודרני כבמערב. במקביל עם העלייה ברמת החיים התפתחה כמיהה להרגלי הצריכה המערביים.

ממשלת סין החליטה על שורת צעדים לפיתוח הענף הכוללים, בין היתר, פרוייקט "כוס חלב ביום" המספק לכל ילד סיני כוס חלב יומית בבית הספר. תוכנית נוספת נועדה להשתמש בענף

הקמת מכונן חליבה של אפימילק בשלג הסיני

להזרמת כספים לפריפריה כדי למנוע הגירה שלילית של אוכלוסייה מאזורים כפריים לאזורים אורבניים. האינטרס הוא משותף לצרכנים שרוצים ליהנות ממוצרי חלב, ולממשל המעוניין בפיתוח אזורים כפריים.

סיבה נוספת להשקעות בענף החלב נובעת מהרצון להסדרת הענף מבחינת בטיחות חומר הגלם שמסופק למחלבות. הגורם שדירבן נקיטת צעדים בכיוון הזה היה מקרה של הרעלת חלב שהיכה בסין. החלב הורעל על ידי חקלאים שהוסיפו לכדים מלמין כדי להגדיל את תמורתם הכספית. התמורה על כמות החלב נעשית במשוואה הכוללת את אחוז החלבון בחלב, ומכיוון שהמלמין נמדד כאילו שהיה חלבון החלב, הוא היה אמור להגדיל את תמורתם הכלכלית. בעקבות המקרה תינוקות מתו ואלפי אזרחים אושפזו, הממשל קיבל החלטה להגביר את הצעדים שיבטיחו אספקת מזון באיכות נאותה וללא מזהמים, והגבירה את האכיפה בתחום בטיחות המזון המגיע מאזורים כפריים. מדיניות זאת כוללת את מרבית הענפים המשיקים כגידול חזירים, עופות, בקר, אך גם ירקות ופירות.

הוכמן מוסיף שכיום סין מנסה להפחית את מספר החקלאים הקטנים המחזיקים פרות בודדות, ומעודדת הקמה של רפתות גדולות הניתנות לפיקוח. בעשור האחרון הביקוש לחלב עלה מידי שנה ב-15%, לכן סין מייבאת כמויות גדולות מאד של אבקת חלב, ורוצה כיום להחליף את היבוא בתוצרת מקומית. פיתוח ענף החלב בסין והגדלת צריכת החלב לנפש גרמו לעלייה תלולה במחיר אבקות החלב בעולם, מגמה שטרם נעצרה.

הרביעית בעולם בייצור חלב

רק להשוואה, בממוצע כל ישראלי צורך בשנה 175 ליטר חלב לעומת סיני הצורך בממוצע 7 ליטר בשנה. הפער אדיר, ומראה שיש מקום לצמיחה. רק לפני שני עשורים צריכת החלב בסין הייתה בין הנמוכות בעולם עם פחות מ-5 ליטר חלב בשנה לנפש בממוצע. כיום סין היא יצרנית החלב הרביעית בעולם. בשנת 2020 צריכת החלב עשויה לעמוד על יותר מ-60 ליטר לנפש ו-80 מיליארד ליטר לכל המדינה. ייצור חלב עבור התעשייה משמש כמנוע הגידול של הענף, ובכל שנה מוקמות יותר מ-100 רפתות עם יותר מאלף פרות כל אחת.

עקב כך הפכה סין ליבואנית עגלות הגדולה בעולם, והלקוחה העיקרית של מדינות המייצאות בקר כמו אורוגואי, ניו זילנד ואוסטרליה. כדי לספק את כמות החלב שסין מתכננת לצרוך בשנים הבאות לא יספיקו גם כל הפרות הקיימות כעת בעולם!

העדרים המתרחבים אינם מאפשרים לרפתנים לעקוב אחר כל פרה ופרה כפי שנהגו לעשות בעבר. כאן מגיעה לעזרתם מערכת "אפימילק" הממוחשבת שפותחה בישראל, שמאפשרת לסינים לנהל מעקב דיגיטאלי אחר כל פרה ברמת הפרט ולאסוף נתונים על התנהגותה, ייצור החלב, מצב בריאותה, רמת הפוריות ועוד. כך, במידה ואחת הפרות חורגת מהתנהגותה הרגילה, נשלח דיווח לרפתן בזמן אמת כדי שיכול לבדוק את הגורם המפריע.

כחלק מתהליך ההדרכה לעבודה עם המערכת, מגיעות משלחות של רפתנים מסין לקיבוץ אפיקים בכדי לעבור הכשרה. ההדרכה נערכת בשיתוף עם "מכללת הגליל" ולצורך התוכנית תורגמו מערכי ההדרכה לשפה הסינית. ליווי מנהלי הרפתות הסינים ממשיך גם לאחר חזרתם לסין באמצעות יועצים ישראליים מטעם אפימילק, המתגוררים בסין.

עלייה בתנובה וברווחיות

תעשיית החלב הישראלית נהנית ממוניטין רב בסין, וזאת בין השאר הודות לרפת הדגמה שהוקמה על ידי ממשלת ישראל, בה מיושמת הטכנולוגיה הישראלית ובין היתר ציוד החליבה ומערכת ניהול הרפתות של "אפימילק". התפוקה הממוצעת לפרה בסין ברפתות גדולות ומתקדמות יחסית היא 5000-6000 ליטר לשנה. ברפתות שיישמו את הטכנולוגיה של אפימילק התפוקה הגיעה למעל 10,000 ליטר בשנה, דבר שיצר תהודה רבה ברחבי סין.

לאחרונה הקימה אפימילק את מכון החליבה הדו-קומתי הגדול ביותר בכל סין, שמאפשר חליבה של 100 פרות בו זמנית. לצורך השוואה, מכון ענק בישראל מאפשר חליבה של 60 פרות בו זמנית. שינוי נוסף ולא שגרתי הוא מיקום מדי החלב ומיכל החלב שמוקמו בקומת המרתף.

העבודה עם סין מאתגרת מאוד. אחת הדוגמאות המוצלחות לשילוב בין הידע הישראלי לרפתות בסין הוא פועלו של הקיבוצניק **עמית בן הלל**, אשר נשלח מטעם "אפימילק" לפני מספר שנים כדי לשקם רפת בעייתית במחוז שינג'יאנג הממוקם בין מונגוליה לאפגניסטן. לדברי בן הלל משימתו הייתה להגדיל את כמות החלב המיוצרת ואת רווחיות החברה בעלת הרפת. זוהי חברה המחזיקה במספר רפתות ובהן 6,000 פרות חלב ומחלבה. "הטמפרטורה באזור, מספר עמית, נעה בין -35 ל 35 מעלות. כשהגעתי לרפת תנובת החלב היומית הממוצעת הייתה 19 ליטר לפרה והעדר סבל מתת תזונה. פעלתי לשדרוג ממשק החליבה, ההזנה, הממשק הכללי של הרפת, והכנסתי שיטות לפי המקובל ברפת הישראלית. כתוצאה מהשינויים תנובת החלב עלתה ל 30 ליטר ביום, והרווחיות עלתה באופן משמעותי מאד. "

אחרי שמלאכת השיקום הסתיימה, קיבל בן הילל משימה נוספת במחוז הילונג-ז'יאנג, בחלק הצפון מזרחי של סין, סמוך לגבול עם רוסיה. גם כאן היידע הישראלי הביא רפת של 600 פרות חולבות שהשיגה תוצאות בינוניות, להישגים מרשימים הן בייצור חלב והן ברווחיות.

זיהוי בעיות בריאות וניטור רווחת פרות חלב בעזרת מדדי התנהגות

| מאת א.ישי[1], מ. פוסטיני[2], א. פאלמונארי[2] וא. ארזי[1]*
[1] אפימילק, אפיקים, ישראל
[2] אוניברסיטת בולוניה, בולוניה, איטליה |

מבוא

הקפדה על בריאות טובה ותנאי מחייה נוחים נדרשת על מנת להבטיח יצרנות ופוריות מיטביים ברפת החלב.

זמן רביצה מספק, חיוני על מנת להבטיח את בריאותן ורווחתן של הפרות. עבודות שונות הדגימו את הקשר בין זמן הרביצה של הפרות לביצועי יצרנות, צריכת מזון, יעילות העלאת גירה, בריאות בכלל ובריאות הטלף בפרט.

מספר מחקרים מצאו כי **התנהגות הרביצה** הינה מדד מבטיח לזיהוי מחלות ובמיוחד לאבחון אירועי צליעה. לאחרונה פותח מודל לאבחון פרות חלב צולעות על בסיס התנהגות הרביצה שלהן (ישי, 2012, לא פורסם).

מטרת העבודה: לבחון דיוק מודל זה בתנאי רפתות חלב מסחריות. המודל נבחן בארבע רפתות שונות במהלך סוף שנת 2012. תוצאות הבדיקה באחת הרפתות מוצגות בתקציר זה.

שיטות וחומרים

בעלי חיים: המחקר בוצע ברפת בספרד המונה כ- 1530 פרות חולבות. הפרות נחלבו שלוש חליבות ביום, הוזנו במנה כולית ושוכנו בחצרות תאי רביצה (Free Stalls).

מהלך המחקר: מדי התנהגות (פדומטר פלוס, אפימילק, ישראל) הורכבו על רגלי 651 פרות חולבות, אשר נבחרו באופן אקראי על ידי מנהל העדר.

במהלך שבעה שבועות רצופים (30/9-17/11/2012) הועברה לצוות הרפת, אחת לשבוע, רשימת פרות החשודות לצליעה על סמך התנהגות הרביצה שלהן. הפרות ברשימה נצפו על ידי הצוות המקצועי במהלך השבוע, ונקבע להן ניקוד תנועה (נ"ת) בסולם

צליעות בפרות חלב

מניעה

- היגיינה וטיפול במרבץ
- טילוף תקופתי
- אמבטיות

טיפול

- טילוף
- אמבטיות

צליעות בפרות חלב

השפעת דרגת הצליעה על החלמה, יציאה מהעדר והתעברות

רמת הצליעה	מספר פרות	% החלמה	% יציאה מהעדר	ימים להריון
קלה	38	91	18	109
בינונית	53	80	25	142
קשה	40	25	40	156
ק		0.01	0.08	0.25

- גילוי וטיפול מוקדם = שיפור סיכויי החלמה

Hernandez et al., 2005

של 1-5 (1 תנועה תקינה, 5 צליעה חמורה). בנוסף לכך דיווח צוות הרפת אחת לשבוע, על כל פרה צולעת ו/או עם בעיות טלפיים שנצפתה ברפת. פרות אלו הוגדרו כ"פרות צולעות".

כל פרה חשודה, על פי המודל, אשר קיבלה נ"ת 2≥ (צליעה קלה-קימור הגב בעת ההליכה) בתצפית שנערכה ברפת באותו השבוע, הוצאה מהמשך המחקר ולא נבדקה בשבועות שלאחר מכן. רק פרות עם נתוני רביצה של שבוע ויותר נכללו במחקר.

ניתוח הנתונים: פרות עם נ"ת 2≥ ופרות שדווחו כצולעות על ידי צוות הרפת הוגדרו כאירוע צליעה (נ"ת+) עבור אותו שבוע. כל הפרות עם נ"ת=1 או פרות ללא כל דיווח באותו השבוע הוגדרו כפרות לא צולעות (נ"ת-). כל הפרות שנחשדו כצולעות על ידי המודל הוגדרו (מודל+), בעוד שפרות שלא נחשדו על ידי המודל הוגדרו (מודל-).

ביצועי המודל (רגישות, סגוליות, ערך מנבא חיובי, ערך מנבא שלילי ודיוק) לגילוי פרות צולעות עם נ"ת 2≥ ו- נ"ת 3≥ (צליעה בינונית-צעד קצר של רגל אחת או יותר) נבחנו, הן עבור אירוע נפרד לכל פרה בכל שבוע נתון (פ"ש) והן עבור פרה למשך כל תקופת המחקר (פ"מ).

תוצאות

בתקופת המחקר 73 (11.2%) מהפרות שנטלו חלק במחקר אובחנו עם נ"ת 2 ו- 81 (12.4%) אובחנו עם נ"ת 3≥. סה"כ 154 (23.7%) מהפרות אובחנו עם הפרעות בניקוד התנועה. רגישות וסגוליות המודל באבחון פרות

<<<

טבלה 1: ביצועי המודל עבור פרות עם נ"ת 2≥

תחלובה	פרות	צולעות	צולעות (%)	רגישות	סגוליות	עמ"ח1	עמ"ש2	דיוק
1	1200	54	4.5	92.6%	94.9%	46.3%	99.6%	94.8%
2	848	72	8.5	66.7%	97.8%	73.8%	96.9%	95.2%
3≥	1247	92	7.4	70.7%	98.8%	82.3%	97.7%	96.7%
סה"כ	3295	218	6.6	74.8%	97.1%	64.7%	98.2%	95.6%

1 עמ"ח-ערך מנבא חיובי, 2 עמ"ש-ערך מנבא שלילי

טבלה 2: ביצועי המודל עבור פרות עם נ"ת 3≥

תחלובה	פרות	צולעות	צולעות (%)	רגישות	סגוליות	עמ"ח1	עמ"ש2	דיוק
1	1200	20	1.7	95.0%	92.5%	17.6%	99.9%	92.5%
2	848	46	5.4	50.0%	94.8%	35.4%	97.1%	92.3%
3≥	1247	59	4.7	55.9%	96.1%	41.8%	97.8%	94.2%
סה"כ	3295	125	3.8	60.0%	94.4%	29.8%	98.4%	93.1%

1 עמ"ח-ערך מנבא חיובי, 2 עמ"ש-ערך מנבא שלילי

לאורך כל תקופת המחקר (פ"מ) היו 91.6%, 86.1% ו- 94.2%, 82.2% עבור פרות עם נ"ת 2≥ ו- נ"ת 3≥, בהתאמה. ביצועי המודל עבור אירוע פרה פר שבוע (פ"ש) לאבחון פרות עם נ"ת 2≥ ו- נ"ת 3≥ מסוכמים בטבלאות 1 ו 2.

רגישות וסגוליות המודל באבחון פרות עם נ"ת 2≥ היו 74.8% ו 91.7%, בהתאמה. הרגישות עבור מבכירות (92.6%) היתה גבוהה מזו של פרות תחלובה שנייה (66.7%) ופרות בוגרות (70.7%). לא נמצא הבדל בסגוליות המודל עבור התחלובות השונות (94.9%, 97.8% ו- 98.8% עבור מבכירות, פרות תחלובה שנייה ופרות בוגרות, בהתאמה). רגישות וסגוליות המודל באבחון פרות עם נ"ת 3≥ היו 60.0% ו 94.4%, בהתאמה.

הרגישות עבור מבכירות (95.0%) היתה גבוהה מזו של פרות תחלובה שנייה (50.0%) ופרות בוגרות (55.9%).

לא נמצא הבדל בסגוליות המודל עבור התחלובות השונות (92.5%, 94.8% ו 96.1% עבור מבכירות, פרות תחלובה שנייה ופרות בוגרות, בהתאמה). על מנת להעריך את תרומת המודל לאבחון צליעות בתנאי הרפת, בוצעה השוואה של גילוי פרות עם נ"ת 3≥, בין 651 הפרות אשר נטלו חלק במחקר (נאספו עליהן נתוני רביצה) ל 917 הפרות אשר לא נטלו חלק במחקר (ללא פדומטר פלוס). נמצא כי שיעור גילוי אירועי נ"ת 3≥ כמעט והוכפל בפרות המחקר, 12.4% לעומת 6.7% (ראה טבלה 1 ו-2).

דיון

ביצועי המודל לגילוי צליעות היו בעלי ערכי רגישות בינונית-גבוהה (50%-95%) וסגוליות גבוהה (92.5%-98.8%), עבור פרות עם נ"ת 2≥ ו- נ"ת 3≥. תוצאות אלו מראות כי קיימת היתכנות לגילוי אוטומטי של פרות צולעות על סמך התנהגות הרביצה שלהן. היארעות שיעור הפרות עם נ"ת 3≥ ברפת המחקר (12.4%) הינו בגבול הנמוך בהשוואה לממצאים במחקרים אחרים. יתכן ומצא זה הוא תוצאה של שיטת המחקר (לא בוצע ניקוד תנועה של כל הפרות החולבות ברפת בכל שבוע). לעובדה זו תתכן השפעה על ביצועי רגישות המודל. ביצועי המודל והיתכנות יישומו ברפתות מסחריות יוצגו לאחר הניתוח המלא של ארבע רפתות המחקר.

ד"ר אלון ארזי הינו מנהל המחקר היישומי בחברת אפימילק

ניקוד תנועה - 5 דרגות (1 - ללא צליעה, -5 צליעה חמורה)

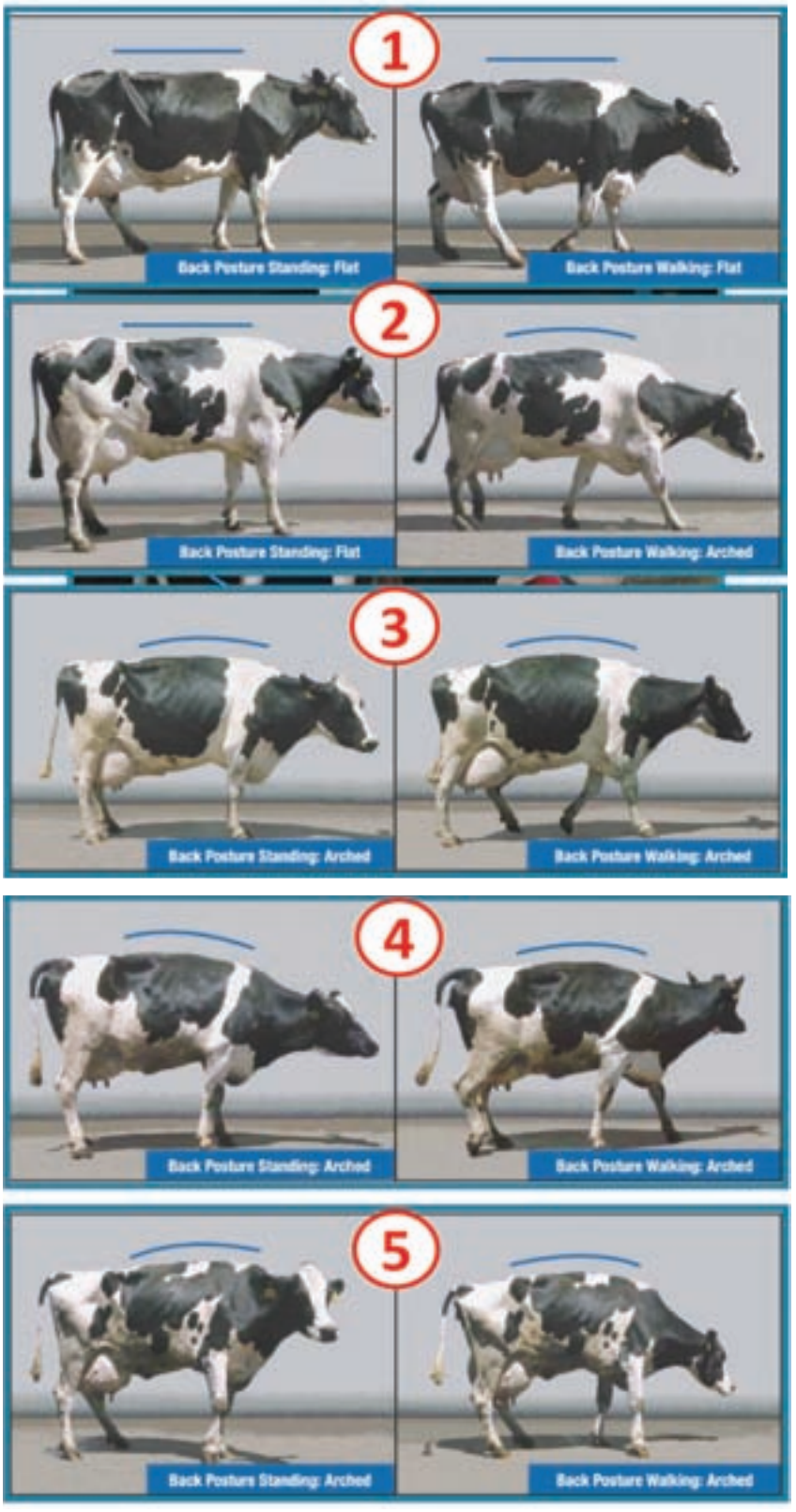

SCR מנקה מדפים לקראת סוף השנה והרווח כולו שלכם:

10% הנחה עד סוף השנה על ממירי תדר, קמצים, עגלות חליבה ומברשות מסתובבות.
10% הנחה עבור הסכם אחזקת תוכנה, בהמרת תוכנה ל-DataFlow II.
5% הנחה על כל חומרי השטיפה (דטרגנטים), בעת חתימה או חידוש של חוזה שירות.

בכפוף לתנאי המבצע. עד גמר המלאי או עד סוף השנה המוקדם משניהם. ט.ל.ח.

SCR
Make every cow count

1-700-50-99-00
www.scr.co.il | info@scrdairy.com

דלקות עטין: את מי זה צריך לעניין ולמה?

| מאת: גבריאל לייטנר[1] ועדין שווימר[2]
[1]המעבדה למחלות עטין, המכון הווטרינרי [2]מאל"ה - מועצת החלב |

דלקת עטין, תגובה חיסונית לחיידקים בבלוטות העטין, אינה חדשה וכנראה מלווה את עולם היונקים מבראשית. בחיות משק, בנוסף לפגיעה ברווחת בעל החיים, קיימת פגיעה ברווחיות בעלי המשקים, המתבטאת בירידה בייצור החלב ובאיכותו. ההתמודדות עם דלקות עטין רבות ומורכבות, כתוצאה מריבוי גורמי הדלקת והשתנותם במשך הזמן, עלויות גבוהות בטיפול והצורך לצמצם את כמות האנטיביוטיקה הנצרכת לטיפול בבעלי-חיים לצרכי מזון לאדם במגוון התרופות לשימוש. במשק החלב הישראלי ההתמודדות כוללת מספר גורמים: בעל המשק וצוות עובדיו, הרופא הקליני, מועצת החלב -מאל"ה, המחלבות והמחקר.

מבין כל הגורמים, בעל המשק הינו המפסיד העיקרי. חישובים רבים נעשו בעולם ובארץ לאמוד את גודל הנזק הכלכלי לפרה בגין דלקת עטין, אשר התבססו על מכלול ההוצאות הישירות (טיפול לרבות תרופות, ירידה ביצור, הוצאת פרות לרבות תמותה) וכן הקטנת ההכנסות (שפיכת חלב, ירידה באיכות החלב, ירידה בפוריות וכו'). בארץ מוערכים מקרי דלקת העטין הקליניות בכ-1.2 לפרה/תחלובה וכן במצב שבו כ-15-40% מהפרות בכל זמן נתון, נגועות בחיידק בלפחות אחת מבלוטות העטין ובתגובה דלקתית תת-קלינית. הפסד החלב המיידי בזמן הדלקת הקלינית והטיפול בה מוערך במאות ליטרים לאירוע ובנוסף, ירידה בייצור וירידה באיכות החלב הבאה לידי ביטוי בעלייה בסת"ס עלולות להתבטא באלפי ליטרים לאירוע. לגבי דלקות תת-קלינית ההערכה היא של כ-4% ירידה בייצור. במקרים מסוימים עלולה דלקת העטין הקלינית לעכב את המחזור הרבייתי, וכן להוביל לספיגת הוולד והפלה.

בנוסף מתפרסמות לאחרונה עבודות המראות על השפעה שלילית מובהקת על מחזור הרבייה בגין דלקות עטין תת-קלינית. הפסדים נוספים כוללים תמותה ו/או הוצאת דחק של פרות (2%), עליה בתחלופה כתוצאה מירידה בייצור ו/או בעליה בסת"ס. טיפול תרופתי בדלקת עטין קלינית תלוי בהחלטה הקיימת במשק, ועלותו נובעת

מכון חליבה ברפת קיבוצית, תמונת אילוסטרציה צילום: עלי קדם

משפיכת חלב ("חלב נפסד") ומעלות התכשיר. בנוסף, רוב הפרות מטופלות תוך עטינית בתקופת ה"יובש", טי־פול המיועד לטיפול בנגיעות חיידקית תוך-עטינית קיימת, ולמניעת נגיעות חדשה. המחלבה, כקונה של החלב, ניזוקה במקרים בהם חלב מבלוטות נגועות בחיידקים מסוימים נחלב למי־כל החלב, ולמרות איכותו הנמוכה יותר לחלק מהמוצרים, לא ניתן לאבחן חלב זה בזמן סיווג החלב לתשלום. כפועל יוצא, מדלקות העטין, מספר בע"ח בעדר הכללי גדול יותר והשפעתם על הסביבה עולה, ולכן מחיר החלב לצרכן עולה.

השאלה, עליה יש לתת את הדעת, במציאות הקיימת הינה, האם ההתמו־דדות עם מצב זה מטופלת באופן המיטבי? האם שיעור הדלקות ושכי־חות הגורמים לדלקת הם מציאות הכ־רחית בהווה ובעתיד? ואם לא, מי מבין העוסקים והמעורבים בענף החלב אמור לשנות מצב זה? על בעל המשק, המפסיד העיקרי, חלה עיקר האחריות למניעת או צמצום ההדבקות (ניהול וממשק מיטביים בכל השלוחות ברפת, לרבות טיפול מתאים ותחזוקה מיט־ביים של מערכות החליבה). ההבדל הקיים בין המשקים והמתאם בין המצב הממשקי ושיעור הדלקות, מצביע בב־רור כי ניתן להקטין את שיעור הדלקות. גופי תמך, כמו מאל"ה - מועצת החלב, ושה"מ, משמשים להדרכה, ייעוץ, הכ־וונה וניטור בתחום זה. הטיפול בדלקות העטין, מהגורמים העיקרים לשימוש תרופתי ברפת, דורש שימוש מושכל, מבוסס הוכחות, ומוצדק כלכלית, הכו־לל כתיבת פרוטוקול טיפולים כתוב בה־נחיית הרופא המטפל, ועשויים לצמצם משמעותית את השימוש בתרופות אנ־טימיקרוביאליות, מבלי לפגוע בשיעורי ההחלמה (מועילות הטיפול). במקרים רבים, זו אינה המציאות הקיימת וההח־לטה הטיפולית היא של הרפתן. למצב זה חסרונות ברורים בעיקר לאור ההח־לטות במדינות רבות הדורשות רגולטו־רית להפחית את השימוש בתכשירים אנטיביוטיים בטיפול בבעלי חיים לצרכי מזון לאדם. מועצת החלב, באמצעות מאל"ה, נותנת שירותים בהדרכה ואב־חון גורמי הדלקת. למרות שהשירות האבחוני ניתן כשירות של המועצה, ללא תוספת תשלום, רבים מהמשקים אינם משתמשים בשירות זה או מש־תמשים בו באופן חלקי בלבד. בעולם שירות כזה יקר ביותר, ומשמש את הרופא והמגדל במתן טיפול או חשיפה לגורמים העלולים לסכן את המשק. על כן תמוהה העובדה כי לא נעשה שימוש רחב בשירות זה ע"י המגדלים.

גורם נוסף העוסק בהתמודדות מני־עתית או טיפולית הינם גופי המחקר והחוקרים. מחקר בתחום זה קיים בעו־לם שנים רבות והביא לתוצאות חיוביות בדרך של מניעה ו/או טיפול בגורמים מסוימים, אך בשל מורכבות הנושא, ייצור חלב מוגבר ושינויים באלימות החיידקים, המחקר עדיין רחוק מפתרון גורף. מספר החוקרים שהתמחו בנושא זה בארץ הולך ופוחת, כתוצאה מחוסר מדיניות וחוסר הבנה כי המצב הטוב שקיים בארץ מזה שנים הוא בזכות האנשים שעסקו ועוסקים בתחום. מצב זה עלול להשתנות לרעה במידה ולא יעמדו לרשות משק החלב הישר־אלי חוקרים חדשים בתחום.

לסיכום, המצב עלול להשתנות לרעה, אם לא יחולו שינויים מעשיים במודעות של בעל המשק לדלקות עטין, לשימוש נרחב יותר בשירותי מאל"ה, ולהעלאת המודעות בקרב הרופא המטפל ומ־עורבותו בטיפול בתחלואה ומחויבותו בקביעת הטיפול וההבנה, שללא חוק־רים בתחום, העתיד אינו נראה ורוד.

המקור: חוברת תקצירים
של הכנס למדעי הבקר

הרפת והתקשורת

במדור חדש זה נסקור התייחסויות שונות בתקשורת לנושאים הקשורים ברפתות, מוצרי חלב, הפוליטיקה של הענף, מחירים ועוד. מה חושבים עלינו במדיה?

| מאת: עלי קדם |

הקיבוצים רוצים למכור מניות תנובה

(הקיבוץ 15.11.2013)

עיתון הקיבוץ מ15.11 מדווח, על פי ידיעה ב"כלכליסט" כי מתקיימים מגעים למכירות אחזקות של חלק מן הקיבוצים שנשארו בתנובה. כזכור, רוב הקיבוצים והמושבים מימשו את מניותיהם בתנובה לפני מספר שנים, כשבראש הקונצרן עמד אריק רייכמן מגליל ים. אלה שנשארו עם אחזקות (23%) עשו זאת בעיקר דרך הארגונים האזוריים. כעת נודע כי לפחות שני ארגונים - משקי עמק הירדן ומילואות של הגליל המערבי - מנהלים מגעים באמצעות עו"ד גדעון פישר עם בעלת השליטה, חברת אייפקס, למכירת מניותיהם (6%) על פי שווי חברה של כ-8 מיליארד ש. ידיעה זו באה על רקע דיווחים רבים בעיתונות הכלכלית על כוונתה של אייפקס לעשות אקזיט ולמכור את תנובה, ברווח של מיליוני שקלים יחסית למחיר אותו שילמה לחקלאים ב2007 - כמיליארד דולר. בין היתר מתעניינת ברכישת תנובה ענקית המזון הסינית בריי־טפוד.

משלחת מטעם הקונצרן הסיני ביקרה במפעלי החברה. הגוף הקיבוצי הכלכלי הגדול ביותר, מפעלי גרנות (עם כ7% ממניות תנובה) עדיין לא הצהיר על כוונותיו, אך נראה שהאיש החזק שם, היו"ר איציק באדר, מתנגד לנטישת הקיבוצים את תנובה. מכירת מניות הקיבוצים, אם תתבצע, תהווה שלב נוסף בניתוק של החקלאים מ"שרשרת הערך" של החלב. ירידה מתחת ל20% בעלות תעלה לקיבוצים באובדן זכויות מיעוט שהובטחו להם בעת הפרטת הקונצרן. נראה שבעלי הדעה וההחלטה מעדיפים לממש את הכספים עכשיו - למשל לטובת פנסיות לחברים הוותיקים - ולוותר על נכס יצרני שמניב דיווידנדים, אך גם מקנה השפעה כלשהי על דרכה של המחלבה הגדולה בארץ. החקלאות מתקדמת כנראה למצב שבו היא תתמקד אך ורק בייצור החלב עצמו, בעוד שבשלבי העיבוד תשלוט חברה זרה ללא כל השפעה או מעורבת של המגדלים.

אכילת בשר לעומת טבעונות וצמחונות - האם יש דרך ביניים?

(מוסף הארץ 22.11.2013)

עיתון "הארץ" מנהל מעין קמפיין נגד אכילת בשר ומוצרים מן החי - כך לפחות עולה מחלק מהמאמרים המתפרסמים בין דפיו. בכתבה של רונית ורד "להסתכל לבשר בעיניים", לעומת זאת, מוצגת אפשרות יותר מתונה.

"במינעד שבין הטבעונים המיליטנטים לבין צרכני הבשר ההדוניסטים קמה תנועה המבקשת למצוא דרך ביניים: אכילת בשר של בעלי חיים הגדלים בתנאים טובים מאלה של החקלאות התעשייתית".

הכתבה מספרת את סיפורם של לידור ותהילה לוי, זוג חוזרים בתשובה שמגדלים עדר כבשים לבשר בשיטת ה"גראס פד" - המבוססת על כך שהכבשים מלחכות עשב במרעה טבעי. הטלאים בעדרים אלה נגמלים מחלב אימם בתהליך טבעי וממשיכים בתזונה בשטח. לדברי התנועה לגידול הומני של בעלי חיים, מעבר לרווחת הכבשים, יש גם בונוס בדמות בשר איכותי יותר המתקבל מצאן שהוחזק בתנאים אלה.

לדברי פעילים בתנועה, יש אנשים

האם מוצרי החלב בישראל יקרים יותר? צילום: עלי קדם

שמתקשים להתנתק לחלוטין מאכילת בשר, אך הם נרתעים מבשר שמקורו בבעלי חיים שגודלו בתנאים אכזריים או תעשייתיים. אזרח אחד מתוודה בכ־תבה שהחווה שלי לוי עזרה לו מאוד - עכשיו הוא יכול לאכול בשר במצפון יותר שקט... למי שחושב שיש כאן ניס־יון קצת נאיבי או אפילו ילדותי להחזיק את המקל בשני הקצוות - יש שותפים לדעה, בעיקר בקרב הטבעונים " הא־מיתיים". הללו טוענים - כצפוי - שכל הרג של בעלי חיים הוא פסול על הסף, וכי המונחים "שחיטה" ו"גידול הומני" לא יכולים ללכת ביחד.

קושי נוסף הוא שבישראל אין מרעה טבעי כל השנה, ולכן, אם רוצים שהכ־בשים יירעו כל השנה, יש ליצור מרעה מלאכותי, על ידי מזרע והשקייה. בכל מקרה, למרות שלתנועה הזאת שמנ־סה ליצור פתרון ביניים יש תומכים רבים בארה"ב ובאירופה, מדובר בי־נתיים בהיקף קטן, ובארץ אפילו קטן מאוד, וקשה לנבא אם השיטה הזאת תתרחב.

הטבעונות הפכה לדת

(בא בטוב - ג'קי לוי, מוסף שישבת של ישראל היום, 13.12.2013)

גם ג'קי לוי מתייחס לעניין אכילת הבשר, וכמי שאוכל בשר ונהנה מזה - הוא ממליץ לצמחונים לנהוג במתינות ובסובלנות כלפי אחיהם הקרניבורים.

לוי עושה זאת בשתי דרכים. בהתחלה הוא מתאר כיצד הוא מכין ברצון אוכל לחבריו הצמחונים, וזה בכלל לא פשוט, הוא טורח על המון מנות על מנת שהם ייצאו מרוצים (כלומר - כמה היה יותר פשוט אילו התרצו לאכול איזה סטייק טוב או לפחות קציצה).

אחר כך הוא עובר למתקפה נגד גארי יורובסקי, נביא הטבעונות אם כי הוא מודה שזאת מלאכה יחסית קלה, כי יו־רובסקי בקיצוניות שלו עושה רק שירות רע לרעיון הטבעוני. עם זאת, לוי מגיע לתובנה מעניינת: הטבעונות, לדבריו, הפכה לדת כמו כל הדתות. וכמו בכל דת, גם בטבעונות צמחו פלגים קיצו־ניים, ומטיפים קנאים שבטוחים שכל האמת נמצאת אך ורק אצלם. וזאת אכן גם התובנה שלנו: מי שרוצה לקדם את הצמחונות והטבעונות חייב להבין שבכוח - זה לא יילך.

אכילת הבשר היא הרגל מושרש אצל בני האדם כבר אלפי שנים, כנראה עוד מימי האדם הפרה-היסטורי, ומי שלא אוכלים בשר הם מיעוט. ההמלצה היא שיפעלו קודם כל לשיפור תנאי הגי־דול של בעלי חיים ולרווחתם במשקים החקלאיים, היות שזה אינטרס משותף להם וגם לאוכלי בשר רבים, ואפילו לחקלאים.

מוצרי החלב בישראל יקרים

(דה מרקר, 18.12.2013)

אורה קורן מביאה נתוני בדיקה שערך הoecd, על פיה מחירי מוצרי חבל בישי־ראל יקרים ב40% מהממוצע במדינות הארגון. הנתון מבוסס לא על המחירים שהצרכן רואה על המוצרים על הדלפק בסופר, אלא מחירים משוקללים כשנ־לקח בחשבון כוח קנייה ותוצר לנפש ומנוטרלת השפעת שערי חליפין.

הנתון בוודאי "ישחק" לידיים של אלה שמטיפים לפתוח את השוק לי־בוא על מנת להוזיל את עלויות המזון בישראל. לפני שממהרים לעשות זאת צריך רק להעיר, שמחיר המט־רה - על פי אותו דו"ח - זהה בישראל ובמדינות 45 oecd יורוסנט. מכך נובע שהיצרנים, בעלי הרפתות אינם "אש־מים" בעלות החלב. מי כן? מן הסתם השחקנים הנוספים בשרשרת הערך של החלב, כמו גם עלויות נוספות שאינן קיימות במדינות הארגון כמו למשל כשרות. אז: לפני ששופכים את התינוק עם המיים, בואו נטפל בבעיות האמיתיות.

הפתרון המשתלם ביותר
לחיטוי ומניעת דלקות עטין

- חוסך בעלויות ובמקום אחסון
- פועל על כל סוגי המיקרואורגניזמים כולל פטריות, חיידקים, נבגים ונגיפים
- היחיד שמכיל כלור כחול לסימון המקום המטופל לבטיחות
- ידידותי לסביבה ולחולב
- לא מגרה את העור (pH 5.5)
- מותאם לתקינה אירופאית
- אינו מכיל יוד
- לא שאריתי

BlueVet® בלו.ווט
Israel Patented

www.agro.co.il

למידע והזמנות: קונצפט לרוקחות בע"מ
טל. 09-7667890, הורצון: 054-4972362 אלי: 054-7355212
www.concept-Rx.co.il
Concept

באישור השירותים הווטרינריים מס. 910

ISO 9001:2008
ISO 13485 :2003

חדשות ממועצת החלב

| המקור: ניוזלטר ואתר מועצת החלב |

ישיבת מועצת המנהלים

בישיבת מועצת המנהלים שהתקיימה ב-17.10.13 הודיע שייקה דרורי, מנכ"ל מועצת החלב, על רצונו לפרוש מתפקידו לאחר עשר שנות פעילות פוריות. שייקה התבקש על-ידי מועצת המנהלים להמשיך בתפקידו עד לסוף הרבעון הראשון של שנת 2014, על-מנת לאפשר את השלמת הליך איתור המועמד החדש לתפקיד המנכ"ל וחפיפה מקצועית ומסודרת עימו.

איחוד כנס מדעי הבקר עם כנס IDF בשנת 2014 - לאחר שמועצת ההתאחדות ייפתה את כוחם של נציגיה לתמוך בשיתוף הכנסים בשנה הבאה, אושרה ההחלטה סופית בוועדה המארגנת של כנס מדעי הבקר. וועדה זו כוללת: נציגי שה"מ, מנהל המחקר החקלאי, מועצת החלב, התאחדות מגדלי בקר, החקלאית ונציג הרפתנים, ובראש עומד ד"ר גבי עדין - שה"מ, משרד החקלאות.

מדיניות תשלום חלב כבשים ועזים

ב-21 לחודש התקיימו במועצת החלב ישיבות של שולחנות מגדלי צאן (כבשים ועזים). השולחנות עסקו במדיניות התשלום לשנת 2014 ובגמר חשבון חלב 2012.

בנושא גמר חשבון הוחלט כי בענף הכבשים יוחזרו למגדלים כ-2.5 אג' לכל ליטר מיוצר ובעיזים כ-2.0 אג'. בנושא מדיניות התשלום לחלב כבשים הוחלט לקבע את מחיר הבסיס (כולל היטל המועצה אך לא כולל את התוספות והגריעות המיוחדות בגין עונות השנה) על 3.96 ₪ לליטר לכל שנת 2014.

בחלב עזים התקבלה החלטה לתגמל את החלב גם עפ"י רמת החלבון ולתת ביטוי לעובדה כי חלק ניכר מהחלב מיועד לייצור גבינות ורמת החלבון מהותית. כמו כן הוחלט על מנגנון עדכון מחיר המתבסס על סל תשומות ייצור חלב עזים.

אירוע מחלת הפה והטלפיים

בשבוע שעבר אושר חשד למחלת הפה והטלפיים במכלאת בקר לבשר בצפון רמת הגולן. בבדיקה קלינית (מתוך 20 ראשי בקר) אובחנו 3 עגלים ו-2 עגלות עם סימני מחלה כגון לקויות/כיבים בין הטלפיים, קשיי צליעה, ריור, לקויות בלשון ובחניכיים וחום של כ-40 מעלות. זן הנגיף שזוהה הוא מן הסוג O הנמצא בתרכיב החיסון הקיים בישראל. לתשומת ליבכם!

מערכת לניטור טמפרטורת החלב במשק- חובה ! - על-מנת למנוע מצבים של פסילת חלב והשמדתו כתוצאה מתקלות בקירור החלב, אנו ממליצים למגדלים שטרם התקינו במשקם מערכת לניטור טמפרטורה לעשות זאת בהקדם. (ראה להלן במדור זה.)

מדיניות תשלום חלב בקר - בישיבת מועצת המנהלים שהתקיימה ב-21 לנובמבר הוחלט על מדיניות התשלום לחלב בקר עודף לשנת 2014.

המדיניות מביאה בחשבון את הבי־קושים לחלב ב-2014 ואת התוספת למכסה הארצית בהיקף של 30 מיליון ליטרים. בישיבה התקיים דיון לגבי רוחב הרצועה לחלב עודף א' וסוכם בשלב זה להעמידה על 4%, יחד עם זאת סוכם כי ועדת התכנון תתכנס במהלך חודש דצמבר ובמידת הצורך תתקבל החלטה על הרחבת הרצועה.

הישיבה בדצמבר תתקיים לאחר שיוכרע ע"י שר החקלאות אופן הקצאת תוספת המכסה.

קבלת חלב גולמי - קבלת החלב במחלבות נמצאת במגמת עליה בהתאם לעונתיות, ואולם יחד עם זאת קיים שימוש מוגבר של חומרי גלם חלביים,

<<<

YAMAHA

לא משנה אם זה לעבודה או לפנאי, חשמלי או בנזין
הדבר החשוב הוא שזה YAMAHA
כי לחקלאים מגיע את הטוב ביותר...

רכבי משא

רכבים תפעוליים
חשמלי/בנזין

טרקטורונים

גנרטורים

YAMAHA הכי טובים בעבודה !!!

קשר ימי בע"מ - שניצלר 9 ת"א , טל': 03-6818814

אזור דרום **שלומי** : **054-6885426** | אזור מרכז/צפון **עומרי** : **052-5894949**

אתר קשר ימי WWW.KESHER-YAMI.CO.IL

מגוון מסלולי אשראי * TRADE IN * שירות בפריסה ארצית

מערכת לניטור טמפרטורת החלב במשק - חובה !

החלב המיוצר במשקים הוא ברמת איכות גבוהה וכך הוא חייב להיות משווק למחלבה. יש לאחסן את החלב במיכל מקורר בטמפרטורה של 4-0 מעלות צלזיוס. מומלץ ביותר להתקין מערכת ניטור טמפרטורה, שתהיה מחוברת למחשב הרפת. מערכת כזו מסוגלת לעקוב לאורך זמן אחרי טמפר־טורת החלב וכן לשלוח מסרוני אזהרה והתראה במקרים חריגים. בצורה כזו נבטיח את איכות החלב המשווק למחלבה ונמנע אפשרות של קלקול החלב.

יתרון נוסף של התקנת מערכת בקרת טמפרטורה הוא אפשרות בקרה על תהליך ניקוי וחיטוי מערכת אחסון החלב במשק. במצב של שטיפת מיכל החלב, ניתן לעקוב אחרי טמפרטורת תמיסת הניקוי במיכל ולהבטיח על ידי כך גם את איכות שטיפת מיכל החלב.

במהלך השנים האחרונות נפסלו והושמדו מאות אלפי לי־טרים של חלב כתוצאה מתקלות שקרו במהלך קירור החלב במיכל. משקים רבים התקינו את מערכת ההתראה רק לאחר אירוע של פסילת חלב במשקם. צר לנו שבחלק מהמקרים הוכנסה מערכת התראה רק לאחר השמדת החלב. אנו ממ־ליצים לא להסתכן בתקלה נוספת ובעקבותיה הפסד כספי ניכר, וראוי כבר היום לברר את הנדרש להתקנה מהירה של מערכת התראה יעילה.

לסיכום: כדי למנוע מצבים של פסילת חלב והשמדתו כתוצאה מתקלות בקירור החלב, אנו ממליצים לכל המש־קים שעדיין לא התקינו במשקם מערכת לניטור טמפרטורה לעשות זאת בהקדם. לפרטים נוספים אתם מוזמנים לפנות למדריך שלכם לממשק חליבה או ישירות לחתום מטה.

אברהם הראל- מאל"ה

ולפיכך עדין נרשמת ירידה במלאי חומרי הגלם.

הטלת קנסות מנהליים כתוצאה מבי־צוע עבירות על הוראות הדין - במסגרת הסכם העקרונות לעניין מתווה רב שנתי לייעול ענף הבקר לחלב בישראל, פרשו יצרנים מייצור חלב. ממידע שהועבר למועצת החלב מיחידת הפיצו"ח של משרד החקלאות ופיתוח הכפר עולה כי על מספר יצרנים פורשים הוטלו קנסות מנהליים, לאור ביצוע פעולות המהוות עבירות על הוראות הדין.

אי לכך נבקש להדגיש ולחדד כדלהלן:

1. יצרן אשר פרש מייצור חלב והעביר את מכסת החלב שברשותו אינו יצרן חלב, כהגדרתו בחוק תכנון משק חלב, התשע"א-2011 (להלן- החוק). אשר על כן ובהתאם לקבוע בסעיף 8(א) לחוק, אין הוא רשאי לייצר חלב גולמי אלא אם החלב מיועד לצריכה עצמית.

יובהר כי חלב לצריכה עצמית הינו חלב שיוצר בידי אדם, בכמות שאינה עולה על 1,000 ליטר בשנה ליחיד או 50,000 ליטר בשנה לאגודה שיתופית, ושנועד לצריכת אותו אדם ובני ביתו או לצריכת חברי הא־גודה ובני ביתם.

2. הוצאת בעל חיים ממשק, הובלתו והכנסתו למשק הינה בכפוף לקבלת היתר מאת רופא וטרינר ממשלתי וב־התאם לתנאי ההיתר כקבוע בסעיף 2(א) לתקנות מחלות בעלי חיים (הסדרת תנו־עת בעלי חיים בישראל), תשמ"ב-1982.

אנא הקפידו על קיום הוראות הדין כל־שונן על-מנת להימנע מביצוע עבירות מנהליות.

מהלך הסברה חדש למועצת החלב: מוצרי חלב - נבחרת מנצחת של רכיבים תזונתיים. לדברי שייקה דרורי, מנכ"ל מועצת החלב, "כיום מופצת דיסאינ־פורמציה ברשת השוללת צריכת מוצרי חלב, בניגוד להמלצות כל ארגוני הבריא־אות הבינלאומיים."

מועצת החלב תחל היום בערב (18.12.13) במהלך הסברה שמטרתו הגדלת המודעות לתרומה התזונתית של מוצרי חלב.

בבדיקות שערכה המועצה נמצא, כי רוב האוכלוסייה אומנם מקשרת בין מוצ־רי חלב לסידן, אך למעשה לא מודעת למכלול הרכיבים התזונתיים המצויים בהם, כגון חלבון, ויטמין A ו-B12, מגנ־זיום, אבץ - וכל זאת במחיר קלורי נמוך יחסית. השילוב הייחודי ללא ספק מעניק למוצרי חלב את התואר נבחרת מנצחת של רכיבים תזונתיים, המעשירה את הת־זונה היומית.

בשלב הראשון החליטה מועצת החלב להתמקד בקהל ההורים, המופקדים על תזונת הילדים. התזונה של הילדים בישראל כיום עתירת קלוריות אך עלו־לה להיות דלה מבחינה תזונתית. מוצרי חלב שילדים אוהבים לאכול יכולים להוות מקור מצוין להעשרת תזונתם.

מהלך ההסברה, בהיקף כספי של כ-2.5 מיליון שקל, יכלול תשדירים בטל־וויזיה ובאתרי האינטרנט המובילים, פעי־לות יחסי ציבור, ואתר ייעודי שבו יוכלו הצרכנים להתייעץ עם דיאטניות קליניות באופן ישיר.

"אנו גאים במהלך ההסברה הזה, שמ־טרתו לחזק את תדמית החלב כנבחרת מנצחת של רכיבים תזונתיים", אמר שיי־קה דרורי, מנכ"ל מועצת החלב. " כיום מופצת דיסאינפורמציה ברשת השוללת צריכת מוצרי חלב. פרסומים אלה נוגדים את ההמלצות של כל ארגוני הבריאות הבינלאומיים, כולל משרד הבריאות הישי־ראלי, שמציבים את מוצרי החלב בליבת התזונה המומלצת".

מחיר המטרה

מחיר המטרה צפוי לרדת החל מה-1/1/14 ביותר מ13 אגורות, זוהי ירידה של 6%. מדובר במחיר הנמוך מאז אפריל 2011.

מאז תחילת 2013 ירד המחיר ב-18 אג', שהם מעל 10% מהמחיר. הירידה במחיר נובעת מירידה במחירי המזון ומהפחתה של 14% בהיטל מועצת החלב, (מ-4.53 אג' ל-3.90 אג ')

מוצרי חלב - נבחרת מנצחת. צילום: עלי קדם

מרכז מזון
כפר המכבי
מילובר

מילובר

מספקים בלילים טריים, תערובות, חליפות וחומרי גלם מעובדים לרווחת ובריאות הבקר והצאן

טלפון להזמנות

מילובר טל': 04-9853223 פקס: 04-9853234

מרכז מזון טל': 04-8453234 פקס: 04-8458825

אתר אינטרנט: www.miloubar.co.il

ידיעות... ידיעות... ידיעות...

ד"ר מישל בלאיש מונה למנהל המכון הווטרינרי במשרד החקלאות ופיתוח הכפר

המנהל הנכנס הכריז על כוונתו להביא לייעול ושיפור האבחון והמחקר, קליטת מיטב האנשים, ושיפור השירות לציבור בכלל ולחקלאים בפרט

המקור: דוברות משרד החקלאות

מישל בלאיש צילום: יח"צ

ד"ר בלאיש, בן 51, שימש ב- 7 השנים האחרונות כאחראי לנושא אפידמיולוגיה בשירותים הווטרינריים במשרד. הממונה החדש הינו רופא וטרינר ובעל שני תארי מומחה ברפואה וטרינרית - פיזיולוגיה וטוקסיקולוגיה, ובעל תואר שני באפידמיולוגיה. החל את דרכו במכון הווטרינרי בשנת 1991. במרוצת השנים שימש ד"ר בלאיש כעוזריהם של שני מנהלי שירותים וטרינריים, ולפני כשנתיים וחצי שימש כממלא מקום מנהל השירותים הווטרינריים במשך כחצי שנה.

במסגרת תפקידיו רקם ד"ר בלאיש קשרים בארגונים הבינלאומיים, ביניהם: ארגון הבריאות הבינלאומי (WHO), ארגון הבריאות העולמי למחלות בעלי חיים (OIE) והאיחוד האירופאי (EU).

במסגרת תפקידו החדש יהיה ד"ר בלאיש אחראי על המכון הווטרינרי ע"ש קימרון שהוא המכון הלאומי לאבחון מחלות בעלי חיים ומחקר שלהן. תקופת הכהונה לתפקיד זה הינה 3 שנים עם אפשרות להתמודד על כהונה נוספת (אחרי עמידה במכרז נוסף).

עם מינויו אמר דר בלאיש: "חזוני הוא להצעיד את המכון הווטרינרי קדימה לעבר התייעלות ומקצועיות. כל זאת ניתן לבצע על ידי ייעול ושיפור האבחון והמחקר, קליטת מיטב האנשים, שיפור השירות לציבור בכלל ולחקלאים בפרט והגברת שיתופי הפעולה הלאומיים, האזוריים והבינלאומיים, וזאת תוך כדי סיוע והענקה מניסיוני ומידיעותיי למכון הווטרינרי".

■■■

שר החקלאות ומנכ"ל מועצת החלב השתתפו בכנס של IDF ביפן

נציגי ישראל קראו לבאי הכנס - בהם נציג משפחת המלוכה היפנית - להגיע בשנה הבאה לכנס המתוכנן בישראל.

דוברת משרד החקלאות

בכנס הפסגה השנתי של ארגון החלב העולמי (IDF) שהתקיים באוקטובר ביוקוהמה יפן השתתף בן המשפחה המלכותית, הנסיך אקישינו, בנו השני של הקיסר. בנאום הפתיחה בירך הנסיך את משתתפי הכנס הרבים, 2000 במספר מ-60 מדינות, וציין כי תרומת מוצרי החלב לבריאות העם היפני ניכרת וכי קשה להתחרות באיכות המוצרים והחדשנות שלהם. שר החקלאות היפני ציין את ענף החלב המשגשג ביפן, ואמר כי המוטו של הכנס השנתי הוא: לגלות את החלב מחדש. בתקופתנו מתחרים מוצרים רבים על ליבו של הצרכן, אבל רק מעטים מהם יכולים להתחרות עם מוצר עשיר תזונתית כמו החלב.

בראש המשלחת הישראלית עמדו שר החקלאות ופיתוח הכפר מר יאיר שמיר, שגרירת ישראל רות כהנוב ושייקה דרורי מנכ"ל מועצת החלב.

השר שמיר הזמין את המשתתפים להגיע לכנס השנתי של ארגון החלב העולמי אשר יתקיים בשנה הבאה בתל אביב.

שייקה דרורי מנכ"ל מועצת החלב אמר: "הסכמת ארגון החלב העולמי לקיים בשנה את הכנס בישראל הינו כבוד גדול והערכה לענף החלב הישראלי,שהוא מהמתקדמים, היעילים והאיכותיים ביותר בעולם."

מנתונים שהוצגו בכנס עולה כי תנובת הפרות ביפן עומדת על 8,011 ליטר, לעומת הפרה הישראלית שמניבה 12,000 ליטר בשנה. היפני צורך בממוצע 32 ליטר בשנה לעומת הישראלי שצורך 55 ליטר.

סין הביאה ליפן לראשונה חלב בשנת 550 לספירה. היום רואה יפן את עצמה כמובילת הצריכה באסיה, ומעודדת מדינות נוספות באזור להגדיל את ייצור החלב. מאז מלחמת העולם השנייה הממשלה מעודדת את התפתחות ענף החלב, כי היא רואה במוצרי חלב מזון חיוני לבריאות, וזאת לאור העובדה שהאוכלוסיה סבלה מתזונה לקויה וחסרה.

■■■

<<<

שייקה דרורי ויאיר שמיר בכנס ביפן

טרקטורים
ניר דוד

קובוטה הטרקטור המושלם לצרכי הרפת

יתרונות קובוטה:

- מצמד טבול בשמן- עמיד לאורך זמן.
- רוורסר הידראולי- ללא לחיצה על דוושת המצמד.
- הינע קדמי- גיר סגור ואטום לנוזלים.
- יכולת תמרון גבוהה.
- חסכוני בצריכת דלק.
- קבינה מפוארת וממוזגת.
- אפשרות להזמנה עם מעמיס קדמי.

בזכות איכות יפנית ללא פשרות

ניר דוד (תל עמל) מפעלי מתכת אגש"ח בע"מ • טל: 04-6488982 • פקס: 04-6488992
אתר: www.nirdavid.co.il | טל' למכירות: צפון- 050-3013529 | דרום - 050-3016356

ידיעות... ידיעות... ידיעות...

פרות ברפת עם המערכת החדשה של SCR3

חברת SCR השיקה מערכת אלחוטית לניטור בריאות ופוריות הפרה שזיכתה אותה בפרס החדשנות בתערוכת World Dairy Expo העולמית

החברה השיקה את מערכת ה- Heatime HR-LD לניטור בריאות ופוריות הפרה בזמן אמת המבוססת על תדרי רדיו (RF) לטווחים ארוכים. יריב אבישר, מנכ"ל SCR: "מדובר במערכת ניטור בריאות ופוריות הפרה המתקדמת ביותר בעולם"

יעל בן שלוש

חברת SCR מנתניה, העוסקת בפיתוח, יצור ושיווק של מערכות מתקדמות לניטור פוריות ובריאות הפרה וכן מערכות חליבה מתקדמות לרפתות ודירי צאן, זכתה בפרס חדשנות בינלאומי בתחום ניהול רפתות. הפרס הוענק לחברה החודש, בתערוכת ה-World Dairy Expo העולמית שנערכה במדיסון, ויסקונסין, בעקבות השקת הHeatimeâ HR-LD - מערכת מתקדמת לניטור בריאות ופוריות הפרה בזמן אמת באמצעות טכנולוגיית תדרי רדיו (Radio Frequency) לטווחים ארוכים.

ה- Heatime HR-LD הושקה רשמית בתערוכה בויסקונסין והיא מערכת ניטור הפרות המתקדמת ביותר הזמינה כיום. המערכת מאפשרת ניטור בריאות ופוריות מתקדם, בזמן אמת, המבוסס על ההצלחה של השילוב הייחודי שפותח בחברת SCR של ניטור העלאת גירה ופעילות הפרה, בתוספת תקשורת למרחקים המבוססת על תדרי רדיו (RF) מתוחכמים. באופן זה, היא מספקת מידע שימושי בזמן אמת בכל מקום ברפת, כמה פעמים בכל שעה, ללא קשר למיקומה של הפרה ברפת. באמצעות יכולות שידור גלי הרדיו למרחקים, מערכת ה-Heatime HR-LD מסוגלת לכסות אזורים נרחבים, כאשר אנטנה אחת מכסה אזור של מאות מטרים. המערכת מציעה גם תקשורת דו כיוונית המאפשרת אחסון נתונים בתגים ושדרוגם ללא צורך הסרתם מהפרה.

יריב אבישר, מנכ"ל SCR: "מערכת ה-Heatime HR-LD שהשקנו פורצת דרך בתחום ניהול הרפתות. מדובר במערכת ניטור הפרות המתקדמת ביותר כיום. המערכת מאפשרת ביצוע החלטות בזמן אמת בהתבסס על נתונים מהימנים לשיפור משמעותי של ניטור הבריאות והפוריות של הפרה. המערכת עומדת בתקני הדיוק והביצוע הקפדניים ביותר, והיא מושתת על הצלחתם של כשני מיליון תגים של SCR המנטרים פרות ברחבי העולם. המערכת מאפשרת קבלת דו"חות ניטור בריאות ופוריות מעודכנים ללא קשר למשמרות החליבה. בכך, משתפרת יכולתם של הרפתנים לפעול באופן יזום, למקסם את ביצועי ההפריה ומצב הבריאות של פרותיהם".

אבישר הוסיף: "בעתיד, יפותחו פונקציות מתקדמות אשר ישולבו בקלות במערכת הקיימת ויבטיחו את השקעתם של הרפתנים לעוד שנים".

במהלך תערוכת ה- World Dairy

<<<

המערכת החדשה של SCR3

י.ע.ר. טכנולוגיות בע"מ

✸ תאורת LED 220V

✸ חירוץ בטון

✸ שקתות נירוסטה בכל הגדלים

✸ מתקן לטיפול בשפכי הרפת

✸ מערבל לזבל נוזלי ✸ מצלמת אבטחה עצמאית

✸ פנסי הצפה לד חסכוניים - פנסי חירום נטענים

ברגר רוברט: 052-3265113, ברגר ערן: 052-3345396

פקס: 04-9847367 קיבוץ יגור

berger.robert.fan@gmail.com www.ertech.co.il

ידיעות... ידיעות... ידיעות...

Expo העולמית, השיקה חברת SCR בנוסף גם את המראה החדש של המו־תג שלה. אלפי אנשים ביקרו בביתן SCR שמוקם באולם התערוכה הרא־שי. החברה ערכה אירוע עבור אמצעי התקשורת החשובים בארה"ב, אשר כלל ביקורים ברפתות והדגמת המע־רכת החדשה.

יריב אבישר, מנכ"ל SCR סיכם: "בחברת SCR, פיתוח כלים שיסייעו לרפתנים לעבוד באופן יעיל יותר הוא אבן הפינה של העסק שלנו. ההכרה בערך הייחודי של המערכת החדשה ביותר שלנו, ה-Heatime HR-LD, באותו אירוע שבו היא הושקה, היא כבוד גדול עבורנו ומקור להשראה. אנו בטוחים שעשרות אלפי רפתנים בארץ ובעולם יפיקו תועלת רבה מהיכולות שהמערכת החדשה מספקת."

■■■

משרד החקלאות ופיתוח הכפר מקצר את שרשרת השיווק להגעת הבשר מהיצרן לצרכן

שר החקלאות ופיתוח הכפר, יאיר שמיר: "ביטול בדיקות המשנה לבשר קפוא מיובא יביא לשיפור וייעול מערך הפיקוח הבריאותי בהתאם לסטנדרטים הבינלאומיים. קיצור שרשרת השיווק צפוי לחסוך מיליוני שקלים מדי שנה, אשר יתורגם בהמשך להורדת המחירים לצרכן"

דוברות משרד החקלאות

שר החקלאות ופיתוח הכפר, יאיר שמיר, חתם על התיקון לתקנות מח־לות בעלי חיים לפיו, בשר קפוא שיובא לישראל בהתאם לחוק ומועבר ליעדו מבית קירור מאושר על ידי השירותים הווטרינריים במשרד, כשהוא ארוז באריזתו המקורית, אינו טעון בדיקת משנה. התיקון מקצר את שרשרת השיווק להגעת הבשר מהיצרן לצרכן. השינוי ייכנס לתוקף עם פרסומו בר־שומות, ואינו מבטל את בדיקות המשנה בכללותן, אלא רק את בדיקות המשנה לבשר קפוא שיובא כדין לישראל.

כיום נבדקים עופות, בשר, דגים ומוצ־ריהם המיוצרים בישראל בשער המפ־על טרם יציאתם לשיווק, זאת בנוסף לפיקוח וטרינרי לכל אורך הליך הגידול והשחיטה. תהליך הבדיקה בכניסה לרשות מקומית מאריך את שרשרת האספקה לצרכן, וכל המתנה לבדיקה (נוספת) גורמת למוצרים לעמוד שעות ארוכות בדרך לנקודות השיווק. בנוסף, פתיחת הדלתות של משאית הקירור מעלות את הטמפרטורה, ובכך פוגעת בשרשרת הקירור ועשויה לגרום לזי־הום משנה מיותר ולהוריד את בטיחות ואיכות הבשר.

בשר המיובא מחו"ל מגיע לישראל רק ממדינות שנבדקו ואושרו על ידי השירותים הווטרינריים במשרד החק־לאות, נבדק בבית המטבחיים בחו"ל ונבדק שוב עם הגיעו לנמל בישראל, ופעם שלישית עם יציאתו מבית הקי־רור המאושר טרם שיווקו. ישראל מייב־את מדי שנה כ- 70,000 טון בשר בקר וצאן, בעיקר ממדינות בדרום אמריקה ובאירופה.

הרקע להחלטה הינו דיון שנערך בוועדת הכלכלה של הכנסת ביולי האחרון, ובחינה מחודשת של המצב בשטח בעניין ביצוע בדיקות משנה בכלל ובדיקות משנה לבשר בקר מיו־בא בפרט, ובהמשך להמלצות הוועדה הבין-משרדית המשותפת למשרדי הבריאות והחקלאות שדנה בנושא ("ועדת גרוטו"). שר החקלאות ופיתוח הכפר, יאיר שמיר, אימץ את המלצת השירותים הווטרינריים במשרד, וחתם על עדכון התקנות החלות בנושא.

מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות, **ד"ר נדב גלאון**: "מבדיקות בארץ ובחו"ל ולאחר ניתוח סיכונים מצאנו, כי אין צורך לבדוק שוב בשר קפוא המגיע מחו"ל ונבדק על ידי השירותים הווטרינריים הישראליים בעת ייצורו בחו"ל ובנמל בישראל, גם בבדיקות בכניסה לרשות המקומית. בדיקה נוספת זו, בבשר המיובא ברמת בטיחות גבוהה, אינה מקובלת יותר במדינות מפותחות, מכיוון שהיא עלו־לה לפגוע בשרשרת הקירור ולהאריך את משך הובלתו לשיווק, מבלי לתרום משמעותית לבטיחותו. רמת הבטיחות בייצורו ובייבואו של בשר קפוא מיו־בא עומדת בסטנדרטים המחמירים במדינות המפותחות המייבאות בשר ממקורות זהים, ואינה נופלת מרמתו של הבשר המיוצר בבתי המטבחיים התעשייתיים בישראל, אשר פטורים מבדיקות משנה כבר היום".

■■■

רוני ליטבק, מנהל רפת עמיר עורך סיור בסככה החדשה למזכל התאחדות מגדלי הבקר לחלב אביתר דותן צילום: תקשורת יחצ

ידיעות... ידיעות... ידיעות...

בהשקעה של 1.5 מיליון שקלים נחנכה סככה חדשה ברפת קיבוץ עמיר

אביתר דותן, מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר לחלב בטכס: "הרפת בקיבוץ עמיר הינה דוגמא לחקלאות בפריפריה במיטבה ובניית דור ההמשך של רפתני ישראל".

מאת: תקשורות יח"צ

לאחר שבמלחמת לבנון השנייה נפגעה רפת קיבוץ עמיר קשות בפגיעה ישירה של קטיושה, שגרמה נזק כבד למבנה, פציעת עשרות פרות והרג של 17 פרות ו-7 עגלות, נחנכה השבוע בטקס חגיגי בהשתתפות כמאה מוזמנים סככת פרות חדשה.

הסככה החדשה המשתרעת של שטח של שני דונם, הוקמה בהשקעה של 1.5 מיליון שקלים ומגדילה את שטח הרפת הכולל ל-14 דונם סך הכל.

לרפת קיבוץ עמיר מכסה של 3.4 מיליון ליטרים של חלב בשנה. ברפת 320 חולבות ו-270 עגלות ומועסקים בה אך ורק בני וחברי הקיבוץ. בצוות שמונה עובדים קבועים בגילאים 35-60 ועוד 10 ילדים ובני נוער המשתלבים בחליבות ובביצוע העבודות השוטפות ברפת.

רוני ליטבק, מנהל רפת קיבוץ עמיר אומר, כי כלכלת הקיבוץ מתבססת על חקלאות וכי 35% מהכנסות הקיבוץ מגיעות מהרפת: "הגדלת הרפת ופיתוחה הינם דברים חשובים ביותר לעמיר. הרפת הינה ענף ייצור מוביל בקיבוץ, מספקת עבודה לבני קיבוץ בוגרים ולדור הצעיר ומהווה חלק נכבד מכלכלת הקיבוץ. ההשקעה בסככה החדשה הינה השקעה בעתיד הקיבוץ ותאפשר לרפת לגדול ולהתפתח יותר גם בעתיד."

אביתר דותן, מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר לחלב, אשר השתתף בטקס חנוכת הסככה החדשה ברך את רוני ליטבק וקיבוץ עמיר על הרחבת הרפת ואמר: "הרפת בקיבוץ עמיר הינה דוגמא לקיום חקלאות במיטבה בפריפריה הרחוקה ואזורי הספר של מדינת ישראל, בניית דור המשך של רפתנים והעסקת צעירי הקיבוץ וקיום רפת מצליחה ורווחית. ליטבק מרכז גם את הוועדה של התאחדות מגדלי הבקר שעוסקת במציאת פתרונות ליצירה וטיפוח של דור ההמשך של רפתני ישראל, נושא חשוב מאוד לעתיד הרפת הישראלית ואני שמח שברפת בקיבוץ עמיר עניין זה כבר מיושם הלכה למעשה".

■■■

קורס איכות ובטיחות למחלבות משק

ביום 25.11.13 התקיימה במועצת החלב פגישה במסגרת קורס איכות ובטיחות למחלבות משק. מדובר בפרוייקט שהגו לפני כשלוש שנים **ד"ר טובה אברך וד"ר שמוליק פרידמן** על מנת להקנות לעובדי המחלבות כלים ויידע מקצועי בנושא איכות ובטיחות ייצור חלב, לאור חשיבותו הגדולה של נושא זה.

במסגרת הקורס נהנים המשתתפים מהרצאות בנושאים שונים וביניהם: הרכב החלב, פסטור נכון ובטיחות מזון.

"אנחנו רואים חשיבות גדולה בהקניית ידע מדעי ומקצועי לאנשי מחלבות המשק. מי שמייצר מזון מקבל על עצמו אחריות גדולה, הן מטעמים של בריאות הציבור, והן מטעמים של תקנים וחוקים. אנחנו מנסים לתת כלים שיאפשרו לייצר מוצרי חלב בתנאים הטובים והבטוחים ביותר." אמרה ד"ר אברך.

חנה מרקוביץ, מהנדסת מזון ראשית לתנאי ייצור נאותים ממשרד הבריאות, אמרה כי "החשיבות בלמידת התהליך נובעת מהיותו של החלב הגולמי חומר גלם רגיש, שבטיפול לא בטיחותי עלול להכיל חיידקים. על מנת לייצר מוצרי חלב בטוחים יש להקפיד על תנאי ייצור בטוחים ונאותים". במסגרת הקורס מרצה מרקוביץ על מערכת HASSP אשר פותחה על ידי נאס"א על מנת לייצר מזון בטוח לחלל.

אמיתי שמואל מכפר מל"ל סיפר כי הידע שהוא צובר בקורס חשוב ותורם לו מאוד ברמה המקצועית. שמואל, איש משטרה בדימוס, מגדל עיזים מזה כשנה ומתכוון להתחיל בייצור גבינות בפברואר הקרוב. שמואל החליט להקים את הדיר על מנת לעצור את "העיור" של כפר מל"ל והוכיח כי החקלאות עדיין חיה ובועטת.

דרור אור מקיבוץ בארי סיפר כי ההשתתפות בקורס מסייעת לו להתמקצע בתחום ולשים לב לדברים שאינם נראים לעין, ואף נותנת כלים ישומיים. המחלבה בבארי עברה "מתיחת פנים" לפני כ15 שנה כאשר דגן פלג, מנהל המחלבה כיום, הבחין בפוטנציאל הטמון בה. ממחלבה שייצרה חלב וגבינות לקיבוץ הפכה המחלבה למחלבת בוטיק, שמייצרת גבינות שנמכרות במעדניות באזור הדרום.

ענת קרוצ'יק, טכנולוגית איכות ממחלבת גד, אמרה כי ההשתתפות בקורס מסייעת להתייעלות ולמקצועיות, ולדבריה, "לעשות את הקיים טוב יותר".

שלומי מסילתי, מנהל מחלבת "גבינות הכפר", ו**מאיה דוידוף** - מנהלת בקרת איכות במחלבה סיפרו כי הקורס מרענן נהלים שמיושמים במחלבה. לדברי מסילתי השאיפה של המחלבה היא לגדול ולמכור לרשתות השיווק.

■■■

שריפה במכון החליבה ברפת בית הספר נחלת יהודה

דוגמא יפה של עזרה הדדית בענף - גורמים שונים התגייסו על מנת לסייע לרפת שנפגעה בשריפה, והצליחו להשמיש תוך מספר שעות את מכון החליבה

אברהם הראל, מועצת החלב

האירוע התחיל ביום רביעי 6/11/2013 בשעה 19:30 עם קבלת שיחת טלפון **מטל כהן** מחברת אפימלק בדבר שריפה במכון החליבה של בית הספר נחלת יהודה.

הודעתי על כך ל**אפרי רייקין**, סמנכ"ל מועצת החלב. אפרי ברר עם מרכז המשק פביו אפשרות לחלוב את הפרות עם מערך החליבה לשעת חירום של מועצת החלב, או לחילופין להעביר

<<<

ידיעות... ידיעות... ידיעות...

את הפרות למשקים אחרים.

החל שלב איסוף הנתונים מהרפת ובחינת האפשרויות השונות כולל אי־תור רפתות לאירוח הפרות המפונות.

משהחלה להתבהר תמונת הנזק הוחלט ביחד עם מנהל הרפת כי הפ־תרון המהיר והנכון ביותר הוא להכשיר את מכון החליבה הקיים לחליבת הפ־רות במקום.

נסעתי לרפת על מנת לסייע לשיקום מכון החליבה מהר ככל הניתן.

להלן פעולות שיקום דחופות שבוצעו:

הוזעק חשמלאי לספק חשמל ממ־קור חיצוני למכון החליבה ולבנות לוח חשמל זמני לספק את צורכי החשמל של המכון.

- נאסף החלב שהיה במיכל החלב.
- הוצמד למכון החליבה מיכל חלב מקורר מקואופרטיב הנגב.
- חב' אפימילק סיפקה משאבת וא־קום וציוד הכרחי כדי לאפשר חליבה.

יואל מלר הביא צנרת ואקום ונירוסטה והתקין צנרת ואקום חדשה עד למש־אבת הוואקום, שהותקנה מחוץ למבנה של מכון החליבה, והתקין גם את צנרת החלב למיכל החלב החיצוני.

דובי שמיר הביא לוח פיקוד, רליזר ושנאי למדי החלב שנשרפו והתקינם במכון.

בשעה 04:30 הופעל מכון החליבה ונבדק עם הזרמה של מים דרך יחידת החליבה הראשונה, נזילות ואקום ומים אותרו ותוקנו במקום.

יש לציין את ההתגייסות המלאה והי־פה של הגורמים כדי לאפשר לחלוב את הפרות מוקדם ככל האפשר.

■■■

מועצת החלב מארחת את שר החקלאות ויו"ר מועצת החלב מאסטוניה

ביום חמישי ה- 14.11.2013 ארחה מועצת החלב את שר החקלאות ואת יו"ר מועצת החלב של אסטוניה שלווה ע"י אנשי השגרירות שלהם בישראל.

אסטוניה היא מדינה קטנה (1,390,000 תושבים) הנמצאת בצפון אירופה בין סקנדינביה לרוסיה ובעבר היתה חלק מברה"מ.

33% מתושביה חיים באזורים כפריים ובין היתר הם מגדלים בקר לחלב.

תנובת החלב הממוצעת השנתית היא כ- 8,000 ליטר, כאשר ייצור החלב בכלל המדינה הוא כמיליארד ליטר.

60% מייצור החלב מופנה ליצוא גבי־נות - השווקים העיקריים הינם רוסיה ופינלנד.

את המשלחת האסטונית אירח משרד החקלאות ובמסגרת זו נכללו גם ביקור ברפתות ובמחלבות. בפגישה עם הנ־הלת מועצת החלב הוצג ענף החלב הישראלי על הישיגיו, אתגריו, המבנה האירגוני והמטרות לעתיד. המשלחת התרשמה מאוד מביקור זה ואף והבי־עה את רצונה בשיתוף פעולה עתידי מחקרי בין שתי המדינות.

■■■

פרופ' קפולניק: לבחון את התוקף של "פג תוקף"

מנהל מכון וולקני, הפרופ' יורם קפולניק, קרא בועידת ישראל לעסקים של העיתון "גלובס" לבחון מחדש את מדינות "פג התוקף" של מוצרי המזון, כחלק מהפתרון למשבר המזון העולמי

מאת: כתב הרפת והחלב

פרופ' יורם קפולניק.
צילום: מכון וולקני

"הקלות הבל־תי נסבלת שבה נזרקת סחורה חקלאית בשרש־רת היצור ובמקרר הביתי של הצר־כנים תעמיד או־תנו באתגר קשה בעוד שנים ספו־רות בלבד" - כך הצהיר פרופ' יורם קפולניק בדיון שהתקיים במס־גרת ועידת ישראל לעסקים של עיתון "גלובס," בנושא: "מזון ומים - זהב בעי־דן החדש." פרופ' קפולניק תאר את הצפוי בנוגע למשבר המזון העולמי במדינת ישראל בעוד עשורים בודדים.

על פי דבריו, "יש לבחון מחדש את מדיניות "הפג תוקף" כפי שהיא מוכרת היום. אפשר לתמחר בנפרד מוצרים שמועד הפג תוקף שלהם עומד לפוג, ולהניח אותם על מדפים נפרדים. בנו־סף לכך, סחורה חקלאית רבה אינה נמכרת לא בגלל פגם אמיתי או סכנה בריאותית אלא בגלל שהפרי או הירק נחשב למכוער ואינו עונה על הסטנדר־טים האסטטיים של הצרכנים. "

עוד מוסיף פרופ' קפולניק כי היום יש לנו כלים מדעיים מתקדמים יותר כדי לדרג פירות על פי קטגוריות איכות של טעם ולתמחר אותם בהתאם. באמצ־עות הכלים האלו אנחנו יכולים "לנבא" עד כמה יהיה הפרי חמוץ או מתוק בשעת מכירתו.

למרות המחקר המתקדם בנושא זה, אותו מוביל מכון וולקני, אין בזה די כדי לסגור את הפערים בין הביקוש להיצע בעוד כמה עשורים. כבר היום נזרקת לפח, על פי הערכת החוקרים כ- 25% מהתוצרת החקלאית מרגע הקטיף ועד לרגע בו הצרכן רוכש את המזון. בעוד 30 שנה נצטרך לייצר כמויות מזון הגדולות ב 30% ממה שאנחנו מייצרים היום, הודות לגידול האוכלו־סיה. נוכל לשפר את יעילות ייצור המזון ומניעת האובדנים רק עד 15%, וזאת באמצעות המחקר המתקדם ושינוי החקיקה בתחום. מעבר לכך, תצטרך המדינה להשקיע משאבים בחינוך של האוכלוסייה לצריכה נבונה כבר מגיל ינקות בגנים ובבתי- הספר כבר עכשיו, שכן, בקרב המדינות העשירות בעולם המערבי אחוז האובדנים של שרשרת יצור המזון עומדת על 50%!

אחסון מזון הוא אחד מתחומי המח־קר המבוקשים בעולם. כבר עכשיו יש הבנה גלובלית שאחד הפתרונות המיי־דים למשבר המזון הוא קידום המחקר בתחום זה. אנו עורכים קורסים בין לאומיים בנושא זה עבור משתלמים ממדינות מתפתחות ומפותחות מידי שנה. הנושא הזה חוצה יבשות. רק עכ־שיו הסתיים קורס בין לאומי בנושא זה המשותף לנו ולרשות הפלסטינית.

עוד הוסיף מנהל מכון וולקני: " הפ־תרון למחסור במזון יצטרך להיות פת־רון אינטגרלי. משרדי הממשלה כגון: משרד החינוך, הבריאות, הכלכלה והג־נת הסביבה יצטרכו להירתם לנושא ולשתף פעולה יחד."

GEHL®

כלים רב תכליתיים למגוון רחב של עבודות וביצועים.

- אמינות מוכחת.
- חסכון תפעולי.
- הפעלה נוחה.
- שדה ראיה משופר.
- עיצוב חיצוני יעיל.
- שלדה מחוזקת.
- גישה נוחה למכלולים.
- שירות אישי ארצי ומהיר.

עוד מותג איכות מקבוצת

ג. פלדמן ובנו מאז 1934 רחוב יוסף לוי 15 מפרץ חיפה. מכירות: 04-8471226. לפרטים, אמיר קייזר: 050-8485016

ש.ח. מהנדסים ויועצים בע"מ
www.Refet.co.il
רח' משמרת 32 הרצליה | ת.ד. 2101 | מיקוד 46120
טלפון: 09-9549999 | פקס 09-9549997